

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 439 · CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU



Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,80 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,75 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,25 €
7. januar 2011.

TRIJUMF PRAVDE

★ **DOK HOLIDEJ** ★

439

Frenk Larami

TRIJUMF PRAVDE

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 439

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

TRIUMPH OF JUSTICE

Prevod i adaptacija

Maja Draginčić

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Ilustracija

Branislav Kerac

Branislav Perković

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 29. XII 2010.

Tržište: 7. I 2011.

CIP– Каталогизacija y публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82– 31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, – 21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353– 0000

COBISS. SR– ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – TRIUMPH OF JUSTICE

Copyright: MAP. Prevod i adaptacija: Maja Draginčić

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Bilo je rano popodne. Oslonjen o sedlo, Mat Koburn je oprezno, ne goneći umornog konja pod sobom, silazio niz poslednje litice u Karson Sitiju. Nije bio sam. Ispred njega je jahao njegov veliki prijatelj. Iza njihovih leđa beleli su se vrhovi Sijera Nevade. Njegov pogled se vraćao ka severozapadu, tamo gde je iza plavih visova još u cik zore nestalo jezero Tehoe, na čijoj se suprotnoj obali nalazi mali i tihi Skvo Veli.

U to skriveno planinsko gnezdo, sa hotelom što je od krova do temelja bio sagrađen od brvana kalifornijskog bora, nije pre tri dana svratio slučajno. Nije ga tamo nanela ni stalna i uporna potera njegovih zakletih neprijatelja. On, slobodna i nepokoriva lutalica, čovek kome su oteli sve što su mogli, birao je svoj put, kao što je birao i svoje prijatelje. Ne, nije mogao da ga odbije, razmišljao je Koburn.

Postojao je samo jedan razlog: Poziv njegovog najboljeg prijatelja da mu se pridruži u Skvo Veliju... Poziv čoveka kojeg je odavno upoznao, jedinog bića na ovoj planeti kome je priznavao da ima više pameti i više iskustva od njega. Bio je to orao koji je neustrašivo i dostojanstveno krstarilo zapadom Sjedinjenih Američkih Država i samo ga je njegov podmukli neprijatelj – narušeno zdravlje, prinudilo da sleti na taj planinski proplanak: ostajao je često bez daha, mutio mu se vid i slabila ruka.

Tu, gde mu je priroda bila saveznik, gde su ga lečili kristalno čist visinski vazduh

i mir, sedeo je svake večeri na terasi kraj jezera, nenadmašivi strelac i kockar, čovek koji je jednako dobro recitovao Šekspira i baratao „koltom“, nekadašnji dentista iz Bostona sa kratkom ali blistavom reputacijom, doktor Džon Henri Holidej – jedinstveni i već legendarni Dok.

Prošavši poslednje borove što su skrivali hotel od radoznalih pogleda, Mat je ugledao Doka u uobičajenoj pozi: samog za stolom, sa bocom finog brendija i špilom karata pred sobom. Zalazeće sunce treperilo mu je na bledom, ali odlučnom licu, a sa dugačke, tanke cigare vijugao je poput planinskog puta slabačak plavičasti dim.

Nije ga dočekaio nikakvim širokim osmejkom dobrodošlice, uzvikom na bilo koji uobičajeni način. Samo laki naklon glave bio je znak da je primetio pridošlicu. Mat je, sa svoje strane takođe poštovao taj znak prijateljskog dočeka. Dodirnuo je prstom obod šešira i uputio se do ulaza. Pošto je predao konja štalskom momku, uzeo je od portira ključ i sledeći sat proveo u pretvaranju samog sebe od prašnjavog, oznojanog i umornog putnika u osveženog, obrijanog i u čisto pre-svučenog ugodnog partnera za večernji razgovor.

Kada se vratio na terasu, Dok je i dalje sedeo za svojim stolom, na kome je bilo sve kao i ranije, ali je kraj boce brendija stajala još jedna čaša.

– Helo, Dok... kako se osećaš? – Mat tiho i nenametljivo izgovori prve reči, posle nekoliko dana ćutanja. S kim bi,

uostalom, sam u planinskim klancima, razgovarao?

– Helo, Koburne, mnogo bolje – odgovori Dok i pokaza rukom na stolicu preko puta sebe natočivši obe čaše.

Sada, dok su se dvojica prijatelja približavali Karson Sitiju – gradu bogatih rudnika srebra – taj večernji razgovor, kao i poslednja tri dana provedena u Holidejevom društvu, Matu su izgledali sasvim nestvarano, kao da je sve sanjao. Ipak, ono nekoliko prostih rečenica, što ih je Dok Holidej izgovorio, urezalo mu se u pamćenje: „Osećam se mnogo bolje... posle mesec dana lenčarenja. Zvao sam te da mi praviš društvo i olakšaš povratak u normalan život. Ali, tebi je poznata moja reputacija, dok se sasvim ne uklopim u surovi milje revolveraša, potrebna mi je tvoja pomoć i podrška... svega nekoliko dana. Ti si pravi prijatelj na koga, osim Vajata Erpa, mogu da se oslonim. Hvala ti što si došao.”

U Glavnoj ulici dočekaio ih je živ promet. Pešaci su se provlačili između mnogobrojnih zaprega i jahača. Bile su male šanse da neko na njih obrati pažnju, tim pre što su se po prilici na dvesta metara od njega, začuli iznenadni pucnji.

Kao što to obično biva u ovakvim situacijama, ulica je za tren oka bila prazna kao da su je metlom pomeli. Zaprege su bile povučene u sporedne ulice, jahači su potražili najbliža dvorišta, a pešaci ulaze radnji i kuća. Mat Koburn shvati da su njih dvojica jedini na velikom, praznom prostoru.

Pucnji su dopirali iz dvorišta prevoznice kompanije u centru grada, a središte događaja bila je upravo prispela kočija sa osam upregnutih, zadihanih i oznojenih konja.

Kočijaš i pratilac još su sedeli na svojim sedištima, ali prvi je ispustio dizgine, a drugi „vinčesterku” i videle su se četiri uzdignute ruke, složno uperene ka nebu. Tri čoveka sa oružjem u ruci obigravala su oko kočija. Jedan od njih ponovo opali u vazduh i povika – Ne bojte se, ljudi! Ovo nije prepad! Hoćemo samo da izvučemo iz brloga jednu smrdljivu životinju što je u Kaliforniji klisnula dželatatu iz omče.

Doku su bile poznate takve scene. Ali je isto tako ustanovio da ga se to baš ništa ne tiče. Sedeo je mirno u sedlu želeći samo da se ceo taj cirkus što pre okonča, pa da svrate u krčmu na piće. Njemu je grlo bilo suvo i okorelo, a pretpostavljao je da je isti slučaj i sa njegovim prijateljem, Matom.

– Šta je sad? Nećemo valjda da čekamo do sutra? – začuo se onaj isti glas. – Hoćeš li već jednom da se pojaviš iz jazbine, Tolmine Bauera, ili ću morati ovaj putujućii sanduk da prorešetam kao sito?

Iz kočija su se začuli panični ženski glasovi. Doka kao da je ošinula struja. Ali ne zbog glasova žena, kojima je on inače bio vrlo sklon, nego zbog imena koje je napadač, kome još nije video lice, izgovorio.

Tolmin Bauer! Da li se radi samo o sličnosti imena ili je to Doku i Matu bio dobro znan čovek? Istovremeno su podboli konje i krenuli ka mestu događaja.

Organizator ove predstave i dalje je vitlao revolverom i vikao – To je tebi slično, svojstveno, Tolmine, da se skrivaš iza ženskih sukanja! Ti, kopile kukavno!

U tom Dok začu gromki, hrapavi glas koji je dobro poznavao – Ja se uopšte ne skrivam, Dosone Vatilene! Samo nisam raspoložen da dozvolim tvojim plaćenim pištoljdžijama da me napune olovom. Ako si čovek, a ne kokoš, onda ćemo nas dvojica sami da obavimo taj posao!

Tako su Holidej i Mat saznali i za ime galamdžije, ali im ono nije ništa kazivalo. Čuo je samo tog Vatilena kako se podrugljivo smeje – Ne brini, Bauere! Dobićeš poštenu šansu! Ali siđi već jednom odatle!

U Vatilenovom glasu se osećao ljutiti prizvuk. Bilo je očigledno da će uskoro eksplodirati.

Nastala je tišina. Dok je pretpostavljao da je Tolmin Bauer izašao iz kočija i to sa one strane koju oni nisu mogli da vide. Povukao je vođice i konj pod njim je zakasao. Izvukao je svoj niklovani „kolt” sa drškom od slonovače iz opasača. Crte lica su mu se sledile.

Na znak jednoga od revolveraša kočijaš je poterao konje tek toliko da kočije ukloni sa poprišta. Sada je Holidej ugledao i Bauera i čoveka koji ga je izazvao da siđe iz kočija.

Kočije su se zaustavile na drugoj strani prostranog dvorišta, bilo je mnogo gledalaca, ali su se svi držali u pozadini. Nikome nije padalo na pamet da se umeša.

Tolmin Bauer je stajao na sredini dvorišta. Bio je to snažan čovek u kožnoj jakni. Umesto desne ruke imao je gvozdenu kuku. Levi peš jakne je zabacio unazad, a ruku je držao na dršci od revolvera. Stajao je, raskoračen i odlučan i... čekao.

Dok se naglo približavao. Ipak je još bio suviše daleko da bi mogao da se umeša.

Sa jedne Bauerove strane stajala su tri strelca. Dvojica su bila ispred njega, a treći uz desni bok. Momci su svoje revolvere ostavili u futrolama. Gledali su ga podsmešljivo, jer su znali da njihova žrtva nema nikakvih izgleda.

Ispred Bauera, na sporednim vratima prevoznice agencije, stajao je Doson Vatilen, čovek koji je namesitio ovu klopku njihovom prijatelju. Bio je visok, a odeća mu je bila skupa. Prebacio je pre-

ko svojih pleća najmanje pedeset godina. Sa velikim kukastim nosom i izraženom jabučicom, podsećao je na ostarelog jastreba. Nosio je revolver u opasaču, ali je očigledno imao nameru da puca iz puške, koju je držao u ruci, iako je cev držao okrenutu ka zemlji. Ipak, Tolmin Bauer ne bi mogao tako brzo da potegne, kao što bi Vatilen mogao svojom puškom da nanišani. Tolminu se nikada nije vratila ona brzina u rukovanju revolverom, kojom se odlikovao pre nego što je desnu ruku izgubio u jednoj klopki za medvede.

Da mu je sad bila u ruci njegova puška „sačmarica”, Bauer bi još imao šanse da Dosona Vatilena i njegove strelce povede sa sobom na poslednje putovanje. Ovako, međutim, nije imao čak ni tu šansu.

– Eto, stigli smo i do ove tačke, Bauere – reče Vatilen, glasom punim mržnje. – Pomisli na mog dečaka, koga si preko, u Arizoni, raskomadao svojim oružjem. Sada si ti na redu.

Tolmin Bauer nije pokazivao strah, mada je znao u kakvoj je situaciji. Da su se Dok i Mat nalazili na domet revolvera, to nije mogao ni da sluti. Njih dvojicu nisu primetili ni Doson Vatilen, ni njegovi revolveraši. Oni su svu pažnju usredredili na svoju žrtvu.

– Ako misliš, Vatilene, da ću ja napuniti gaće od straha, onda se varaš – reče Tolmin Bauer. – Tvoj sin Džim bio je kockar, varalica i propalica i ja sam ga ubio u nužnoj odbrani. A tebe ću, Vatilene, povesti sa sobom. Ti putuješ sa mnom u pakao, u to možeš biti siguran.

Vatilen se zacrvene kao paprika.

– To ćemo odmah videti, Bauere! – vikao je.

On podiže pušku. Na to se Bauerova ruka latila „kolta”, a ostala trojica su pružila ruke prema svom oružju.

U tom Mat pusti jak urlik pume. Levom rukom je čvrsto držao uzde, a desnom svoj „kolt”. Prvi je podbo konja, koji pređe u snažan galop.

Čuvši Koburnov usklik Holidej je pojurio za njim. Međutim, shvativši odjednom da Mat ide na njih, Vatilen i njegovi revolveraši su za trenutak u strahu zastali. Jedino oprobani borac Bauer nije izgubio živce. On je izvadio svoj „kolt” i opalio, u deliću sekunde pre nego što je Vatilen mogao da usmeri u njega cev puške.

On je Vatilena pogodio visoko sa leve strane, a metak ovoga je promašio i udario u okno jednog prozora sa druge strane ulice. Revolveraši su neodlučno držali oružje u rukama i Mat pogodi jednoga u glavu. Odmah zatim Dok Holidej je opalio u čoveka koji je stajao levo od Tolmina, a u idućem trenutku video je vatru iz cevi trećeg revolveraša, koji se, najzad, snašao u gužvi. Dok oseti udar vazduha od metka, koji mu je proleteo pored uha. Tada usmeri konja na njega i odbaci ga nekoliko metara kroz vazduh. Čovek, koga je Holidej pogodio drugim metkom, bio je ranjen. Ipak je otvorio vatru na Bauera, koji se bacio na zemlju, nekoliko puta se prevrnuo i dva puta opalio u napadača.

Mat je toliko snažno vukao uzde da se konj podigao na zadnje noge. Doson Vatilen se naslanjao na ragastov od vrata. Lice mu je bilo orošeno sitnim kapima znoja. Desnom rukom je držao revolver i cev usmerio u Tolmina. Mat Koburn opali pored konjskog vrata i Doson Vatilen se srušio.

I time je cela stvar bila okončana. Čitava pucnjava nije potrajala duže od deset sekundi. Vatilen je, teško ranjen, sedeo na pragu. Glavu je oslonio na svoju okrvavljenu pesnicu. Jedan od njegovih revolveraša bio je mrtav, drugi je umirao, a treći je izgubio oružje, dok je leteo kroz

vazduh. Ovaj se upravo nekako pridigao i kao izbezumljen hvatao za futrolu od revolvera, zatim sav prestravljen pogledao u Tolmina. Nadmeni revolveraš pretvorio se u kukavno klupče.

Dok i Koburn su dotle umirivali konje i značajno se pogledali: toliko o uklapanju u normalan život divljeg zapada...

Tolmin Bauer je pogledao u Koburna, pa u Holideja i tek tada ih je prepoznao. Usta su mu bila iskrivljena i mada je to krio, videlo se da trpi jake bolove.

– Mate, stara protuvo! Holideje druže! Odakle ste se vi stvorili tu?

– Odande – odvrati Koburn, kratko i sa cevi svoga revolvera, koja se još dimila, pokaza prema Doku i planinama. – Kada čovek tebe sretne, Bauer, ili si pijan ili se nalaziš u nekom škripcu. Jesi li zaradio nešto?

– Samo je ogrebalo. Okrznuo me metak, ali krvarim pošteno – odvrati Tolmin – i okrete se ka nepovređenom revolverašu. – Gubi se, mladiću i nemoj da mi se još jednom pojaviš pred očima. Drugi put takve tetrebe filujem olovom!

Revolveraš klimnu glavom i proguta pljuvačku. Zatim se brže-bolje pokupi. Za svaki slučaj kod prvog ugla skrenu u sporednu ulicu, da se Tolmin Bauer ne bi možda predomislio. Kočijaš i pratilac su se, uz psovku, takođe povukli. Putnici: tri žene i dva muškarca, među njima i jedan sveštenik, visok i tanak kao merdevine, napustiše kočije.

Jedna od triju žena je drhtala i cvokotala, kao da joj sa pod grlom nalazio nož za skalpiranje. Bila je toliko debela da joj je samo steznik od ribljih kostiju pomagao da upakuje svoje salo.

Radoznalci su se skupljali na ulici, ispred dvorišta prevoznice kompanije. Iz zgrade agencije izašao je šef stanice sa dva nameštenika. Pojavivši se na

sporednim vratima, mirno su prekoračili ispružene noge Dosona Vatilena.

Ovaj je stenjao.

Mat i Dok su sjahali sa konja i napunili revolvere, ne obazirući se na gužvu oko njih. Tada se konačno pojavio i jedan zvezdonosac. Bio je to mlad čovek, oštih crta, žilav i vitak. Mora da je dobar strelac i vrstan u tuči, pomisli Holidej.

Tolmin Bauer je stajao ispred Dosona Vatilena.

– Eto, ti sada, ludo pseto – reče sa gorčinom. – Tvoj sin ništa nije vredeo. To ti ponavljam.

Doson Vatilem je bio bez svesti. Nije mogao da odgovori.

– Šta se tu dogodilo? – upita pomoćnik šerifa, obraćajući se Džodžijancu.

Ovaj je slegnuo ramenima – Treba da se obratite našem prijatelju, Tolminu.

Snažan čovek, sa kukom umesto ruke, se okrenuo. Tolmin Bauer nije više bio mlad. Lice mu je bilo široko, sa dubokim brazgotinama, nos razbijen, oči sive. Bio je tvrd momak, a njegovo prijateljstvo sa Koburnom je poticalo još iz onih vremena kada je ovaj, sa još jednim ortakom, držao transportnu liniju gore na severu.

Vels Fargo ih je upropastio, a Matovog partnera oterao u samoubistvo. Otada je Koburn objavio kompaniji rat do istrebljenja.

Doka Holideja je sreo nekoliko puta, uvek u salunima za kockarskim stolom ili za šankom.

Tolmin Bauer je u nekoliko reči obavestio šerifovog pomoćnika. Ispričao mu je kako je igrao poker sa sinom Dosona Vatilena, kako ga je uhvatio da vara u igri i istukao, a zatim izbacio iz salona. Kada je docnije izašao na ulicu, Džim Vatilem je uperio u njega revolver, koji je u međuvremenu pribavio.

Tolmin Bauer ga je pogodio punim pogotkom naboja od krupne sačme. Stari

Doson Vatilem nije nikako hteo da shvati da je njegov jedinac sam kriv za sopstvenu smrt. On je poveo hajku na Tolmina, pronašao ga i namestio mu, konačno, klopku u Karson Sitiju.

– Kako je Vatilem saznao da ćete vi biti u kočijama? – pitao je pomoćnik.

– Dobio je telegrafski izveštaj – odgovorio je Tolmin Bauer. – A ako mi budete još neko vreme postavljali pitanja, biće oba ranjenika mrtvi. I meni treba lekar, jer ću ovako iskrvariti.

Pomoćnik šerifa je dao uputstva nekolicini ljudi da obojicu ranjenih odnesu kod lekara, a sam je sa Tolminom, Matom i Dokom krenuo za njima. Istovremeno je jednog dečaka poslao da dovede i drugog pomoćnika.

Za revolveraša, kome je Koburn poslao metak u glavu, već se interesovao stolar koji izrađuje mrtvačke sanduke.

Karson Siti je u to vreme bio u punom rascvatu. Imao je više od deset hiljada stanovnika. U gradu su bila dva ovlašćena lekara i nekoliko nadržilekara, koji su takođe tražili da ih oslovljavaju sa „doktore” i brljavili oko ljudi i životinja.

Lekar, kod koga je pomoćnik šerifa doveo Tolmin i dvojicu teško ranjenih, dobro je znao svoj zanat. No, zato je papreno i naplaćivao. Dosta je dugo trajalo dok je Tolmin Bauer došao na red, jer se lekar prvo prihvatio teških ranjenika.

Kod revolveraša je svaki trud bio uzaludan. Umro je pod lekarevim rukama. A Doson Vatilem, ako i preživi, ostaće bogalj jer će Koburnov metak do kraja života nositi u plućima.

Tolmin a je jedan metak tako pogodio po trbuhu, da mu je kožu rasekao. Rana ga je užasno bolela i krvarila, te su Baueru već i čizme bile pune krvi. Neko drugi bi se od takvih bolova valjao po patosu.

Bauer je sedeo u prostranoj doktorovoj ordinaciji i posmatrao kako ovaj pokušava da spase teško povređene, a svoju je ranu pritiskivao da bi sastavio ivice razreza. Povremeno bi povukao po gutljaj viskija iz flaše, koja se nalazila kraj njega na stolu.

Kada je konačno napustio lekarovu ordinaciju, bio je petnaest dolara siromašniji, a na trbuhu je imao široki flaster. Holidej i Koburn su ga odmah odveli do obližnjeg saluna.

Pomoćnik šerifa ih nije puštao iz vida. Konačno se pojavio i šerif koji je bio van grada u jednom rudniku. Čuo je od Bauera, Koburna i Holideja šta se dogodilo i rekao im, da ako budu prolazili kraj njegove kancelarije, svrate radi potpisivanja zapisnika.

Time je stvar bila okončana.

Uveče je Holidej poveo Koburna u razbijačanje Karson Siti. Grad je bio jarko osvetljen. Bilo je na desetina salona, dvorana za kockanje, restorana, zabavnih lokala, hotela i bordela. Rudari, koji su većinom radili u velikim rudarskim kompanijama, teško su dirinčili, ali su dobro zarađivali, a onda su im teško zarađeni novac u lokalima prosto isisali iz džepova. Bilo je takođe i slobodnih rudara, od kojih su mnogi imali gomilu novca. I, najzad, tu su bili oni najuticajniji i najbogatiji – vlasnici rudnika i njihovi poslodavci i akcionari. Ukratko – lova do krova!

Bilo je takođe podvodača i trgovčica, bankara i mešetara. U Karson Sitiju se dolar kotrljao. Na leđima ljudi koji su ga teškim radom zarađivali, živela je, kao što to biva, čitava gomila neradnika i parazita, oba pola.

Često se čula tutnjava ispod zemlje i tlo je podrhtavalo. Pola Karson Sitija bilo je podriiveno oknima u kojima su se često izvodila miniranja. U izdašnjim rudnici-

ma se radilo danju i noću. Vagoneti su se kotrljali, a mlinovi za drobljenje rude tunjali. Ceo Karson Siti je bio obuzet groznicom: svaki je hteo da zaradi i da potroši novaca, što je god moguće više.

Doka to sve nije impresioniralo. Ponašao se kao i obično. Konj mu je bio u štali za iznajmljivanje, a veći deo svog novca uložio je u banku. Sa Matom je popio nekoliko čašica, pri čemu je polovinu pića obično ostavljao u njima, bacio pogled na stolove za kocku, dok je Mat posmatrao grupu plesačica u jednoj dvorani za ples. Nisu bile naročito dobre balerine, ali su na sebi imale tek po koju krpicu, a to je bilo odlučujuće za gledaoce. Rudari sa odebljalim dlanovima i poslovni ljudi sa debelim cigarama u ustima aplaudirali su i lupanjem nogama izražavali dopadanje.

Holidej je primetio kako mnogi bacaju pogled na njega i Mata i nešto se došaptavaju. Popodnevna pucnjava je izgleda bila predmet razgovora u gradu: mnogi su ih tada videli i sada su ih prepoznali.

Holidej se, međutim, držao povučeno. Nije imao nameru da se meri sa vukovima ovoga grada. Hteo je samo da se malo razonodi i ništa više. Bauera i Mata je uz put izgubio. Bio je sam i sve što je želeo bilo je društvo neke pametne, lepe i temperamentne žene. Ove po lokalima, naravno, nisu dolazile u obzir.

Pročešljavao je salune. Skidao je sa sebe anamir-dame koje su se kačile o njega i tražile da ih časti pićem. I, najzad, u „Kristal palasu” je našao ono što je tražio.

Crnokosa je sedela za stolom i držala banku. Muškarci, sa kojima je igrala poker, nisu bili sitna riba. To su bili najbogatiji i najmoćniji ljudi Karson Sitija. Vlasnici rudnika, bogati poslovni ljudi, vlasnici kockarnica, bankari. Igrali su oštar poker.

– Crna kraljica će vas ponovo prevesti žedne preko vode – rekao je stasiti rudar, koji je stajao među posmatračima pokera i koji je u ruci držao čašu piva. – Meni je posebno zadovoljstvo da posmatram kako guli velike šefove.

Holidej se samo smeškao. Prosto ga je omađijala crnokosa dama zelenih očiju, u duboko izrezanoj haljini, sa minduša-ma od dijamanta i skupocenom ogrlicom. Svu svoju pažnju usmerio je na nju. Osećao je da ga uživanje u njenoj lepoti i privlačnosti oslobađa napetosti koja se u njemu nakupila posle pucnjave u koju je sasvim neočekivano upao.

Holidej je podigao čašu u trenutku kada je crnokosa pogledala prema njemu. U prvi mah je izgledalo da ona ne obraća pažnju na njega, ali trenutak kasnije su se njihovi pogledi ponovo sreli.

Markantan, elegantno obučen sa kravatom boje vina i obrijan, štrčao je svojom pojavom u gomili zapuštenih Džordžijanaca. Primećivalo se da je čovek posebne vrste. A to umeju da cene žene kao što je ova crnokosa lepotica, žene sa ukusom i osećanjem za sve što izuzetno.

Sačekao je da se stvori slobodno mesto kraj stola za poker. Jedan od sedmorice džentlmena, koji su se kockali sa crnokosom, podiže se neraspoložen od stola. Mumlao je nešto o hitnim poslovima koje sutradan rano ujutro mora da obavi, ispraznio još jednu čašicu kod bara od mahagonija i napustio raskošni i papreno skupi salon.

Piće, žene i sve ostalo ovde je bilo prvoklasno. Cene takođe. Holidej je seo za kartaški sto. Visoki, vitak čovek, bele kose, sa očima hladnim kao glečeri, odmerio ga je od glave do pete. Cela njegova spoljašnjost bila je uzor elegancije. Samo duboka brazgotina na levom obrazu nije bila u skladu sa tom pojavom, jer

je ukazivala da nije uvek bio tako otmen, kao što je bio ili se pravio sada.

– Ovo je zatvoren krug za poker – reče mu belokosi. – Niko vas nije pozvao.

Holidej nije prevideo crnokosog tipa oštrih crta, sa dva revolvera u futrolama, za leđima belokosog. Nalickani uvek imaju telohranitelje, da za njih vade kestenje iz vatre. I to prvoklasne.

On izvadi svežanj novčanica i stavi ih na sto.

– Mislim da je moj novac isto toliko dobar kao i novac ostalih. Volim oštru igru i vidim da su oko mene stručnjaci ekstra klase.

Telohranitelj je prišao belokosom i nešto mu šapnuo na uho. Sada je belokosi sa nešto većim interesovanjem gledao u Doka, nego ranije. Pored toga, Holidej je dobio podršku i sa one strane odakle je nije tako brzo očekivao.

– Daj, Vinsente, da već jednom igramo i sa nekim strancem – reče crnokosa. – Postaje dosadno kada se iz večeri u večer stalno istim ljudima uzima novac.

U njenom glasu se osećao zajedljiv izazov.

– Zašto da ne? – upadljivo naglo predomisli se belokosi, kome je, po Holidejovoj proceni jedva bilo nešto više od četrdeset godina. – Ali, ako napustite salon u donjem vešu, mister, nemate pravo žalbe. Reklamacije ne primamo.

– Ni ja! – odgovori izazovno Dok. I igra je počela...

Holidej se dobro držao među okorelim pokerašima. Partneri su se ispočetka ponašali prema njemu kao prema učeniku, ali je on ubrzo počeo da im upotpunjava znanje. Crnokosa, belokosi i on dominirali su prvom rundom. Damu za stolom kao da je podučavao on sam lično! Kod nje nisu pomogli nikakvi trikovi. Imala

je instinkt koji je skoro bio nepogrešiv! A belokosi bi svuda u svetu mogao da svoj hleb zarađuje kao profesionalni kockar. Mora da je inače bio neka važna ličnost, jer su se svi prema njemu odnosili sa velikim uvažavanjem i respektom.

Uskoro je uspostavljen prećutni dogovor između Doka i crnokose. Holidej ne bi mogao rečima tačno da objasni to osećanje, ali je znao da se njihov kontakt neće završiti samo na pokeru. To je proisticalo iz načina na koji ga je gledala i kako mu se osmehivala.

Zaradio je hrpu novca, ali je pri kraju izgubio jedan veliki pot u korist belokosog. Sve u svemu, ipak je zaradio čistih hiljadu dolara! Tačno u jedan sat posle ponoći partija pokera je završena.

– Mogu li da vas pozovem na jednu čašicu pića? – upita Holidej crnokosu.

Ona se nasmešila i pokazala svoje blistave bele zube – „Kristal palas” pripada meni i ja plaćam završnu rundu. Dodite svi sa mnom kod šanka.

Šank je još radio punom parom. Crnokosoj i petorici asova ostali su uslužno napravili mesta.

Džordžijanac je primetio da je belokosi nešto rekao ženi. Ona ga na to munjevito pogleda iskosa. Dok nije mogao da razabere reči, ali je pretpostavljao da se radilo o popodnevnoj pucnjavi.

Telohranitelj belokosoga stajao je u njegovoj blizini nepomično kao senka. Jedan od kelnera u livreji, poslužio je piće.

Holidej je razmišljao o tome kako da udesi da razgovara nasamo sa crnokosom. Ali ga ona preduhitri – Tražite li posao, mister? Ja imam gomilu radnji u ovom gradu i možda bih mogla da zaposlim čoveka vaše vrste.

– Zavisi od toga o kakvom se poslu radi. No, da li moramo o tome baš ovde da razgovaramo?

– Ne. Na prvom spratu mi je kancelarija. Vi ćete je lako naći, piše na vratima. Kroz pola sata. U redu?

Holidej je klimnuo potvrdno i nazdravio pićem. Crnokosa se nakloni ostalima i napusti društvo. Izmenjala je nekoliko reči sa nekim od stalnih gostiju, a zatim se povukla u ugao i tamo se dogovarala sa šefom lokala. Na njemu se uprkos elegantne odeće odmah videlo da je nekada bio profesionalni bokser. Očigledno je poznavao svoj posao i bio veran kao pas.

– Izgleda imate sreću kod žena, mister – reče belokosi Holideju, oslanjajući se ovlaš levom nogom o šipku pod pultom.

– Što se tiče pucnjave kod stanice Batterfield, tu ste se pokazali nema šta! Ili je možda i to bila samo sreća?

– Sreća ima jednu nezgodnu stranu – odvrati Holidej. – Na nju se čovek ne sme osloniti. Zato je potrebno da i sam nešto znaš, kako ne bi bio upućen isključivo na nju.

– U pravu ste – saglasi se belokosi. – Zato, pazite da se kod Sare Čendler ne opečete. Do viđenja!

Dade znak telohranitelju i ovaj mu donese šešir i elegantni žaket iz sporedne prostorije koja je služila kao garderoba. Belokosi napusti salon i ne osvrćući se na ulizičke pozdrave sa svih strana.

Sara Čendler – Dok je sada znao nje no ime – ubrzo posle toga popela se na sprat. Holidej je strpljivo čekao da prođe pola sata. Tada krenu i sam za njom. Bez teškoća je pronašao kancelariju.

– Napred! – začu se glas Sare Čendler, kada je zakucao. Nije sedela za glomaznim pisaćim stolom, na kome su ležali neki papiri, već na somotom postavljenoj sofi kraj okruglog stola, desno, uza zid. Holidej sede kraj nje. Njegov osmeh je bio hrabar i samouveren.

Sara Čendler se još jedno četvrt časa poigravala sa njim. Raspitivala se o nje-

govim sposobnostima i znanju, o njegovoj prošlosti, kao da je zaista mislila da ga zaposli. Dok je odgovarao bez oduševljenja, a od njega koji je bio urođeno oprezan i inače se moglo malo saznati. O svojoj reputaciji „kralja revolveraša”, na primer, nije govorio ništa. Kod šerifa je dao svoje pravo ime i znao je da će mu uskoro revolveraši željni slave ionako biti za petama. Posle dvadesetak minuta Sara je donela bocu rashlađenog sekta. Pili su, i tada, Holidej zagrlj crnokosu.

Sara Čendler, koja se u početku pravila hladna, u Holidejevom zagrljaju se pretvorila u strasnu ženu. Onda se naglo izmigolji iz njegovih ruku, uze stonu lampu i otvori vrata susedne prostorije, kroz koju se ukaza raskošan krevet sa baldahinom.

* * *

– To je taj tip. Izvucite ga iz kreveta i izdrobite mu kosti!

Dok se već bio probudio, kada su se vrata na njegovoj hotelskoj sobi naglo otvorila. Četiri tipa su primenila stari trik: progurali su kroz širok otvor novine ispod vrata, zatim su nožem izgurali ključ iz brave, i kada je on pao na novine, onda su novine izvukli zajedno sa ključem. Posle toga je trebalo samo otključati i ući.

Holidej htjede da dograbi svoj „kolt” iz opasača okačenog o stub od kreveta. No, tada primeti dvocevku uperenu u njega.

– Na komade ću te izrešetati, zajedno sa krevetom! – obrecnu se na njega tip, sa vratom debelim kao u bika, držeći prste na obaraču. – Odmakni šape od čegrtaljke! Leri, uzmi mu oružje.

Leri, džin širokih ramena i ogromnog stasa, uze mu opasač i baci u ugao, gde se već nalazio Holidejev „kolt” sa drškom od slonovače. Zatim uperi debeli

kažiprst u Doka – Hajde bitango, napolje iz kreveta!

Tad Holidej polako ustade, ali praveći se pospaniji i zbunjeniji nego što je zapravo bio. Želeo je da dobije u vremenu i poslaže sve kockice na svoje mesto.

– Šta hoćete od mene? – pitao je tobože uplašen, trojicu batinaša koji su se stvorili pred njim. – Uopšte vas ne poznajem! Ovo mora da je neki nesporazum.

– Nije nikakav nesporazum, Holideje! Mi smo odbor za red i moral i nama se ne dopada da se tipovi kao što si ti uvlače u krevete udatih žena. Je li ti se upalila sijalica u glavi?

Dok je, najzad, shvatio odakle duva vetar. Neko mu je poslao na vrata ovu batinašku bulumentu. Tri nakostrešena tipa stajala su u njegovoj hotelskoj sobi. Četvrti, onaj sa dvocevkom, ostao je na vratima, da bi sprečio svaku nezvanu intervenciju.

– Zaista nemam pojma – reče Holidej. – Vi ste se očigledno obratili na pogrešnu adresu.

– Ovo đubre još uvek besramno laže – prasne jedan od batinaša. – Hajde, Leri! Ne oklevaj nego počni sa peglanjem!

Leri, bokser teške kategorije, sa ogromnim šapama, mahne prema Doku. Da je pogodio cilj, od Dokovog lica bi najverovatnije ostala kaša. Ali ono više nije bilo tamo kuda je Leri ciljao. Holidej je munjevito pomakao glavu u stranu. Leri prolete pored njega kao brzi voz. A onda je to zahuktalo brdo mesa naletelo na Dokovo visoko podignuto koleno. Udarac u stomak, međutim, nije mogao naškoditi Leriju. Ali je zato tvrdi Dokov lakat kojim ga je udario svom silinom u uho, već je učinio svoje. Krv je potekla i bokser se zaneo ustranu. Tada su urlajući navalila na Holideja ona druga dvojica.

Prvog je zaustavio udarcem noge, a drugoga je dočekao serijom udaraca.

Holidej se toliko razmahao da se pretvorio u živi tornado. Očigledno su se batinaši prevarili u računu, misleći da će ga lako udesiti, jer ih je bilo trojica protiv jednog i jer su bili okoreli tipovi, brutalni ljudi, kojima nikakav trik nije bio ispod časti. Dok je, međutim, naučio kako treba da se održi u teškim tučama. Udarao je brzinom munje i bez prekida. Pri tome je koristio taktiku svojih protivnika, kolena, laktove, pa čak i glavu.

Batinaši su uzalud pokušavali da ga skleptaju. Holidej je, istina, dobio nekoliko teških udaraca, ali od njih se još više razbesneo. Nameštaj je počeo da leti u paramparčad. Čak se i krevet stropoštao, kada je Holidej jednim snažnim udarcem u bradu poslao Leri u ležeći položaj.

Leri je ošamućen rio po krevetu. Dok ga udari odlomljenom nogom od stolice u glavu i Leri zaspao. Kada je već imao taj komad tvrdog drveta u ruci, on ga iskoristi, udarivši sledećeg batinaša u stomak. Dejstvo je bilo slično, kao da ga je konj udario kopitom. Oči su mu se iskolačile kao u velike žabe.

Dok je upravo hteo i poslednjeg člana batinaške bande da izbacila iz borbe, kada se onaj, što je stražario kod vrata prodera – Stoj, ruke u vis!

Dok Holidej poslušao. Parker-puška u ruci čoveka sa bivoljim vratom bila je argument ubedljiviji od svakog drugog.

– Baci nogu od stolice na pod!

Holidej ga poslušao.

– Eto tako – reče čovek sa bivoljim vratom zadovoljno, a onda se obratio poslednjem partneru koji je još preostao na nogama, mada se i on držao dosta klimavo. – Sada ga dotuci, ali pazi da mi ne zaklanjaš cev.

Batinaš, ogroman, mišićav čovek, sa pacovskim ušima, kao da se naglo oporavio od izmene situacije. Sagnuo se i podigao nogu od stolice, pa je njome po-

čeo značajno da lupka po levoj... – Sad će gromovi da pucaju, druškane – obrati se na trenutak matiranom Doku. – Stoj lepo, jer ako nešto pokušaš, Toni će ti sačmom napraviti promaju u nogama! Posle ćeš tražiti nekog da te vozika u kolicima!

– Evo vam vaših gromova! – reče jedan glas i odmah zatim se začuo tutanj.

Čovek kraj vrata se skljojka kao pokoren. Suviše se zaneo u scenu u sobi pa mu se Tolmin Bauer neopaženo približio i zviznuo ga po glavi gvozdenom manžetom svoje kuke.

Batinaš, usred sobe, koji je još jedini preostao od čitave bande, prvo je zinuo u Holideja, pa u Tolmina, pa ponovo u Holideja i još jednom u Tolmina, a onda je ispustio nogu od stolice i u jednom panterском skoku pokušao da prođe kraj Bauera, i da zбриše sa poprišta. Izgledalo je već da će mu to i uspeti, ali je tada Bauer ispružio svoju desnicu i gvozdenom kukom zakačio batinaševu kragu. Zatim je „kolt“ koji je držao u levoj ruci, pritisnuo u levi bubreg begunca i privukao ga k sebi.

– A sad malo pevanja! Ko vas je poslao?

Batinaš je drhtao od straha, ali nije odgovarao. Tolmin Bauer ga je munuo pištoljem u slabinu.

– Brojim do tri, amigo! Posle toga će moje oružje progovoriti, jer si učinio nepromišljeni pokret. Je li jasno?

– Kristofer Čendler, bankar, nas je poslao. Sara Čendler je njegova žena – brzo izusti čovek. – Sad me pustite da bežim!

Tolmin Bauer je prvo gundao sa prezirom nešto što se ne može napisati, otkačio siledžiju sa svoje kuke i udario ga nogom u zadnjicu.

– Nestani, gnjido! Sledeći put ću te gnječiti!

Čovek je odjurio, preskačući po nekoliko stepenika. Mora da se čula galama koju je izazvala borba, ali se još niko nije pojavio da vidi šta je. U Karson Sitiju su nasilja bila svakodnevna pojava i, ako je neko želeo da prođe, zdrav i čitav, obično se trudio da brine samo sopstvenu brigu.

Bankar, Kristofer Čendler, svakako nije bio od manjih ajkula u ovom gradu, obuzetom srebrnom groznicom.

Džordžijanac se obukao, a za to vreme je Tolmin Bauer osmotrio sobu. Bilo je već skoro podne. Holidej je tek pred zoru stigao u svoju sobu i uspavao se posle noćne avanture.

Ošamućeni batinaši polako su dolazili sebi. Holidej je dizao Lerija, koji je stenjao, upetljan u krevetninu.

Čovek sa bivoljim vratom, koga je Tolmin Bauer gvozdenom manžetnom udario po glavi, ležao je kao da je preko nje ga prešao valjak.

– Uzmite ovog tipa – naredi Holidej dvojici njegovih kompanjona – i brišite!

Prebijeni banditi nisu čekali da im se dvaput kaže. Zgrabili su svog druga i odvukli, mada su se i sami jedva držali na nogama. U to je naišao debeli vlasnik hotela, praćen svojim nezgrapnim slugom.

– Šta ste mi uradili? Cela soba je opustošena. To ćete mi platiti! – rekao je na sav glas.

– Ne pada mi na pamet! – odvrati mu Dok. – Račun pošaljite misteru Kristoferu Čendleru.

– Izbaci ove bitange iz hotela! – kevtao je debeli i pokazao na Holideja. – Počni s ovim, Bogsi!

Sluga Bogsi bio je priprosta duša, kojoj nije trebalo mnogo govoriti. Ipak se pipao po čelu.

– Nisam lud! Video sam kako su prošli batinaši Kristofera Čendlera, i to mi je

dosta. Izbacite ih sami, ako možete, mister Švajcer!

Tolmin Bauer pride debelom vlasniku hotela, podnese mu pod nos svoju kuku. Debeli je menjao boju.

– Šta ja tu čujem? – pitao je Bauer preteći tiho. – Moga prijatelja Holideja hoćete da izbacite? Je li vi to ozbiljno mislite?

Švajcer je tri puta progutao pljuvačku, pre nego što je odgovorio – Ne... ha... ha... ja sam se samo šalio! Naravno da možete obojica ostati koliko vam je volja. Čini mi čast...

– Drago nam je – smeškao se Tolmin Bauer. – U tom slučaju prenesite svoju debelu stražnjicu dole u prizemlje i postarajte se da soba bude ponovo dovedena u red.

Zatim se okrenuo Doku – Šta nam je, zapravo, sada na redu?

– Mislim da ćemo učiniti posetu misteru Kristoferu Čendleru – odvrati Holidej. – Gde se bankar može naći?

Pitanje je bilo postavljeno debelom vlasniku hotela.

– Mister Čendler se verovatno nalazi u svojoj kancelariji – reče Švajcer i objasni Holideju put do banke.

* * *

Tolmin Bauer je tvrdio da više uopšte ne oseća ranu od metka koji ga je okrznuo. Dobro je spavao i doručkovao. Holidej je u trpezariji hotela popio šolju kafe i pojeo dve krofne. Drugo se nije moglo dobiti, jer je za doručak bilo suviše kasno, a za ručak još rano.

Pošto je tako zavarao glad, Holidej je, praćen Tolminom krenuo u Majning Trest banku. Slučaj je hteo da je to upravo bila banka u koju je Dok juče uložio veći deo svoga novca.

Majning Trest banka se nalazila na uglu Glavne ulice i Komstok strita. Radilo se

o jednoj neukusnoj građevini od cigala sa zanimljivom verandom ispred nje. Veranda je bila zaštićena svodom koji se na uglu nadnosio nad trotoar.

Na ulici je bilo opet veoma živo. Trebalo je toga dana da krene pošiljka srebra za kovnicu novca u Virdžinija Siti. Upravo su utovarivali srebro u oklopne kočije sa dvanaest upregnutih konja. Ispred Majning Trest banke, vrvelo je od oružanih ljudi, čije su puške i revolveri bili spremni da planu na svaki sumnjiv pokret.

Dok i Tolmin Bauer su ušli u dvoranu sa šalterima. Iza pulta su se nalazila tri nameštenika. Ostali su bili zauzeti utovarivanjem srebra.

Jedan suvonjavi, ćelavi činovnik se obrati uslužno Holideju i Baueru – Izvolite, šta želite?

– Voleo bih da govorim sa Kristoferom Čendlerom – odgovori Džordžijanac. – Gde mogu da ga nađem?

– Mister Čendler se nalazi u svojoj kancelariji na prvom spratu. Imate li zakanan sastanak?

– Razume se – odvrati samouvereno Holidej. – On me čak veoma nestrpljivo očekuje. Vodite me odmah kod njega.

Činovnik je bio iznenađen – Koga smem da najavim?

– Sam ću sebe najaviti – izjavi Dok.

Iza pulta vodile su stepenice na sprat. Pored njih nalazila se zastakljena kancelarija. Podigao je ploču na proseku pulta koji je služio za prolaz i odlučno krenuo u pravcu stepenica.

Tolmin Bauer, sa dvocevkom pod miškom, krenuo je za njim.

– Dozvolite, molim vas – negodovao je činovnik – ne možete ipak tako jednostavno... Strogo je zabranjeno...

– Začepi! – brundao je Tolmin Bauer. – Dajte mi ulete muve u usta...

Holidej i Bauer krenuše uz stepenice, ne obazirući se na nameštenike. Gore su

se našli ispred nezaključanih vrata, a u hodniku koji se iza tih vrata pružao, bilo ih je još nekoliko. Na jednim je blistala mesingana ploča: „K. K. Čendler, predsednik”.

Dok je kratko osmotrio vrata, zatim ih je naglo otvorio i ušao bez kucanja. U luksuzno uređenom, velikom birou čekala su trojica. Za pisaćim stolom sedeo je crnomanjast čovek, okrugao kao bure. Ugledavši pridošlice, on se namršti.

Na ivici pisaćeg stola sedeo je belokosi, sa kojim je Holidej prethodne noći igrao poker. Njegov telohranitelj je stajao kraj prozora, čija su teška krila bila otvorena. Jaka svetlost majskog sunca prodirala je u sobu.

– Šta sam ti rekao, Krise? – upita belokosi. – Taj će svršiti sa onima i doći ovamo. Sada je nedvosmisleno utvrđeno da je on pravi čovek za nas.

Dok i Bauer su sedeli u kancelariji Kristofera Čendlera. Svaki je držao u ruci čašicu brendija. Kristofer Čendler nije govorio mnogo, samo je svaki čas bacao neprijateljske poglede prema Holideju. Belokosi je vodio reč. Njegov telohranitelj je stajao kraj prozora i posmatrao utovar srebra. U međuvremenu su već utovarivali druga oklopna kola. Srebro je vredelo nekoliko stotina hiljada dolara.

– Da pređemo na stvar – reče belokosi, posle kratkog uvoda, kojim je Holideja i Tolmina umirio i privoleo na razgovor.

– Ja se zovem Vinsent Stensel – reče elegantni čovek koji je delovao vrlo otmeno. – U području Komstok Loda me zovu „kraljem srebra”. Neki smatraju da ceo Karson Siti i pola Virdžinija Sitija pripadaju meni. To je, razume se, preterano. Tačno je da sam predsednik koncerna, kome pripadaju rudarske kompanije Orfir, El Dorado i Elunajt, kao i nekoliko

manjih rudnika, više banaka i mlinova za drobljenje rudače. Trest – to je skraćeni naziv koncerna – ima razume se, i drugih nekih interesa. To vas, međutim, neće zanimati.

Holideju se činilo da stvar nije neinteresantna. Velike kompanije drže čvrsto u svojim rukama uzde u Komstok Lodu.

– Ja sam mislio da ćete preći na stvar, kralju srebra – brundao je Tolmin Bauer. – Zašto vam je potreban Holidej?

Holidej dade Baueru znak da ćuti.

– Mene ucenjuju – saopšti kratko Vinsent Stensel. – Oteta je moja štićenica, Konstansa Konvej, kćerka moga partnera Džozefa Konveja, koji je umro pre sedam godina. Otmičari zahtevaju pola miliona dolara, inače će je vraćati komad po komad.

Tolmin Bauer je iskolačio oči – Pola miliona? Za to se može kupiti nekoliko rančeva ili čak ceo grad, ukoliko nema tako bogate rudnike srebra kao Karson Siti. Ne može se baš reći da su skromni ti tipovi.

– Oni dobro znaju s kim imaju posla. Ja nisam siromašan. I ja ću platiti. Samo što ne verujem tim banditima. Ne znam hoće li Koni zaista pustiti na slobodu – reče Vinsent Stensel i nasmeši se. – A možda postoji mogućnost da čak i svoj novac dobijem natrag. Pola miliona, na kraju krajeva, nije mačiji kašalj.

– Moje je da pronađem skrovište u kome banditi drže zarobljenu Konstans Konvej. Zatim da devojkicu oslobodim ako treba i silom, ukoliko oni to neće da učine dobrovoljno. Po mogućnosti da vratim i novac – reče Holidej. – Je li tako, mister Stensel?

– Vi ste čovek koji ume da misli, mister Holidej. Sve ste tačno pogodili.

– Zašto, mister Stensel, ne poverite ovaj zadatak nekome od vaših ljudi? Vaš

telohranitelj izgleda kao čovek koji ima čime da se pohvali u svojoj biografiji.

Crnokosi momak, sa dva revolvera i crnom kožnom jaknom, pogleda Holideja – Ja sam Zak Hanter – reče. – Iz Teksasa. Zovu me i Hanter Smrt.

Hanter Smrt! Holideju je ime bilo poznato. Hanter je bio ozloglašeni, mračni revolveraš. Navodno je u dve države izdata poternica za njim.

– Moje ljude svi znaju – reče Vinsent Stensel. – Pretpostavljam da banditi imaju posmatračice ili dobre veze u gradu. Meni je, mister Holidej, za taj zadatak potreban najčvršći i najrazboritiji čovek. Čovek u koga se mogu pouzdati, koji drži zadatak reč. Prikupio sam informacije o vama i znam da ste vi taj. Dakle, hoćemo li?

– Koliko? – upita Dok.

– Pedeset hiljada dolara. Ako uspete da vratite i onih pola miliona, dobićete svoj deo od deset procenata. Ja se ne cenjkam, ali i ne povećavam cenu. Ima još ovakvih velikana na Zapadu i za dobru nagradu ću lako dobiti koga god želim od njih.

– Međutim, ja sam već tu – osmehne se Holidej. – Dobro, Slažem se. Skrećem vam ipak pažnju da podvale i smicalice ne obožavam. Inače, možete da se oslonite na moju reč.

Stensel podiže obrve. Bio je toga dana u odelu besprekornog kroja i nosio široku svilenu kravatu sa uđenutom iglom od bisera. Prsten na njegovoj ruci bio je krupan, ali nenametljiv. Vinsent Stensel je delovao kao pravi džentlmen.

– Smatrate li podvalom ili smicalicom to da se jedna devojkica izbavi iz ruku njenih otmičara?

– Ne. Ja sam to spomenuo samo radi potpunosti našeg dogovora. Dajte mi, dakle, mister Stensel, deset hiljada dolara kao predujam, a posle toga ćemo razgovarati o pojedinostima.

Tolmin Bauer je zinuo kada je čuo sa kakvim sumama se tu barata. Staro potucalo, Bauer je sebe smatrao bogatašem kada je imao više od sto dolara u džepu. U takvim prilikama nije mirovao dok ih ne bi proćerdao. Na viski, na pivo, a naročito na lake žene, koje ipak nisu smele da budu lakše od sedamdeset pet kilograma, i, naročito, na kocku.

– Okej, Holidej, dobićete novac. Šta će biti sa Bauerom? Želite li da u ovom poduhvatu bude uz vas?

– Svakako. Tolmin treba da mi štiti leđa. Osim toga, on je odličan tragač, a ima i druge kvalitete.

– Imao sam čak pismo generala Granta, u kome me poziva na prijem – reče Tolmin Bauer. – Ukrali su mi ga, na žalost, dok sam pijan... htedoh reći dok sam nakon jednog umarajućeg jahanja spavao u iznajmljenoj štali.

– Tolmin, razume se, neće džabe sa mnom – reče Dok. – Konačno i on će morati svoju glavu da stavlja u torbu.

Vinsent Stensel je samo nekoliko trenutaka razmišljao – Bauer dobija deset hiljada dolara za posao i deset hiljada u slučaju povraćaja novca. To je, međutim, moj poslednji izdatak. Ukoliko mislite da angažujete još nekog, a i što se tiče ostalih troškova, to pokrivajte sami.

– Trenutak samo, Vinsente – umeša se Kristofer Čendler. – Zar ti se ne čini da je to previše skupo? Poznajem ljude koji bi se ovog posla odmah prihvatili za polovinu sume, pa čak i za manje.

– Ne mešaj se, Kristofere – odseče Vinsent Stensel, ne podižući glas. Bankar je ipak odmah ućutao. – Hoću najboljeg čoveka, da bi izgledi za uspeh bili maksimalni. Zato i plaćam. Ako se hoće vrhunska usluga, onda se mora nešto i uložiti.

– Malim crvom se ne hvata velika riba – brundao je Tolmin Bauer. – Mislim da smo se složili. Šta ti misliš, Holideje?

– Složili smo se – reče Dok. – A sada mi, mister Stensel ispričajte pojedinosti: kako je Konstans Konvej oteta, na koji način treba da se obavi predaja novca i tome slično.

Stensel mu ispriča. Dao mu je i fotografiju Konstans Konvej. Na snimku je oteta devojka bila lepotica svetloplave kose, sa čulnim usnama i krupnim očima. Holidej se nadao da je snimak veran.

– Ako banditi imaju dobre veze u gradu, oni će možda saznati i za naše razgovore – reče na kraju.

Vinsent Stensel se nasmešio. On je bio bez skrupula i naviknut da svoju volju sprovede. U području Komstok Loda bio je možda najmoćniji čovek. Njegove veze su dopirale čak do Vašingtona.

– Vi ste spavali sa Sarom Čendler, ženom mog dobrog prijatelja Kristofera – reče i u njegovom glasu se osećao podrugljivi prizvuk. – Ja sam vam naredio da u roku od tri dana napustite grad i da Saru Čendler više ne vidate. To je bio sadržaj našeg današnjeg razgovora, a ja ću se postarati da se ova verzija pročuje.

Lice Kristofera Čendlera poplave. Ruke su mu drhtale dok je palio cigaru.

– Keris, imaš nešto protiv? – upita Vinsent Stensel, „srebrni kralj” Karson Sitija.

– Ne – procedi kroz zube bankar. – Ne... do đavola!

– Čovek koji hoće da veže za sebe tako lepu i svojevolsku ženu, mora ponekad da zažmuri na jedno oko, čak i na oba – nastavi Stensel, pa se obrati Holideju – Znate šta treba da uradite. Inače će se vaš novac pridodati onome, koji ste deponovali u banci, koja inače pripada rudarskoj kompaniji Trest. Predaja novca za otkup odigraće se sutra naveče.

Holidej se pozdravi i izađe. Tolmin Bauer je video pogled kojim je Kristofer

Čendler ispratio njegovog prijatelja. Pretvorio se u kamu bačenu u leđa.

Kada su Dok i Tolmin Bauer izašli, Kristofer Čendler je sačekao još trenutak, zatim odškrinuo vrata i pogledao u hodnik. Zatim se obratio Vinsentu Stenselu – Ti me izlažeš ruglu pred celim Karsom Sitijem! – reče ozlojeđen. – Ova vucibatina je spavala sa Sarom. Zbog toga će umreti.

– Otkada si tako osetljiv, Krise? – začikivao ga je Vinsent Stensel. – Kad bi hteo da ubiješ svakoga koji je legao u krevet sa Sarom, morao bi da pozoveš vojsku u pomoć. U tom slučaju moram i ja sam da pripazim...

Kristofer Čendler je klonuo glavom.

– To je nešto drugo. Ovaj Holidej je, međutim, običan probisvet i dođoš.

– Šta ćeš, kada naša lepa Sara pokazuje posebnu slabost za ljude koji su nešto naročito – reče Vinsent Stensel. – Budi srećan što je uopšte voljna da ostane s tobom. Poslušaj sad mene! Meni je potpuno svejedno šta ćeš učiniti sa Holidejom, kada mi on više ne bude potreban, da li ćeš iznajmiti plaćene ubice i tako dalje. Dogle, međutim, dok ne obavi ugovoreni posao, ne sme ni dlaka da mu fali sa glave, inače nećeš dugo ostati direktor ove banke! A znaš dobro šta te očekuje, ako se sazna kako si se ranije zvao i odakle si došao.

– Okej, Vinsent – popusti Kristofer Čendler, škripući zubima. Zak Hanter ga je sa interesovanjem pogledao. Na Zapadu je u to vreme bilo veoma mnogo ljudi, koji su uzeli neko drugo ime, jer je za njima pod njihovim pravim imenom raspisana poternica. Zapad je, međutim, veliki i čovek može lako da se izgubi u njemu...

Bankar je snažno povukao dim iz svoje cigare.

– Kada Holidej obavi posao, neće ni dana uživati u nagradi! To mu garantu-

jem! – reče ljutito. – Ja ću njegovu glavu staviti Sari u krevet, da bi videla da ne može sa mnom da radi šta hoće.

Vinsent Stensel, čovek bele kose, koji je delovao veoma otmeno i elegantno, na to odvrati – To mi je potpuno svejedno.

– Mi smo bogati, Holidej! – uskliknu Tolmin Bauer. – Toliko novca na jednoj gomili nikada u životu nisam video. Danas ću pokupovati ceo ovaj prokleti grad. Čekaj samo da nađem Mata... iznenadiće se za šta sam ja sposoban...

– Za to ti neće biti dovoljno tih tvojih nekoliko hiljadarki – odvrati mu prijatelj. – Bolje reci, kako je tvoja rana od metka?

– Odlično. Danas ću Karlson Siti okrenuti naopačke. Grad je moj...

Holidej je znao da neće moći da zaustavi Tolmina.

– Nemoj da zaboraviš da ćeš sutra uveče morati ponovo biti u sedlu – reče. – Moramo da krenemo u stopu za čovekom koji će preuzeti otkupninu. Potreban si mi kao tragač.

– Nemaj brige! Bolje otkrivam tragove nego ijedan Apač. Kažem ti da je ta bagra unapred naša!

Bilo je podne. Dok, Tolmin i Mat sedeli su u hotelskoj sobi koja je ponovo dovedena u red. Holidej je u banci podigao deset hiljada dolara, a Tolmin Bauer pet. Bauer se osećao kao kralj. Mat Koburn je takođe bio zadovoljan, jer je bio angažovan kao jedan od čuvara pošiljke srebra za poveliku sumu. Bili su odlično raspoloženi...

Dok im je pustio na volju. Sva trojica su sišla u trpezariju, gde su dobili dobar i skup ručak. Tolmin je bio veoma bučan za sve vreme obeda, tako da su svi gledali u njega, što nije bilo čudno jer je popio skoro punu flašu viskija.

Tada je krenuo da Karson Siti postavi na glavu. U prvih nekoliko lokala, Mat i Holidej su bili s njim. Zatim su ga prepuštali sudbini. Stara protuva, sa kukom umesto ruke, okupio je oko sebe čitavo jato devojaka iz saluna i naručivao im jednu rundu za drugom.

Sa dve od njih, najdeblje, otišao je u sobu baš kad su Mat i Holidej ispod njegovog prozora prelazili ulicu. Tolmin je izgleda šestim čulom osetio prijatelje, širom otvorio prozor i, mašući bocom, viknuo – Hej, drugari! Zar nećete da nam se pridružite?

– Moraćeš sam da se snađeš – odgovori Mat, smejući se. – Ja nastupam samo u lakšim kategorijama!

Tolmin Bauer se grohotom cerio. Jedna od devojaka ga odvuče od prozora. To je bilo poslednje što su dvojica prijatelja videla od njega u sledeća dvadeset i četiri časa. Dvojica prijatelja Mat i Dok su proveli jedan miran dan u priči, koji im je ionako bio potreban zbog predstojećih poslova. Obojica su se, posle relaksirajućeg razgovora, osećali ponovo u punoj formi.

Zajedno su pokupovali neke za put potrebne stvari, pa su se srdačno pozdravili i razišli. Mat Koburn je trebalo da krene već za nekoliko sati. Holidej je pak otišao da se okupa i kod berbera. Posle toga bio je kao preporođen. Dok je bio lep muškarac, mada mu je lice bilo pomalo bledo ali vrlo markantno, i iz njega su zračile čvrstina i odlučnost.

Uveče je odigrao kratku partiju pokera, ali ne u „Kristal palasu”. Popio je nekoliko boca piva da bi bolje spavao i još pre ponoći bio u svom hotelu.

Očekivalo ga je jedno pismo koje je blago mirisalo na parfem. Parfem je Holideju bio poznat. Pripadao je Sari Čendler.

Pisamce je bilo kratko i jasno: „Da li se bojiš novih batina, ili su ti momci, koje je poslao moj muž, oduzeli volju? Crna kraljica”.

Holidej zatraži od noćnog portira parče hartije i olovku, pa napisa odgovor: „Imam neodložan posao. Čim se vratim, javiću se. Holidej”.

Cedulju stavi u koverat i dađe portiru tri dolara, s tim da ga ovaj dostavi Sari Čendler u ruke.

Džordžijanac je uskoro zaspao. Dernjava pijanog Tolmina ga te noći nije budila. Sutradan je kupio konja za partnera pošto se ovaj nije pojavljivao, i izvršio poslednje pripreme.

Posle podne u dva krenuo je u potragu za svojim starim kompanjonom. Bauerov trag je bio lako pratiti kroz salune i noćne lokale. U salunu „Crvena stena” Holidej nađe igrača sa ogromnim zavojem na glavi i jednog izbacivača kome su nedostajala tri zuba. Ogledalo iza bara bilo je razbijeno, a mesingane šipke na pultu do pola iščupane iz ležišta. Vlasnik saluna je besno gledao u Holideja, dok se ovaj raspitivao za Tolmina.

– Naći ćete ga kod šerifa, mister – prosihta. – Tako nešto još nisam doživeo. Mada je bio mrtav pijan, petoricu je skinuo s nogu, a jednom je sa svojom kukom rasporio ruku kada je ovaj sa razbijenom flašom krenuo na njega. Šerif ga je posle toga oborio kundakom puške, inače bi ceo moj salun isprevrtao. Za štetu, koju je ovaj sa kukastom rukom napravio, pripada mi sasvim lepa suma.

Holidej je otišao u šerifovu kancelariju, koja se nalazila u jednoj sporednoj ulici. Zavesa protiv sunca na prozorima, bile su povučene. Jedan od šerifovih pomoćnika potonuo je u stolicu iza pisaćeg stola, a šešir je navukao na oči.

Šerif i njegovi pomoćnici obično imaju malo posla danju u gradu. Utoliko je

njihov posao bio teži uveče i noću. Teži nego da su ceo dan prikupljali razbežano stado. Pomoćnik šerifa se uspravio i gurnuo šešir na zatiljak kada ga je Holidej oslovio. Zevnuo je i uzeo iz fijeke pisaćeg stola spisak.

– Tolmin Bauer? Hm, tu se svašta skupilo. Nanošenje materijalne štete, telesna povreda, remećenje mira, izazivanje nereda, uvrede, suprotstavljanje šerifu, odbijanje plaćanja računa. Sudija Švajcer takve lakše poslove svršava svaki drugi dan, sve odjednom. Optuženi i ne mora da se pojavi lično.

– Šta se obično dešava u takvim slučajevima?

– Jedna pozamašna novčana kazna i zabrana boravka u gradu na određeno vreme, ili proterivanje. Koliko poznajem presude sudije Švajcera, Tolmin Bauer bi mogao da prođe sa novčanom kaznom od hiljadu dolara, i proterivanjem iz grada. Mora, razume se, da nadoknadi i štetu koju je napravio.

– Slušajte, hajde da mi skratimo ceo taj postupak. Ja ću sa Bauerom ionako večeras napustiti grad. Štetu ćemo nadoknaditi. Platiće hiljadu pet stotina i odmah nestati.

Da pomoćnik šerifa nije prihvatio ovaj predlog, Dok bi morao da angažuje Vincenta Stensela. Pomoćnik šerifa, međutim, nije ni okom trepnuo.

– To će se moći urediti. Moram ipak da razgovaram sa šerifom, on će za pola sata biti tu. Ne predviđam, međutim, nikakve teškoće. Hoćete da vidite Bauera?

– Svakako.

Sa ovim pomoćnikom Holidej nije imao nikakva posla ni kada je zbog one pucnjave pre dva dana bio u šerifovoj kancelariji. Pomoćnik je uzeo ključeve iz pisaćeg stola, ponovo zevnuo i prišao vratima koja su vodila ka zatvorskim ćelijama.

U hodniku Holidej oseti neprijatan miris. Bile su dve zajedničke ćelije, koje su često služile za otrežnjavanje, o čemu je svedočio i prizor i miris u njima, zatim dve ćelije za po dve osobe i jedna samica. Bili su to kavezi od rešetaka, kao za divlje životinje, u koje jedva da je prodiralo malo svetla. U obe zajedničke ćelije nalazilo se dvanaest osoba. U jednoj od ćelija za dve osobe, sedela je na madracu zgodna cura iz salona.

– Krađa pri zajedničkom spavanju – objasni šerifov pomoćnik. – Ostali su pijanice i batinaši. Onda dva razbojnička napada, jedno podvođenje i jedna krađa. Ništa naročito. Možete misliti, mister, šta se tu inače ponekad događa! Naročito na dane isplate! Tada su ove ćelije dupkom pune.

Holidej je shvatio zašto predstavnici zakona nisu pravili pitanje zbog pucnjave od pre dva dana ili zbog ponašanja Bauera. Da su bili cepidlake, pravosuđe u Karson Sitiju bi se srušilo pod teretom poslova.

Tolmin Bauer je hrkao na slamarici i izgledao je kao olupina. Pomoćnik je jednim velikim ključem udarao o rešetku, dok se nije probudio. Bauer pogleda oko sebe. Blenuo je u Holideja i trebalo mu je dosta vremena dok mu se vratilo sećanje. Pretresao je svoje džepove, ali je iz njih izašlo na videlo dana svega tri centa.

– Skroz sam švorc – prostenjao je. – A glava mi je kao da je roj stršljenova u njoj. Bode me svaka vlas kose, kao da mi se jež izvalio poleduške po tintari!

Holidej nije drukčije ni zamišljao stanje svog prijatelja. Sada je mogao da plati štetu, koju je Tolmin Bauer načinio i još hiljadu pet stotina dolara povrh toga. Međutim, on je želeo da Bauera odmah povede za sobom; da ga ne ostavi u „bajbokani”.

– Večeras polazimo, Tolmin. Izvadiću te odavde, mada to ne zaslužuješ.

– To ti nikad neću zaboraviti, drugar. Novac ću ti vratiti. Ti znaš da još imam pet...

– Ne galami! – prekide Dok Bauera, koji je polovinu svoje nagrade podigao bio kao predujam. – Dok se vratim, iskoristi priliku pa se zvizni tom gvozdenom šapom par puta po toj šupljoj glavi. Možda će se u nju vratiti razum. Mada se mnogo ne nadam.

* * *

Bila je jaka mesečina. Holidej i Tolmin su ležali u jednom žbunu na obroncima brega i vrebali. Ispod njih se nalazio napušteni rudnik. Tu je trebalo da jedan od bandita preuzme otkupninu za Konstans Konvej, devetnaestogodišnju lepoticu, čiju je sliku Holidej nosio u novčaniku. Noć je bila sveža. Dok navuče debelu jaknu.

Blizu rudnika, kraj oronulih zgrada, bila su privezana tri konja. Ljudi, kojima su konji pripadali, čučali su oko male vatre. To su bili Zak Hanter, telohranitelj Vincenta Stensela, a najbolji među njegovim revolverašima, te još dva naoružana čoveka... čekali su strpljivo. Njihove cigarete bi zasjale kada bi povukli dim. To je mamilo i Bauera da zapali cigaretu, ali se Holidej usprotivi – Strpi se, Tolmin. Nećemo, valjda, dozvoliti da nas zbog takve sitnice otkriju?

Bauer je brundao kao medved, koga su omeli u zimskom snu. Ipak je odložio kesu za duvan i cigaret papir. Holidej je posle podne isplatio štetu koju je njegov partner napravio i dobio račun koji je zajedno sa hiljadu pet stotina dolara predao šerifu, a zatim Bauera poveo sa sobom.

Približavala se ponoć. Nalazili su se u jednoj maloj dolini, udaljenoj oko osam kilometara od Karson Sitija.

Dok je prvi čuo topot konja. Usamljeni konjanik se pomolio iz senke jednoga useka na kraju doline, gde su se dva kanjona sastavljala.

Na mesečini je zablistalo srebro kojim su bili okićeni obod šešira i sedlo jahača, raskošno obučenog. Holidej je odmah pretpostavio da se radi o Meksikancu ili melezu.

Kraj male logorske vatre jahač sjaha. Zak Hanter i njegovi revolveraši su ustali. Odbojno i neprijateljski gledali su u konjanika.

Iako su Dok i Tolmin bili oko šezdeset koraka udaljeni od njih, glasovi su kroz noćnu tišinu jasno dopirali do njih, jer se razgovaralo glasno.

– Helo hombres! – pozdravi konjanik, Hantera i njegove. – Jeste li doneli novac? Svih petsto hiljada krpa? Mora da je „kralj srebra” veoma privržen svojoj štici. Nije ni čudno, kada se uzme u obzir da je plava Koni najveći rudnik srebra u celom Komstok Lodu.

– Novac je u bisagama. A bisage su tu – reče Zak Hanter suvo. – Hoćeš li da prebrojiš?

Polumeksikanac je razvukao usne i pokazao bele krupne zube – Nije nužno, hombre. Verovatno se niste prevarili kod brojanja, jer ako lova nije cela nećete ni vi dobiti lepu Koni celu natrag. Nešto ćemo joj tada odseći.

Govoreći to, smeja se kao da je izbacio neki dobar štos. Zak Hanter se namršti – Znam ja tebe, prijatelju. Ti se zoveš Karlos Enrikez i bio si već nekoliko puta u Karson Sitiju. Video sam te jednom u Virdžiniji Sitiju. Ja sam Hanter Smrt.

On je svoje ime izgovorio sa naglaskom. Meksikanac se nije više smeja. Ličio je

na divlju mačku koja stoji nasuprot snažnom prerijskom vuku.

– Znam te, Hanter – reče. – Neka ti ipak ne padne na pamet da mi nešto podvališ. Morala bi Koni da plati. Komprende?

Sad se smejao Hanter, ali to nije bio veseo i prijateljski smeh – Pored mene ne sme ni dlaka s glave da fali, prijatelju Karlos. Samo hoću da napomenem da ću te tražiti i pronaći ukoliko u roku od dogovorena tri dana Koni ne bude vraćena. Naći ću tebe i tvoje, kompanero! Oni koje neću odmah poslati u pakao, zaželeće da se nisu nikada rodili. Žive ću vas odrati.

Bilo je jasno da Hanter Smrt ne govori u vetar. Karlos Enrikez je pokazivao nešto hrabrosti, ali ne previše, da ne bi razljutio Hantera. Crnokosi Teksašanin bio mu je suviše opasan.

– Ti si svakako jedan sasvim veliki ubica i derikoža – reče Karlos Enrikez. – Uprkos tome sada ćeš mi predati novac i nećeš pokušati da me pratiš. Jedan moj dobar prijatelj se nalazi na obronku brda i raspolaže dalekometnom puškom. On sada budno prati šta se ovde događa i da li se pridržavate dogovora.

Zak Hanter ga je prezrivo pogledao, pokazavši na bisage i torbe s novcem. Revolveraši su i dalje nemo stajali i posmatrali izaslanika otmičara. Karlos Enrikez je tada uzeo iz bisaga torbe sa novcem i preneo ih do svoga konja, koji je mirno pasao.

Pola miliona dolara u novčanicama zauzimalo je dosta mesta. Torbe su bile nabijene. Karlos Enrikez ih je pričvrstio za sedlo, dok su ga Zak Hanter i njegovi revolveraši posmatrali.

Polumeksikanac uzjaha i u znak pozdrava, dotače obod šešira – Buenas noches, señores! Želim vam prijatan noćni odmor.

Zak Hanter otpljunu u vatru – Reci tvom kompaneru neka pripazi da mu se

ne ukoči prst na okidaču – viknu za Karlos Enrikezom, koga je uskoro progutala tmina kanjona. Hanter i ostala dvojica su ugasili vatru. Povelili su konje, uzjahali i krenuli u suprotnom pravcu. U tihoj noći se jasno čuo topot kopita. Jahači su nestali. Holidej i Tolmin Bauer su i dalje čekali. Njihovi konji su se nalazili u jednom udubljenju na padini brda.

– Ne verujem da je Karlos blefirao – reče Dok. – Svakako je imao svoga partnera koji ga negde čeka. Taj će još jedno vreme paziti.

– Trebalo bi da čekamo jedan sat – glasno je razmišljao Tolmin Bauer. – Pri takvoj mesečini mogu i noću da pronalazim trag.

Bio je tih. Još mu je brujalo u glavi od lokanja i od udarca koji mu je šerif naneo kundakom.

Holidej i Tolmin Bauer su čekali. Osmotрили su teren oko sebe koliko su mogli, ali nisu nigde nikoga videli, pa ni onoga koji je možda sa puškom u ruci sedeo u zasedi. To, međutim, nije moralo da znači ništa, jer je na kraju doline, tamo gde su se sastavljali kanjoni, bilo niskih borova i grmlja i videle su se tamne senke. Na takvom mestu je mogao da se načini nevidljivim i čovek koji nije stručnjak za skrivanje.

Kada je prošlo sat vremena, Holidej se polako diže sa tla.

– Vreme je – reče.

Penjali su se pognuti uz brdo. Džordžijanac se kretao jedva dodirujući tlo, a i Tolmin Bauer je koračao nečujno, uprkos velikoj telesnoj težini. Konjima su bili sputali prednje noge, da se ne bi udaljili.

Holidejov Mig je bio dobro opremljen, a isto tako i zelenko, kojeg je nabavio za Tolmina. Obojica su stegnula kolane, pa su životinje, izveli iz udubljenja, držeći ih za uzde, i tako silazili niz brdo. U dolini su uzjahali i prišli kanjonu u koji

je Karlos Enrikez bio ušao. U uskom kanjonu sa strmim stranama bilo je tamno. Samo je malo mesečine prodiralo do dna kanjona. Napred je jahao Holidej. Topot kopita je glasno odjekivao. Negde u blizini je žuborio potok.

Tolmin Bauer pritera konja uz Dokovog.

– Moramo brže da jašemo, inače će Karlos Enrikez steći suviše veliku prednost.

Pretekao je partnera. Tada se oglasio pucanj u krivini kanjona. Holidej je video vatru iz puščane cevi negde na polovinu strane kanjona, koja je bila pokrivena travom i niskim žbunjem.

Malo je drveća uspevalo da se održi na tankom sloju zemlje, koja je pokrivala inače голу stenu. Strelac se nalazio pri tajan iza jednog od takvih kržljavih stabala.

Holidej je čuo rzanje Bauerovog konja, i tada su se srušili i konj i jahač. On skoči iz sedla, a njegov konj je u galopu projurio pored mesta gde se nalazio strelac.

Dok je tada već držao u ruci svoj „kolt”. Jurnuo je ka ivici kanjona i ušao u potok, pri čemu mu se jedna čizma napunila vodom. Trčao je u cik-cak i kretao se zgueren, ali tako brzo kao Apač u napadu.

Oglasiše se još dva pucnja. Jedan je metak pogodio Holidejov „Stenton” i skinuo mu ga sa glave. Vezica je ipak pridržala šešir. Dok stiže u zaklon koji je pružao jedan žbun, opali jednom i odmah skoči u stranu. Tada je odozdo zagrmela Bauerova puška sa takvom snagom da se činilo kao da će eksplozija srušiti strme strane kanjona. Krupna sačma je udarala u stabla i žbunje. Holidej je pognut pojurio dalje. Mora da je Karlos Enrikez čuo pucnjavu, ukoliko nije on sam bio taj koji se skrivao iza drveta.

Čuo je metalni zvuk zatvarača, kada je strelac iz zasede repetirao. Osećao se miris baruta.

Pucanj se razlegao u pravcu gde je Tolmin Bauer ležao na kamenitom tlu kanjona.

Holidej ugleda tamnu priliku iza stabla jedne smreke. Mada se radilo o čoveku koji je gađao podmuklo, iz zasede, on nije želeo da ga jednostavno „ucmeka”.

– Hej! – pozva ga poluglasno, držeći revolver spreman za paljbu. Onaj se naglo okrenuo, ali mu Dok nije mogao da prepozna lice u senci drveta. Strelac iz zasede baci pušku i zgrabi „kolt”.

– Stoj! – viknu Dok.

U tom trenutku je čovek u senci već izvadio „kolt” iz futrole. Holidej nije imao izbora. Dva puta ga je pogodio. Tamna prilika se teturajući udaljila od drveta, opalila ispred sebe u zemlju i srušila na kolena.

Čovek je ostao tako klečeći i pritiskajući rukom ranu od metka. Holidej mu priđe, držeći prst na okidaču „kolta”. Nije hteo da rizikuje, mada je strelac iz zasede bio teško ranjen. Ima tipova koji čak i umirući pokušavaju da smaknu protivnika.

– Šta se tamo gore događa? – čuo se glas Tolmin a odozdo. – Imaš li ga, Holidej?

– Da, idiote! Samo što jače pominji moje ime... da ga čuje ceo kraj.

Dok kresnu palidrvce o potpeticu. Izmučeno lice sa očima staklastim od bola, bilo mu nepoznato. Čovek pred njim nije bio Karlos Enrikez.

– Ko si ti, hombre? – upita ga.

Ranjenik je stenjao i na usnama mu se pojavila krvava pena – Švajcer... Džef Švajcer... Karlos je... on je...

– Znam, Švajcer. Sa tobom je gotovo. Reci mi, kuda jaše Karlos Enrikez? Tebi je sad već svejedno. Ja ne znam kako stvari izgledaju tamo, s one strane, ali će ti možda biti od koristi, ako doprineseš da Konstans Konvej bude oslobođena.

-- Budale. Proklete budale. Mek Nil će vas... pržiti na ražnju, na kratkom plamenu. Ti... ti, gade, si me...

Čovek nije više bio sasvim pri svesti. Holideju je postalo jasno da strelac iz zasede umire. Nagnuo se nad njega ne bi li još nešto saznao.

– Tonopah – reče čovek na samrti, sasvim jasnim glasom. – klisura „Surovi kamen”.

I pade ničice. Dok upali još jednu šibicu. Ukočene, staklaste oči govorile su dovoljno. Vitki Džordžijanac se spustio niz padinu. Zatim tiho pozva Tolmina.

Bauer je, besan, čekao kraj svog oborenog konja.

– Taj gad mi je uklonio prevoz ispod stražnjice – uzbuđivao se Bauer. – Šta je s njim?

– Mrtav je – odgovori Holidej. – No, sada bar znamo kuda je krenuo Karlos Enrikez. Konstans Konvej je takođe tamo.

Ispričao je Baueru poslednje reči umirućeg, govorio mu o Tonopahu i klisuri „Surovi kamen”.

– Čuo sam već nešto o Tonopahu – reče Bauer, nabravši obrve. – To je neko odvratno banditsko gnezdo. U kavezu punom zmija zvečarki bila bi Konstans Konvej u većoj bezbednosti. Moramo dobro da požurimo, ako hoćemo da stignemo pre Karlos Enrikeza i da je spasemo.

Posle dva dana tragačima je postalo jasno da ne mogu ni da stignu Karlos Enrikeza, a kamoli da ga preteknu. Karlos Enrikez je jahao brzinom vetra i stalno menjao konje. U udaljenom rudarskom naselju i skrivenim barakama čekali su ljudi van zakona, banditi Komstok Loda, kako se nazivao ovaj deo planina Vašu.

Oni su duž celog puta čekali sa odmor-
nim konjima za Karlos Enrikeza, a dvo-

jica ili trojica njih su ga stalno pratila. A Dok i Bauer su morali da se skrivaju i nisu raspolagali konjima za zamenu. Prvoga dana su gonioci jahali zajedno, na Holidejevom konju, sve do jednog rudarskog logora. Tamo su za gomilu dolara kupili konja za Bauera koji je sve dotle svoje sedlo nosio na grbači.

Posle toga je Holidejevom konju bio neophodan izvestan odmor. Tako su njih dvojica sa pola dana zakašnjenja za Karlos Enrikezom stigli u klisuru „Surovi kamen”. Dok se u jednom velikom rudarskom naselju na reci Litl Vašu raspitivao za klisuru.

Sada su se nalazili na jednom proplan-ku usred mešane borove i hrastove šume i otuda posmatrali ulaz u jazbinu. Klisura „Surovi kamen” je bila ogromna i u njoj je između nekoliko brežuljaka tekla čak i jedna reka. Sa južne strane su se dizale strme stene, a sa severne blaga uzvišnja.

U klisuri su bile dve velike šume, nekoliko napuštenih rudnika, naselja kopača i banditsko gnezdo Tonopah. I Tonopah je nekada bilo naselje kopača, ali tu više nije stanovao niko ko je svoj novac zarađivao radom.

– Šta ćemo sada? – upita Tolmin Bauer.

– Evo šta – odvrati Holidej. – Ja sam opljačkao jednu stanicu „Vels Farga” i nalazim se u bekstvu. U Karson Sitiju nisam mogao da ostanem, jer sam spavao sa pogrešnom ženom. Šta mi, dakle, preostaje drugo, nego da tražim sklonište u Tonopahu...

Bauer se obližnu i zabrunda – Moju banditsku ulogu će bez daljega prihvatiti.

– To je sigurno – nasmeja se Holidej.

– Ti u Tonopahu uopšte nećeš biti upadljiv, osim po tome što izgledaš još gore nego bandit. Mi ćemo, dakle, sasvim jed-

nostavno i otvoreno ući u gnezdo. A posle ćemo već saznati što nas interesuje.

I tako su produžili da jašu ova dva čoveka koje je povezivalo sirovo, ali srdačno prijateljstvo. Raspolagali su sa još malo hrane, a jedan deo svoje opreme su ostavili kraj uginulog Bauerovog konja.

Niti su Dok, niti Tolmin Bauer računali s tim da će morati duže da jašu. Pretpostavljali su da Koni Konvej drže u zatočeništvu negde u blizini Karson Sitija i da otmičari nameravaju da sa iznuđenim novcem nestanu što je pre moguće.

Sada je, međutim, stvar krenula drugim pravcem.

U klisuri su se Holidej i Tolmin Bauer držali toka rečice. Signali pomoću ogledala na jednoj isturenoj steni sa južne strane najavljivali su njihov dolazak. Banditi su, dakle, postavljali najmanje jednog stražara.

Gonioci su tada, iza nekih ogolelih omarika, ugledali Tonopah. Stabla su bila suva i stara i delovala su jezovito. Zatim se teren spuštao i Tonopah se izgubio, iz vida, a zatim se ponovo pojavio.

To je bilo naselje od drvenih baraka sa raštrkanim zgradama i krivudavim ulicama. Blizu naselja bilo je mahom korala za konje, pa je čak nekoliko krava na livadi paslo, u čije žigove nije bilo uputno pogledati.

Kod drveća je Holideja i Bauera dočekao odbor za prijem: pola tuceta ljudi, divljih i pustih sa nisko okačenim pištoljima, u pocepanoj odeći, zaraslih u bradu.

Šest pravih razbojnika.

Vođa im je bio tip, po čijem su obodu šešira bili usađeni okrugli komadi srebra. Levom rukom se oslanjao o prednji rog sedla, a desnu je držao na dršci revolvera.

— Hej, amigosi, ko ste vi, i šta tražite ovde? — upita kad su se Dok i Bauer dovoljno približili.

— Ja sam Dok Holidej, a ovo je moj prijatelj Tolmin Bauer. Mi smo izvan zakona. Ko je glavni u Tonopahu?

— Glavni za tebe sam trenutno ja — reče bradonja sa komadićem srebra na šeširu. — Zovem se Vik, a ovde me nazivaju Veliki Vik. Ukoliko mi se vaše njuške ne dopadnu, možete se odmah okrenuti i otići. Je li jasno?

Bio je to lajavac. Holidej je smatrao nemogućim da takav čovek bude šef u Tonopahu. Za to je bilo potrebno više nego razjapiti čeljust.

— I meni se ne dopada tvoja njuška, Vik — reče Dok. — Imaš li još nešto da mi kažeš?

Veliki Vik je ustuknuo. Nije računao sa tako ostrim odgovorom. Hteo je da izvuče revolver, ali je cev Holidejevog revolvera već bila uperena u njega.

Tolmin Bauer je takođe jednim zahvatom izvukao svoju dvocevku. Držao je smrtonosno oružje u levoj, a cev okačenu o kuku desne ruke. To je bila Bauerova metoda i on je nju doveo do savršenstva.

Veliki Vik je progutao pljuvačku.

— Nas ima šestorica — reče mnogo tiše. — Teško ćete s nama izaći na kraj.

— Nemoj mi reći! — rugao se Dok. — Tebi ću napraviti rupu u toj tvojoj glupavoj glavi, pre nego što trepneš i tada će stvar teći odmah dalje. Dvocevka moga prijatelja je nabijena krupnom sačmom. On sa tim iz daljine odjednom kida na komade nekoliko ljudi.

Tolmin Bauer se široko smeškao. Punjenje krupnom sačmom su zapravo kod njega bile patrone punjene sa jedanaest metaka od sedam milimetara. Do šezdeset-sedamdeset koraka je dejstvo takvog punjenja bilo razorno.

Veliki Vik preblede do vrha nosa i zagriže donju usnu.

Izgubio je potpuno moć govora. Progovorio je drugi čovek, jedan finiji mladić

sa plavim pramenovima kose, nalik na anđela koji na ikonama duva u fanfaru...

Ali, ni ovaj, svakako nije bio tako dobroćudan kao što je izgledao. Posmatrao je pridošlice pogledom prepredenog lisca.

– Ako nam tu započnete pucnjavu, nećete proći živi.

– Ko tu hoće pucnjavu? – Začudi se tobože Dok. – Samo ne dozvoljavam da me ovaj lajavac tu začikava. Hoću da razgovaram sa velikim šefom Tonopaha. Imam novca, platiću i za moj boravak u klisuri, ako mora tako da bude.

– Velikog šefa nemamo – reče debeljko. – Glavnu reč ovde vode Mek Nil. Sa njima možeš da razgovaraš. Jaši ispred nas.

– Misliš da sam vesla sisao? Vi ćete jahati ispred nas. I dosta suvišnih razgovora. Stvari svakako ne zavise od vas koji ste ovde poslednja rupa na svirali.

Holidej se predstavljao kao ovejani bandit velikog formata. To je delovalo. Četiri konjanika su okrenula konje i pojahali ispred njega i Bauera. Dok opsova nekoliko puta i to sa tekstom od kojega bi se zabezeknuo i gonič mazgi.

Taj ton su banditi razumeli.

Partneri su jahali iza Velikog Vika i pe-torice strelaca, i tako ušli u Tonopah. Po Holidejovoj proceni tu je moglo da živi osamdesetak ljudi. Okolo su se muvali otrcani tipovi i nekoliko žena koje su im odgovarale po sistemu „našla vrupa za krpu”.

Tolmin Bauer je pljunuo – Ovo mi izgleda kao da smo se iskricali u stražnjicu sveta. Jel’ tako, drugar?

U sredini, među manjim drvenim barakama, stajala je jedna velika. Izgledala je jedva nešto bolje od stračara oko nje. Ispred te barake čekala su trojica. Četvrti je stajao na uglu kuće sa puškom u ruci i žvakao duvan.

Nekoliko radoznalaca je stajalo okolo i „prodavalo zjale”. Holidej je odmah shvatio da su pred njima Mek Nil ili bar neki od njih. Jedan visok čovek sa oštrim crtama lica i nekom zlokobnom lepotom pao mu je odmah u oči. Nije bio odrpan kao ostali. Naprotiv. Skoro bi se moglo reći da je elegantan. Nosio je tamnu jaknu od jelenske kože. „kolt” mu je visio sa leve strane, sa drškom okrenutom napred. Odavao je čoveka koji ne okleva suviše da potegne oružje, a kad to uradi – uradi veoma dobro.

Drugi čovek je sedeo za stolom, na kome se nalazio krčag s vinom. Bio je stariji, visok i suvonjav, kosa mu je bila proseda, a lice suncem opaljeno i isušeno od planinskog vetra, izbrazdano dubokim borama. Delovao je kao ljuti i iskusni stari vuk. Čak mu je i pogled bio – pogled krvoločnog grabežljivca, a ne čovečiji. Odelo mu je bilo staro i izandalo, jer mu je, izgleda, bilo svejedno šta nosi. Kraj njega je stajao mladić i rezbario neki štap. Imao je bledoplavu kosu, vodnjikave oči i blesav osmeh, pa je delovao kao da u njegovoj glavi nije sve poslagano na svoje mesto.

Dok je znao da za njega i Tolmina predstoji odlučujuća proba.

– Šta je sad to, budale? – upitao je čovek u lepom odelu. – Trebalo je da vi dovedite ove tipove, a ne oni vas. Ko su ta dvojica, Vik?

– Tanki se zove Holidej – reče Veliki Vik i zguri se u sedlu. – Onaj sa kukom na desnoj ruci je Bauer.

– Holidej? Onaj Holidej što ga zovu „kralj revolveraša”?

Vitki Džordžijanac pokrenu svoga konja nekoliko koraka napred. „kolt” sa drškom od slonovače je već odavno sklonio. Cev Bauerove puške je bila usmerena ka zemlji.

– Da, baš taj! A vi ste Mek Nil?

„Lepotan” se nasmeši – Ja sam Daglas Mek Nil. Najstariji među braćom Mek Nil i budući veliki šef Komstok Loda. – Tada pokaza na prosedog čoveka vučjeg izgleda. – To je naš ujak, Skot Ostin, koji nas je podigao i nančio, dok još nismo čestito ni prohodali, da jašemo, da pucamo i da krademo konje. Moja braća, Kenet i Dugal, trenutno nisu tu. Džeri, naš najmlađi, koji stoji tamo, malo je faličan, naročito u glavu.

U tom trenutku je mladić nož, kojim je rezbario, podigao i uperio u brata – Ako još jednom kažeš tako nešto, baciću ovaj nož u tvoje gadno grlo, Daglase – povikao je.

Daglas Mek Nil se smejao – U, redu, Džeri, ne uznemiravaj se! – Mi svi znamo da imaš i dobrih osobina. Dan uoči moje svadbe nećemo da se svađamo, je li tako? Okej, Holidej i Bauer, ako nam se priključujete, možete da ostanete. Tražimo ovakve vrsne momke kakvi ste vi. Planiramo, naime, da inkasiramo ceo Komstok Lod.

Komstok Lod je bio čitav region, sa više desetina hiljada stanovnika, od kojih je manjina bila miroljubiva i strpljiva. Srebra i zlata bilo je u utrobi zemlje za više milijardi dolara. Konjunktura će u ovom kraju potrajati još mnoge decenije, zajedno sa svim bezbrojnim i nezamislivim porocima blagostanja.

Daglas Mek Nil je, međutim, sasvim ozbiljno, govorio da namerava da prisvoji Komstok Lod. Njegov ujak Skot Ostin je potvrdno klimnuo glavom. A ova dvojica nisu davala utisak da su budale.

– Krupan zalogaj – celi Komstok Lod! – reče Dok, smejući se malo u znak neverice.

– Saznaćeš pojedinosti – odvrati Daglas, ali tek kada se konačno odlučiš da ćeš učestvovati u jednoj sasvim velikoj stvari. Uostalom, razgovaraćemo o tome

kasnije. Sada rasedlaj konja i nađi sebi konačište.

Džeri Mek Nil ispusti oštar zvižduk. Daglas se okrenu, a isto to učiniše i Holidej i Tolmin Bauer. Tada su ugledali u vratima barake kao slika lepu, plavušu.

– Zar ti nisam naredio da ostaneš u kući? – obrecnu se Daglas na nju, i podiže ruku kao da hoće da je udari. Plava lepopotica se začas povukla. Daglas Mek Nil je uočio Dokov izraz lica.

– Za ovu curu bolje da se ne interesuješ, Holideje! Ja ću se, naime, sutra ujutro njome oženiti. Moja braća će dovesti popa iz Silver Folsa. Kod mene, žene ima da slušaju. A moji ljudi, takođe.

– U redu, Daglas – reče Dok pomirljivo. – Neću s tobom da zamećem kavgu. Velika stvar, koju nameravaš da izvedeš, priznajem da me je zainteresovala.

Daglas Mek Nil je samo klimnuo glavom – O tome ćemo kasnije, kao što sam rekao – odvrati, pa se okrenu i pođe u baraku.

Skot Ostin podiže čašu sa crnim vinom, u kojoj je sunce izazivalo svetli odsjaj, i nazdravi Holideju.

– Ovde postoje samo Mek Nilovi, kojima ja računam da pripadam – reče stari. – Ko nije uz nas, taj je protiv nas, a ko je protiv nas, taj će krepiti. Zar nije jednostavno? A govorim zato, da bi i ti bio načisto s tim, Holideje! Idite sada i smestite se tu, u Tonopahu. Korli, ti ćeš pomoći novajlijama.

Džordžijanac je sada znao dve stvari: prvo, da je Konstans Konvej još živa i zdrava, i da se tu, u klisuri „Surovi kamen”, priprema ogroman poduhvat.

Jer, svetloplava lepotica, koja se za nekoliko trehutaka pojavila u vratima barake, nije bila niko drugi već devojkica, čiju je sliku Holidej iz predostrožnosti bacio.

Namera Daglase Meka Nila da se oženi sa Konstans Konvej, štićenicom kralja

srebra, Vinsenta Stensela, bila je veliko iznenađenje.

Korli je pokazao Holideju i Baueru kolibu, koja se nalazila na ivici Tonopaha. On je o svemu govorio bujicom reči i usput stalno pravio glupe šale. No, kada bi razgovor krenuo na „velike stvari”, koje Mek Nilovi planiraju, ili na plavušu, odjednom je postao nem kao riba.

Holidej i Tolmin su se domaćinski ugnjezdili u kolibu. Pričali su o beznačajnim stvarima, jer su računali da ih prisluškiju.

Kada je svoje stvari složio na zidnu policu, pošao je u „grad” da razgleda. Njegove bisage sa novcem ležale su ispod kreveta u kolibi, i Tolmin Bauer je ostao u blizini.

Ako Mek Nilovi ne pokušaju da se dočepaju Holidejevog novca, to bi moglo samo jedno da znači: da su pomalo izgubili glavu u svom razmišljanju o „velikom poduhvatu” i da ne obraćaju pažnju na sitne ribe.

U Tonopahu je vladalo veselo raspoloženje. Pilo se i galamilo. Žene, kojih je bilo možda tuce, kreštale su i smejale se u društvu muškaraca.

Nestašica žena, koja je vladala u klisuri „Surovi kamen”, od svake je pravila lepoticu.

Niko se direktno nije zanimao za Holideja. On je, međutim, osećao da ga posmatraju. Njegovog Miga i Bauerovog konja su dvojica odvela u zabran.

Nekog čvrstog reda u gradu bandita nije bilo. Obavljale su se samo najnužnije stvari, ali su se naredbe Mek Nilovih morale izvršavati. Inače je svako radio što je hteo i svoje je đubre bacao gde mu se prohtelo.

Holidej je prošao kraj barake Mek Nilovih, u nadi da će još jednom videti Kon-

stans Konvej. Pokaza mu se, međutim, samo Skot Ostin, koji je još uvek sedeo pred barakom, sa krčagom od vina na stolu ispred sebe. Skot Ostin, kada ga je čovek tako posmatrao na suncu, nije ni malo izgledao miroljubiv. Pre je ličio na zvečarku koja drema, uvek spremna na skok.

Dok produži do reke. Tu je video ženu, kako sedi na kamenu i zuri u površinu vode, iznad koje su zujale muve i iz koje su se s vremena na vreme iskakale pastrmke. Holidej je ženu video samo s leđa. Ipak mu se učinilo da je druge vrste nego one koje je dosad ovde sreo. Kosa joj je bila smeđa i talasasta. Imala je na sebi plavu kariranu haljinu.

Nije ga čula kako se približio, mada se Holidej nije trudio da hoda tiho.

– Madam – reče.

Žena se okrenu. Holidej sa užasom ugleda deformisano od udaraca levo oko, koje joj je skoro iščezlo u oteklini. Da nije tih tragova zlostavljanja, bila bi lepa. Plakala je i oči su joj bile crvene, a unakaženo lice vlažno od suza. Očigledno je tražila mesto gde je iz naselja nisu mogli videti. Bili su prilično udaljeni od poslednje kolibe.

– Šta hoćeš? – obrecnu se na Doka. – Beži odavde, gubi se, pusti me samu!

– Madam – nastavi Holidej nežno. – Maločas sam stigao i ne znam šta se dogodilo i ko vas je tako pretukao. Ali da sam bio u blizini, on to ne bi smeo da učini.

Ona se gorko nasmeja.

– Ipak si jedan od ovih, što se Mek Nilovima uvlače u stražnjicu, inače ne bi došao u klisuru. Šta tu mene farbaš, da bi ti makar i prstom maknuo kada me je Daglas Mek Nil pretukao. Hoće sutra da se ženi. Neka mu se zgadi!

Holidej je čučnuo i izvadio iz tabakere jednu tanku cigaretu. Ništa nije odgovorio.

– Daj mi jednu – reče žena, kada je on zapalio.

Vitki Džordžijanac joj pruži svoju srebrnu tabakeru, a žena je tako vešto izvadila cigaretu, kako to može samo devojka iz saluna.

– Ne znam šta se tu dešava. – reče Dok.
– Ja sam u klisuri potražio sklonište, jer su mi razni ljudi za petama...

To je bilo tačno. Razni revolveraši željni slave, a pre svega krvožedni Bili Blekston, okoreli pljačkaš i ubica, bili su stalno u poteri za Holidejom.

– Sa Mek Nilovima niti sam u prijateljstvu, niti u neprijateljstvu – dodao je.

– Mek Nilovi su najgora bagra koja postoji na zemlji. Skot Ostin, taj starac, ih je od malena vaspitavao i naučio svim nevaljalstvima. Meni je to poznato, jer sam živela pola godine sa Daglasom Mek Nilom. Kada sam napustila salun u Virdžinija Sitiju, mislila sam da je predamnom novi život u kom neću biti meso na prodaju. Ja luda!

– Šta to zapravo planiraju Mek Nilovi? – raspitivao se Holidej. – Šta je ta „velika stvar“, o kojoj govore?

– To je u vezi sa plavom devojkom, koju Daglas hoće da oženi – odgovori mlada žena. – Trebalo bi da je mrzim, ali ja samo sažaljevam. Ona će kod Mek Nilovih doživeti pakao. Možete li da pretpostavite, mister, šta sam sve izdržala, kod njih?

Džordžijanac je čuteći pušio i slušao. U mladoj ženi se svašta nagomilalo. Bio joj je potreban neko kome će se izjadati da se ne bi ugušila u svojoj srdžbi, mržnji i sramoti. Prosto je kuljalo iz nje – Daglas Mek Nil je po spoljašnjosti zaista impozantan muškarac, za kojega se žene lepe – reče mlada žena. – U duši je, međutim, skroz pokvaren. Kada su prošli prvi dani i kada više nisam predstavljala novinu za njega, počeo je da me deli i sa svojom braćom. Čak je i stari Skot Ostin dolazio

dva-tri puta kod mene, kada se napio. Mek Nilovi su gori od životinja, jer one bar nemaju razuma i ne znaju šta čine.

– Da li je dolazio i Džeri kod tebe? – pitao ju je Dok.

– Nekoliko puta. On je polulud, sadist i ubica. Smakne čoveka kao kokošku, samo ako je loše raspoložen ili mu se nešto ne sviđa. Mek Nilovi mu sve dozvoljavaju. On kod njih uživa slobodu ludaka, koja obuhvata čak i pravo da ubija. Ona je duboko uzdahnula – Ako hoćete da steknete pravu sliku o njima, onda pogledajte ovo – reče i raskopča haljinu. Povučte steznik ustranu i razgoliti levu dojku. Holidej vide utisnut žig na njoj. Suze su potekle niz njeno od batina unakaženo lice.

– Bili su potpuno pijani. Daglas, kad pije, postaje prava zver. Vikali su kad već pripadam Mek Nilovima, onda neka nosim i žig koji to dokazuje. Bol je bio užasan.

Holideja prožme jeza. Mek Nilovi su sada bili pred njegovim očima u punoj svetlosti.

– Pre nekoliko dana stigao je Daglas Mek Nil sa novom devojkom – počeo on. – Ti si negodovala i on te je izbatinao...?

– Da, sinoć. Prebacivala sam mu. Tada me je izudarao nogama i izbacio iz barake u kojoj sam do tada bar imala svoju sobu. Mene su Koni predstavili kao slugavku. Noć sam provela u štali iza barake. Danas mi je Daglas Mek Nil saopštio da treba da pripadnem njegovim ljudima. On će me povodom svadbenih svečanosti pokloniti svojim najvernijim pristalicama.

Holidej oseti kako u njemu raste neki hladan bes. Mek Nilovi se ponašaju kao varvari. Kao da su došli neposredno iz kamenog doba. Za Konstans Konvej pa kao je sigurno već počeo.

Džordžijanac razmisli, u ovoj ženi je mogao da stekne neprocenjivog saveznika. Odlučio je da prihvati rizik i da je delimično uvede u tajnu.

– Kako se zoveš?

– Viki Gareth.

Još je uvek plakala. Holidej se osvrnu oko sebe da bi se uverio da li su zaista sami.

– Pazi, Viki! Nisam došao u klisuru zato što sam bandit u bekstvu. Namera mi je da učinim nešto što je upereno protiv Mek Nilovih i ja ću uskoro opet iščeznuti odavde. Ako pomogneš meni i mom partneru, mi ćemo te povesti sa sobom.

Viki Gareth je od iznenađenja zaboravila da plače. Razrogačenih očiju je gledala u visokog muškarca.

– Je li ti to ozbiljno? Da možda ne zbijaš šalu na moj račun? – pređe ona odjednom na ti.

– Zar ti tako izgledam? I zar se iko pametan šali sa takvim stvarima? – upita Holidej. – Samim tim što ti ovo govorim, ja izlažem opasnosti svoj život. Moja je namera da Mek Nilovima ugrabim Konstans Konvej, ako baš hoćeš tačno da znaš, šta je po sredi.

Viki Gareth je obrisala suze sa lica i ponovo zakopčala haljinu – Kako se zoveš?

– Dok Holidej.

– Mislim da sam to ime već negde čula. Mora da si poseban čovek, jedan od velikih boraca Zapada, ako se usuđuješ tako nešto da preduzmeš – reče i dodade s olakšanjem. – Moje su molitve uslišene. Samo se ti smeškaj, Holideje. Nisam nikada bila naročito pobožna, ali sam kod Mek Nilovih ponovo naučila da se molim. Najviše sam se molila za svoju smrt ili da celo pleme Mek Nilovih umre od velikih boginja. Na mene možeš da računaš. Sve ću učiniti samo da se iščupam odavde.

Kazaću ti sve što hoćeš da znaš i pomoći ti. Samo jedno moraš da mi obećaš.

– Šta, Viki?

– Ako stvari krenu naopačke, onda me ubij. Neću da padnem u ruke Mek Nilovih i njihovih bandita, a nemam hrabrosti da sama sebe ubijem, kao što je to učinila moja prethodnica.

Holidej je od Viki Gareth saznao zanimljive stvari. O prilikama u Tonopahu, o geografskim odlikama klisure „Surovi kamen“, o stražama i njihovom smenjivanju, o rasporedu prostorija u baraci Mek Nilovih i o mnogo čemu drugom. Viki Gareth je dobro poznavala ovdašnje prilike.

– Uzeću te u našu kolibu – reče joj na kraju Holidej. – Reći ću Daglasu da te zahtevam za sebe.

– On to neće dozvoliti.

– Prepusti ti to meni.

Holidej je Viki odveo u svoju kolibu, u kojoj je stanovao sa Tolminom. Bauer je negde nabavio flašu džina i sada je ležao na gornjem krevetu, a svoje blatnjave čizme nije ni skinuo.

Kad je ugledao Viki Gareth, zinuo je od čuda – Hej, partneru, tebe da neko ostavi na Mesecu, ti bi sebi i tamo pronašao ženu. Šta se toj maloj dogodilo? Izgleda kao da je pobesnelo stado bufala projurilo preko nje.

– To je Viki – reče Holidej. – Ona ostaje kod nas. Kada nestanu modrice i otekline, biće veoma dražesna. Ti znaš da meni uvek treba žena.

Holidej namignu i gurnu Viki u ugao. Tolmin Bauer je shvatio i grohotom se nasmejao – Što se mene tiče, nema potrebe da čekam tako dugo dok devojkica dobije normalan izgled. Glavno je da joj je sve na svom mestu. Nadam se da nemaš nameru da Viki zadržiš samo za sebe.

– Ta kako bih! Zar posle toliko godina poznanstva! Viki je kao i nameštaj u kolibi. A i kolibu delimo, zar ne?

Bauer se još glasnije smejao. Ako je tu negde postavljeno dežurno uho, neka Mek Nil poveruju da su dva prijatelja banditi njihova kova.

Tolmin Bauer je izašao da donese namirnice. Dućan je, razume se, pripadao Mek Nilovima kao i salun i sve ostalo u Tonopahu.

Divlje pleme je potpuno vladalo klisurom „Surovi kamen”. Kada se Tolmin Bauer vratio, Viki je skuvala jelo: pasulj sa suvim mesom. Jela je zajedno sa njima. Tolmin Bauer je srkao bez ustezanja, a uz put puštao i sve moguće druge zvukove. Sve dok se Holideju nije smučilo. On odjednom viknu – Ili jedi normalno, ili idi u štalu pa tamo nastavi.

Tolmin Bauer je izgledao uvređen – Postao si prosetljiv. Nismo valjda na čajanci ženskog društva?

Kada su njih dvojica i Viki Gareth završili jelo, na vratima je zakucao kurir Mek Nilovih. Daglas Mek Nil je želeo da razgovara sa Holidejom. Ovaj ustade i pođe za kurirom, izvadivši usput svoju finu tanku cigaretu.

U Tonopahu je vladala opšta razdraganost. Pilo se, smejalo, dernjalo, ženski glasovi su kreštali. Divlja horda se ponašala kao da je već celi Komstok Lod strpala u džep.

Mek Nilovi su sedeli ispred barake pod vedrim nebom. Dva fenjera okačili su o stubove. Bila je blaga majska noć. Holidej je opazio Dagleasa i Džerija Mek Nila, Skota Ostina i još tri nova lica. Dvojica novih za dugačkim stolom bili su visoki i lice im je odavalo izuzetnu sličnost sa Dagleasom Mek Nilom. Bili su Daglas u grubljem i prosečnijem izdanju. Ali to ne znači da ih se smelo potcenjivati, što su

dokazivali i njihovi pištolji i čitavo ponašanje.

Šesti čovek za stolom bio je sveštenik, debeli čovečuljak u crnom odelu i sa krutom ne baš sasvim čistom kragmom. Videlo se po njemu da se ne oseća najbolje. Među divljim Mek Nilovima delovao je kao kućence koje je zbog nesmotrenosti dospelo u čopor vukova. Mora da je to bio pop iz Silver Folsa. Dvojica, koja su ličila na Dagleasa Mek Nila, mora da su bila njegova braća, Kenet i Dugal. Mek Nilovi su upravo pojeli pečenog fazana. Kostu su ležale na stolu, na kome je bilo mnogo čaša.

U Skota Ostina su oči bile kao u ribe koja je tri dana ležala na suncu. Bio je mrtav pijan, ali još uvek opasan. Dve žene, divlje ženturače u muškim odelima, su kod stola posluživale Mek Nilove. Jednoj je visila cigara iz ustiju.

Nešto dalje od Mek Nil sedeo je mladi Meksikanac i svirao na gitari. Daglas Mek Nil je pokazao na stolicu kraj sebe – Sedi, Holideje, da porazgovaramo, Denise, ti možeš da ideš.

Denis je bio momak koji je doveo Holideja. On je otišao, a drugi je došao iz kućice koja je služila kao nužnik. To je bio Karlos Enrikez, mešanac, onaj što je preuzeo otkupninu za Konstans Konvej.

Pošto je pažljivo osmotrio pridošlicu, on sede za sto kraj Mek Nilovih. Holidej je seo pored Dagleasa. Stavili su čašu ispred njega, a jedan od Dagleasove braće, Kenet ili Dugal, odveli su malog, debelog popa tobože da mu pokažu grad, a u stvari da ne bi čuo razgovor.

Daglas Mek Nil je držao oglodanu kost u ruci i njom se služio kao štapom za pokazivanje.

Ovo ovde je Komstok Lod – reče i pokazao zamišljenim linijama po stolu položaj pokrajine. – Tu smo mi, tu je Virdžinija, a tamo Karson Siti.

Naveo je još nekoliko većih gradova i rudarskih naselja – čitavu tu mrvicu mi ćemo ugrabiti.

Džeri i drugi brat, zatim Skot Ostin i Karlos Enrikez, pa i spomenute dve žene slušali su kao ukopani. Čula su se dva pucnja, negde u naselju, ali niko za njih nije mario.

Do sada sam slušao samo priče, Daglas – reče Holidej. – Komstok Lod nije parče zemlje iza božjih leđa, koje se može lako prisvojiti sa nekoliko odlučnih revolveraša. Reci mi, konačno nešto određenije.

Oči Dagleasa Mek Nila su zablistale, kao u one razbesnele pume, koju je Holidej jednom video u klopci.

– Prvo hoću da znam da li nam se priključuješ! Isplati se nešto rizikovati, jer dobitak nije za potcenjivanje.

– Ja sam za – odvrati Holidej. – Za jedan rudnik srebra hoću da rizikujem glavu, pošto sam to često činio za mnogo manje ili baš za ništa.

– Okej, Holidej! – viknu pobednički Daglas Mek Nil. – Onda da znaš: devojka koju ću oženiti jeste Konstans Konvej!

– To mi ništa ne govori.

– To znam, Holidej. „Kralj srebra“, Vinsent Stensel te je proterao iz Karson Sitija. Konstans Konvej je njegova štićenica.

Daglas Mek Nil je bio dobro obavešten. Do sada se dogovor Vinsenta Stensela i Doka Holideja odvijao po planu.

– I onda? – upita Džordžijanac.

– Konstans Konvej je kćerka pokojnog Džozefa Konveja, čoveka koji je nekada bio najbogatiji i najjači u celom Komstok Lodu – nastavio je Daglas Mek Nil. – Vinsent Stensel mu je bio ortak, ali u poređenju sa njime jedno ništavilo. Tačnije rečeno, on je sada uglavnom samo upravljač imovine Konstans Konvej. Ona će, kada napuni dvadeset jednu godinu ili sa danom venčanja naslediti osamde-

set procenata rudarske kompanije, čiji je predsednik Vinsent Stensel. Stari lisac, Džozef Konvej se, međutim, pred smrt postarao da ukoliko Koni bude žrtva nasilne smrti, kompanija prelazi u vlasništvo države Nevade. Holidej je sada shvatio situaciju. Konstans Konvej je bila živi rudnik zlata i srebra. On je sada gledao u Dagleasa Mek Nila tako da mu je pogled izražavao divljenje – Kako si došao do nje?

Džeri se smejao, mekećući – Lepi Daglas ju je zaveo. Da, Daglas se dobro razume u ženske. On nam stalno donosi neku novu poslasticu.

– Začepi! – naredi mu stariji brat i ponovo se okrenu Holideju. – Koni su, sasvim razumljivo, čuvali kao zlatnu podlogu u Fort Noksu. U njenoj blizini su se stalno nalazili telohranitelji, a Vinsent Stensel je kao pas čuvar vodio računa da joj se ne približi nijedan mlađi čovek. Ja sam, uprkos svemu, ipak uspeo. Video sam Konstans Konvej u nekoliko mahova u Karson Sitiju, u pozorištu ili na plesu. Ja se svugde mogu pokazivati. Dopao sam joj se. Jedne noći sam se popeo i uvukao kod nje, što nije bilo lako. Ona je odlučila da pobegne sa mnom, jer bi Vinsent Stensel našu vezu svakako onemogućio. Mi smo sledeće noći nestali. I sada se nalazimo pred pristaništem našega braka. Zar to nije lepo?

Glas Dagleasa Mek Nila bio je natopljen cinizmom. Holidej je pretpostavljao kako se to moglo odvijati. Konstans Konvej je bila laka žrtva za iskusnog zavodnika koji je umeo da je općini i da je pridobije. Za Koni je noćno bekstvo bilo vrlo romantično. Bio joj je zabranjen svaki dodir sa mladićem i sada su odjednom pokuljala iz nje nagomilana osećanja. I, eto, tako je pobegla upravo sa Dagleasom Mek Nilom.

Očekivala je romantičnu ljubavnu aferu, a dospela je u klisuru „Surovi kamen“! Vinsent Stensel je Holideju stvar tako predstavio, kao da je Koni oteta. Iz kojih razloga je prikrrio istinu, nije u ovom trenutku bilo važno.

– Ti ćeš, dakle, oženiti Konstans Konvej, da bi ti pripala rudarska kompanija – reče. – A kada kompanija bude tvoja, vremenom ćeš prigrabiti celi Komstok Lod, je li tako, Daglas?

– Tačno tako! Tada ću ja biti „kralj srebra“ i nekrunisani vladar Komstok Loda. Neće ići lako, ali ćemo uspeti. Imam dovoljno ljudi spremnih za borbu. Drugi će mi prići. Pravo će biti na mojoj strani, kada budem bračni drug Konstans Konvej. Vinsent Stensel stoji na staklenim nogama!

Daglas Mek Nil bio je kao opčinjen svojom zamisli, a ostali za stolom su mu glasno odobravali. Podizali su čaše i ispijali u njegovu čast. Jedan od braće Mek Nil – Holidej je iz njihovog razgovora u međuvremenu utvrdio da je to Dugal – bacio je svoju čašu uvis, izvadio „kolt“ i pogodio je kada je na vrhuncu svoje putanje za neznatan deo sekunde zastala. To je bio brz i majstorski pogodak. Mek Nilovi su, očigledno, svi do jednog bili prvoklasni revolveraši.

Holideju je izgledalo pomalo neverovatno, da bi Daglas Mek Nil i njegovo divlje pleme mogli da imaju bilo kakvog izgleda da preuzmu rudarski koncern, drugu po veličini firmu u Komstok Lodu. Ali, ko zna? Na ovom svetu već je svašta događalo, a na Divljem zapadu pogotovo.

– Pristaje li Koni da se uda za tebe, Daglas? – upita Holidej, kada su se Mek Nil malo umirili.

Daglas se kidao od smeha – Šta ovde znači hteti? Koni ima da sluša, bratac. Za mene je ona „guska koja nosi zlatna jaja“ i ja nju više ne puštam. Ako bude posluš-

na, biće joj dobro. Ako ne, ima puta i načina da joj se slomi volja. —

Daglas je govorio cinički i prostački, a Holidej mu je povlađivao, kao da se sve što je rekao samo po sebi razume.

– Dobro smišljeno, Daglas. Ja sam tvoj čovek. Otvoreni otpor ćemo suzbiti revolverima, a na drugi način nam Stensel i ostali ne mogu ništa, jer je zakon na našoj strani. Kad jednom budeš muž Konstans Konvej, biće sve jasno.

– Upravo tako! – preo je od zadovoljstva Daglas Mek Nil, bandit bez skrupula i zavodnik, koji je sanjao veliki san.

Kenet Mek Nil je posle toga doveo popa natrag. U gradu je dalje bilo bučno. Čula se galama sa svih strana.

– Priredićemo svečani doček mlade – reče Daglas Mek Nil. Na kraju krajeva, danas je momačko veče. Neka i velečasni baci jedan pogled na lepu Koni.

Celo društvo je, urlajući, skočilo na noge. Skotu Ostinu su klecala kolena. Džeri je počeo da puca u vazduh. Ostali Mek Nilovi su se zajedno sa njim derali i pucali. Čak su i Karlos Enrikez i Holidej poslali po dva metka u vazduh. Pop je drhtao čitavim telom. Jadnik, sto puta je umro te večeri!

Daglas Mek Nil je otvorio vrata od barake – Koni! – derao se. – Golupčiću, hajde dođi, daj da te vidimo!

Prostorije u baraci više su ličile na pregrađene boksove nego na sobe. U sredini je bio dugačak hodnik. Konstans Konvej se pojavila. Nosila je svetloplavu haljinu. Plava kosa joj je padala niz ramena. Glavu je držala oholo.

Njen levi obraz je bio natečen i crven. Mora da ju je neko tukao. Dve zadimljene petrolejke osvetljavale su hodnik koji se prema izlazu proširio i tu su sada nagrnuli ljudi.

Daglas Mek Nil je, sa revolverom koji se još pušio, prišao Koni i zgrabio je za

levu nadlakticu – Ovamo, blago moje! Ovo je sveštenik koji će nas venčati. Voljena rodbina je takođe tu. I dvojica mojih najboljih ljudi, Karlos i Holidej.

– Ti, prljava huljo! – povika Konstans Konvej. U njenom glasu je odzvanjao duboki prezir. – Radije bih se udala za poslednju skitnicu, nego za tebe. Velečasni, ja neću da se udam za ovog čoveka!

– Ona se samo šali – smeškao se Douglas Mek Nil. – Ono što se voli, to se i zadirkuje.

On odloži revolver u futrolu i udari Koni tako snažno da ona polete na zid.

– Gubi se u tvoju komoru! Razgovaraćemo još. Sutra će biti venčanje, makar batinama isterao ono „da” iz tebe.

Konstans Konvej se sa očima ispunjenim mržnjom okrete i ode u svoju sobu. Douglas Mek Nil je upro pogled u popa. Lice mu je bilo iznakaženo i uopšte više nije bilo lepo.

– Velečasni, vi ćete nas sutra u podne venčati! Tačno u dvanaest časova!

Mali, debeli pop se iskašljavao – Sine moj, ja to ne mogu da učinim. Ova mlada devojka odbija da se uda za tebe, a volja je Gospodnja...

Daglasu je revolver već bio u ruci. U dva dugačka i hitra koraka prišao je popu, pritisnuvši vrh revolverске cevi u njegov stomak.

– Tvoj Gospod nema tu ništa da kaže! Ovaj grad pripada Mek Nilovima. Dobro me slušaj, bogomoljče! Ti ćeš nas venčati i izdati uverenje o tome, inače ćemo ti polomiti sve kosti i živog ćemo te odrati. Jesi li razumeo?

– Sine moj...

Daglas udari popa revolverskom cevi po licu tako da ovom pođe krv na nos.

– Jesi li me sada razumeo?

– Da, mister Mek Nil.

– Onda je u redu. Karlos, odvedi ga u njegovo konačište. Dobro ga čuvaj. Jesu li postavljeni stražari?

– Da, Daglas – odvrati spremno polumeksikanac i odvede popa, koji je stenjao od muke.

– Zar nećemo posetiti Koni, Daglas? – upita Džeri Mek Nil sa veselim izrazom lica. – Ja sam naoštren za nju, kao sveže izoštrena kama.

– Malo ćeš pričekati, Džeri. Konačno, nije danas prva bračna noć. Ako se budeš dobro porašao, možda ćeš jednom dobiti Koni. Ali tek posle Keneta i Dugal. Inače kakav bi Koni stekla utisak o Mek Nilovima, kada bismo joj odmah na početku prezentirali tako nešto kao što si ti.

Džeri trgnu nož iz kanije i počeo da mlata njime.

– Jednoga dana ću ti, Daglas, iseći džigericu iz tela. – derao se.

Daglas, Kenet, i Dugal su se grohotom smejali.

– Koni pripada Mek Nilovima – reče Skot Ostin, nešto tmuran i otežala jezika. – Sutra će nositi prezime našega klan. Daglas, ti posle svadbe nećeš smeti da je uskratiš drugima. Ni meni.

Holidej se jedva uzdržao da odmah tu, na licu mesta ne trgne revolver i pobije Mek Nilove sve do jednoga.

* * *

Džordžijanac se još neko vreme zadržao za stolom Mek Nil. Malo je pio, dok je više je krišom prosipao.

– Zar se ne plašite da će vam Koni pobeći? – upita Mek Nilove.

– Jedna čuvarica je stalno sa njom u njejoj komori – reče Kenet. Ne brini, ona nam neće umaći.

Holidej je u međuvremenu saznao da su Mek Nilovi, onih pola miliona dolara, što su iznudili od Vinsenta Stensela, namenili za svoj ratni budžet. Dok su mu to

govorili, pravio se kao da je prvi put u životu čuo o toj svoti. Nije mu mnogo bilo stalo do novca, mada mu je obećana velika premija ako novac vrati. Holidej je pre svega hteo da oslobodi Konstans Konvej. Pitao se nije li Vinsent Stensel uputio nove ljude u potragu za Koni. Vremenski rok od tri dana, u kome je devojkicu trebalo osloboditi, već je prošao.

– Ima tu još jedna stvar – reče Daglas Holideju. – Uzeo si Viki-Garet u svoju kolibu. Ona je bundžija i mrzi mene. Osim toga, obećao sam je momcima za proslavu svoga venčanja.

– Momci će morati nekoliko dana da pričekaju – reče Holidej. – Sada je ona kod mene i Tolmina. Ne volim devojkicu da delim baš sa čitavom posadom. Sa njenom jezičinom kod mene neće imati uspeha. Dobiće preko ustiju.

Daglas potapša Holideja po ramenu. Samo je sipao vino u sebe i više nije bio trezan.

– Ti si onaj pravi, koji mi je potreban. Izgleda znaš kako se postupa sa ženama. Prvo im treba osladiti, pa se latiti kamdžije. Do đavola, sklonite već ovaj džumbus sa stola. Gde je viski?

Dve žene, koje su posluživale, potrčale su da donesu boce sa viskijem. Daglas uze jednu, nagnu je i povuče dugačak gutljaj. Posle toga mu je jezik otežao.

– Taj što je kod tebe, Holidej, taj Tolmin Bauer, da li se može u njega pouzdati?

– Za njega stavljam ruku u vatru.

Karlos Enrikez se vratio u društvo. Daglas Mek Nil je lokao viski i počeo da se hvali, prvo svojim doživljajima u krevetu, a onda i borbama, pucnjavama i banditskim podvizima. Sada mi se, u pijanstvu, ispoljila prava priroda čoveka beskrajno zaljubljenog u samog sebe.

Holidej je ubrzo ustao. Otišao je u kolibu, u kojoj su se nalazili Tolmin Bauer i Viki-Garet. Svetlo je još gorelo. Prvo se

uverio da nikoga nema u blizini kolibe i tada je ušao.

Tolmin Bauer i Viki su sedeli za stolom i čekali ga.

– Mi ćemo klisuru napustiti još ove noći – reče Holidej tiho. – Zajedno sa Konstans Konvej. Imam izvodljiv plan.

* * *

Ujutro u tri sata divlji grad se konačno umirio. Samo su se na izlazu iz klisure nalazili stražari. Holidej, Tolmin Bauer i Viki-Garet su napustili kolibu. Bili su naoružani do zuba. Viki je dobila Holidejev rezervni „kolt“ i jednu kamu.

Njih troje su kroz usnuli grad trčali prema baraci Mek Nilovih. Ulazna vrata nisu bila čak ni zabravljena. Na svome, Mek Nilovi su se osećali sigurni. Petrolejka u hodniku je još gorela. Ona se malo zaljuljala od promaje koja je nastala kod otvaranja vrata.

Ušli su u hodnik. Holidej je zatvorio vrata za sobom, čulo se hrkanje u raznim tonovima. Vazduh je bio zagušljiv. Smrdelo je na vino i na isparenje viskija, koje su Mek Nilovi izdisali i iznojavali.

– Ko u kojoj sobi spava? – upita Holidej Viki-Garet, mada mu je to već jednom ispričala. Hteo je da bude siguran.

– Ta poslednja komora pripada Daglasu. Onu ispred nje dele Kenet i Dugal Mek Nil. Sa druge strane su sobe Džerija i Skota Ostina. U onoj prostoriji mora da su Konstans Konvej i njena čuvarica.

– Okej! – reče Džordžijanac. – Prvo ću osloboditi Konstans Konvej. Posle toga ćemo uzeti Daglasa, Keneta i Dugala kao taoce. Viki, ti ćeš ostati tu da stojiš i samo ćeš se u nuždi umešati. Dodi, Tolmine!

Njih dvojica su požurili do Konine komore. Sa unutrašnje strane vrata bila je spušta reza. Vrata su, međutim, bila rasklimatana, i Holideju je uspelo da oš-

tricu svoga bodeža proturi između vrata i ragastova. Tako je, malo po malo, uklo-
nio rezu.

U sobi je hrkala jedna žena. Holidej otvori širom vrata, držeći bodež u ruci. U ono malo svetla što je dopiralo iz hodnika i izvana, ugledao je Konstans Konvej na gvozdenom poljskom krevetu. Desna ruka joj je bila čeličnom lisicom privezana za stub od kreveta. U drugom uglu sobe neko je ležao na podu, umotan u ćebad. To je morala da bude čuvarka. Njeno hrkanje se naglo prekinulo. Osetila je da nešto nije u redu. Holidej primeti da ona ispod ćebeta nešto napipava. Poletio je na nju i udario je po glavi drškom teškog bodeža. Čuvarka se onesvestila.

Tolmin Bauer je ostao na vratima, sa puškom na gotovs. Holidej priđe krevetu Konstans Konvej. Hteo je da joj stavi ruku na usta, da ne uzvikne od straha i ne probudi bandite, pa tek posle da joj objasni šta se događa. Ali ona se već trgla iz sna i kriknula, misleći da neki od braće hoće da je siluje.

– Tišina! – prosikta ljutito Holidej. – Hoćemo, do vraga, da te iščupamo odavde.

Konstans Konvej je odmah ućutala. Međutim, neprilika je već bila tu.

– Tolmin, uzmi Daglasa! – povika Džordžijanac.

On sam je sklonio bodež, izvadio „kolt” i sa njime razbio lisice na ruci Koni. Tolmin Bauer polete ka zadnjoj komori. Bila je iznutra zatvorena rezom. Jedan pucanj iz njegove puške je rešio problem i vrata su se otvorila.

U toj komori bilo je svetlije, jer žaluzine nisu bile zatvorene, tako da je prodirala mesečina. Daglas Mek Nil se probudio, mada je popio dobru količinu viskija. Držao je „kolt” u ruci sedeći uspravno i obučen na krevetu. Tolmin Bauer ga udari dvocevkom po ruci, upravo kada je

okinuo. Metak je samo okrznuo Bauervu jaknu. Tada udari svojom gvozdenom nadžetom Daglasa po glavi, tako da ovaj nije ni uspeo drugi put da potegne. Samo je zastenjaio i klonuo. U baraci je nastala galama, čuli su se koraci i psovke.

Tolmin Bauer se brzo okrenuo, jer je osetio šum iza sebe. Na vratima je stajao Džeri sa revolverom u ruci. Njegovo debilno lice se razvuklo u grimasu. Tolmin je bez oklevanja opalio. Dvostruko punjenje je Džerija pogodilo iz blizine. Vitko telo najmlađeg Mek Nila je klonulo i stropoštalo se kraj zida. Bio je mrtav.

Čuli su se pucnji u baraci. Kao da su dopirali iz sobe Konstans Konvej ili iz hodnika ispred nje. Tolmin Bauer je, psujući, ponovo napunio svoju dvocevku.

Holidej je stajao ispred Konine sobe. Pogodio je u rame Keneta ili Dugala Mek Nila kada je jedan od njih hteo da izađe iz svoje sobe. Ranjeni je jauknuo i teturajući se, vratio se uz grdne psovke u komoru.

Čak je i Skot Ostin bio na nogama. Ble-snula je vatra od njegovih vrata i metak je za dlaku prošišao kraj Holidejevog obraza.

Holidej je poslao dva metka ka mestu gde je video plamen iz cevi Skota Ostina. Stari prognanik, međutim, nije bio početnik; Džordžijanac ga nije pogodio.

– Kako ćemo se odavde izvući? – upita Konstans Konvej, koja se brzo pribrala.

– Morate, mis, da učestvujete u igri – odgovori Holidej. – To nam je jedina šansa. Pravite se kao da je užasan strah ušao u vas.

Spolja su se čula uzbuđena dozivanja. Pucnjava je probudila ceo grad. Bilo je očigledno da se neće dugo čekati pa da banditi počnu da gađaju kroz prozor.

– Imaš li Daglasa, Tolmin? – upita Holidej.

– Da – čuo se glas Tolmina Bauera. – I ja ću mu poslati metak u glavu, ako uskoro ne nastane tišina.

– Ja imam Konstans Konvej – povika sada glasno Holidej. – Prestanite sa tom pucnjavom Mek Nilovi, i naredite da se vaši ljudi povuku. Daglas Mek Nil se nalazi u rukama moga ortaka. Neka vam ne padne na pamet da se šalimo! Daglas Mek Nil i Konstans Konvej su naši taoci.

– Kopile, prokleta! – povika Skot Ostin svojim zardanim glasom. – Nećeš živizaći iz klisure, a neće ni tvoj ortak! Mi ćemo vas...

Zagrmela je dvocevka Tolmina Bauera i prekinula Skota Ostina u njegovom govoru. Bauer je prevrnuo na stranu poljski krevet i postavio ga kao zaklon. Zatim se povukao sa Daglasom iza njega. Odjednom ugleda izvana na prozoru jedno lice i odsjaj revolverске cevi. Odmah opali u tom pravcu.

U baraci je lebdeo gust oblak dima od baruta, koji je štipao oči i sluzokožu nosa. Daglas je ležao onesvešćen kraj Bauerovih nogu. Metak ispaljen iz neposredne blizine ne bi mogao biti zadržan madracom poljskog kreveta. Zaklon je ipak bio bolji nego ništa.

Prednja vrata barake se naglo otvoriše. Viki Garet otvori vatru. Začula su se dva jauka. Tada su izvana odjeknuli pucnji i Viki pade smrtno pogođena na pod. Kao bufalo, upade Veliki Vik sa uperenim revolverima.

– Skot! Daglas! – vikao je. – Dolazim!

Jurnuo je unutra kao sumanut, ne videći nikoga. Holidej se u deliću sekunde pojavi u vratima. Čuo se pucanj njegovog „kolta“, i metak pogodi Velikog Vika u čelo. Ovaj, nošen inercijom, učini još nekoliko koraka, a onda se mrtav sruši na pod.

Skot Ostin je psujući praznio svoj revolver. Vatru je otvorio i Dugal Mek Nil. Holidej se, međutim, već nalazio u sigurnom zaklonu.

– Prestanite sa pucnjavom – povika. – Imamo Daglase i Konstans Konvej kao taoce. Ako bude povuci–potegni, mi ćemo ih smaknuti.

– Da, prekinite vatru – zahtevao je takođe Tolmin Bauer. – Inače ću Daglasu svojom kukom otkinuti oba uha...

Pucalo se još nekoliko sekundi.

– Prekini paljbu! – povika Skot Ostin. Prestanite sa pucanjem, do đavola!

Čula su se još dva–tri pucnja i nastade tišina. Dim od baruta je lebdeo u baraci. Prostorija, u kojoj su se zadržali Kenet i Dugal Mek Nil, bila je pored uske sobe u kojoj se nalazio Holidej. Pored njihove sobe se nalazila poslednja komora na toj strani hodnika. U njoj se krio Tolmin Bauer sa Daglasom.

Skot Ostin se nalazio u svojoj komori sa druge strane hodnika. Pristalice Mek Nilovih, banditi Tonopaha, opkolili su veliku baraku. Ona nije bila reprezentativna, ali je imala jake zidove od debelih dasaka, koje nisu propuštale ispaljena zrna.

Žaluzine na komori, u kojoj su se zadržali Holidej i Konstans Konvej, bile su zatvorene i pružale određenu bezbednost.

Jedno vreme je vladala tišina. Tada Karlos Enrikez povika, uzbuđenim glasom, spolja – Hej, Skot, Daglas, šta se to tamo događa? Recite, šta da učinimo?

Skot Ostin je odgovorio svojim dubokim glasom. U njegovoj lobanji još je tutnjalo od alkohola. Stari vuk je, međutim, preuzeo komandu, koliko god je bio pospan i mamuran.

– Začepi gubicu – viknu. – Daj mi da razmislim.

Javio se Dugal Mek Nil.

– Ujače, oni su ubili Džerija! Kenet ima metak u ramenu, a Veliki Vik leži mrtav u hodniku.

– Kopilad! – grmeo je Skot Ostin. – Imate Dagleasa i devojkicu! Šta hoćete?

– Slobodan prolaz! – odgovori Holidej. – I dvanaest časova prednosti. Postavite nam pred baraku osedlane konje. Oboje talaca vodimo sa sobom. Čim budemo nekoliko milja udaljeni od klisure, oslobodićemo Dagleasa. A pošto sada znam koliko vredi Konstans Konvej, zamolićemo Vinsenta Stensela da pride našoj kasi...

– Idioti! Mogli ste postati teški bogataši da ste učestvovali sa nama. Progutaćemo ceo Komstok Lod kao ajkula čoveka u vodi.

– To nikada neće uspeti – reče Holidej. – Mi ćemo stvar izvesti na naš način. Ostaje ti pet minuta da razmisliš, Skote Ostin. Ako pokrenete juriš na baraku, uhvatićete nas, ali će čitava gomila vaših ostati na zemlji; umreće takođe i Dagleas, a i zlatna ribica Koni. Dakle?

Holidej je dao znak Konstans Konvej da mu pride, i šapnu joj na uvo – Vičite da sam u vas uperio oružje i da se ne šalim. Devojka klimnu potvrdno glavom i počela da viče – Ovaj se ne šali. Uperio je revolver u mene. Razbojnik će me ubiti, Skote! Ovaj je lud i besan kao ranjena puma.

Skot Ostin odgovori – Pa dobro, možete da odjašete. Ipak, ne zavaravajte se da ćete nam umaći. Cio Komstok Lod će se dići na noge i krenuti u poteru za vama. – Mržnja mu je obuzela glas – Poželećete da se niste nikada ni rodili! – procedio je, kipteći od besa.

– Nećeš valjda, ujače, dozvoliti da odu? – povika Dugal. – Šta je uopšte sa Dagleasom? Zašto se ne javlja? Možda su i njega već ubili.

– Dagleas je živ – javi se Tolmin Bauer. – Samo sam ga malo klepnuo u glavu. A

sada se tornjajte svi iz barake, Mek Nilovi! I još nešto: onih pola miliona dolara, koje ste iznudili Vinsentu Stenselu za Konstans Konvej, nosimo sa sobom. To je naš predujam...

– Dobićeš šipak, a ne novac! – urlao je Skot Ostin. – Radije ću u pakao otići, nego da vam dam novac. Ubijte Dagleasa, ubijte devojkicu! Samo ih ubijte! Videćete već kakva će vam od toga biti korist.

Stari vuk je dobro znao kako su karte podeljene u ovoj igri i znao je na šta mora da pristane, a na šta ne.

– Ostavi ih, neka novac zadrže – reče Holidej. – Napustite baraku, Mek Nilovi. Ja ću u roku od pet minuta proći sa Konstans Konvej kao zaklonom od metaka. Nemojte se nadati da će vaši ljudi moći da se došunjaju i da nas savladaju. Držite rastojanje od ove barake. Postavljam još jedan uslov: sveštenik iz Silver Sitija će sa nama zajedno napustiti klisuru.

– Samo ga uzmite. O kej, mi polazimo. U roku od jednog sata moći ćete da krenete.

– Samo nikakvih trikova sa olabavljenim potkovicama ili zapečenim kolanim! – povika Tolmin Bauer. – Treba da znate šta stavljate na kocku...

Skot Ostin i braća Mek Nil su kroz prozore njihovih komora izašli iz barake. Napolju se čuo uzbuđeni žamor. Tada se divlja hajka povukla unazad. Neke od banditovih žena su krešteći i preteći izražavale svoju mržnju.

Skot Ostin ih je ućutkao.

* * *

Holidej je od ćebeta napravio trake i njima vezao čuvaru koju je prethodno bio udario, pa je ležala onesvešćena. Nije bio Holidejev običaj da protiv žena primenjuje silu, ali ovaj put nije smeo da dozvoli ni najmanji rizik, da ne bi doveo u pitanje svoj isuviše odvažan plan.

Pored onesvešćene žene ležao je revolver, jedan niklovani Smit-Veson, kalibra 32. Džordžijanac je udenuo revolver u opasač, a uzeo je i opasač za oružje od onesvešćene, koji je bio okačen o zid. Namjera mu je bila da oružje kasnije preda Konstans Konvej.

Tada je doveo Koni u komoru, u kojoj je Tolmin Bauer čekao. Prednja vrata barake bila su otvorena. Holidej je Koni zgrabio za nadlakticu, a revolver držao tako da se moglo pomisliti da njime preti devojci. Međutim, niko se od bandita nije pokazivao. Holidej je prvo zatvorio žaluzine od komore u kojoj su se sada svi nalazili. Tolmin Bauer je zapalio petrolejku na stolu.

Džeri Mek Nil je ležao u lokvi krvi u hodniku. Prozor je bio razbijen od pucnja, a napolju ispod prozora je ležao mrtav čovek. Bauerova dvocevka mu je skoro otkinula glavu.

– Ti, Holideju, strašno rasipaš naš novac! – psovao je Tolmin Bauer. – Za vraćanje pola miliona ti bi dobio pedeset hiljada, a ja deset hiljada. Moramo da otmemo Mek Nilovima tu lovu!

– Bolje da ne probamo – posavetova ga Holidej. – Vidiš da naš plan nije u potpunosti uspeo. Da smo savladali i vezali sve Mek Nilove i povelili ih kao taoce, bila bi to druga pesma! Ovako je sve postalo komplikovanije i teže.

Sada je i Tolminu postalo jasno da od novca nema ništa. I Holideju je bilo žao, ali tu nije bilo pomoći. Zato se brzo vratio u realnost.

– Oni misle da će nas likvidirati čim Daglasa Mek Nila pustimo na slobodu. Oslanjaju se na to što bolje poznaju ovaj kraj nego mi i što imaju svuda svoje ljude. Verovatno pretpostavljaju da Koni hoćemo nekud daleko da odvedemo i tada od Vinsenta Stensela da tražimo

ogromnu svotu. To da ćemo jahati pravo u Karson Siti, banditi ne znaju.

– Nadajmo se da će sve ići glatko – brundao je Tolmin Bauer. – Onih pola miliona ne ide mi iz glave. To je gomila novca, koju smo nas dvojica mogli da upotrebimo. Hajde da menjamo naše planove!

Holidej je odrečno odmahnuo glavom – Ja držim svoju reč, Tolmin. Vinsent Stensel dobija natrag Konstans Konvej, a mi ćemo ubrati naš novac za posao koji smo obavili. Strašna je šteta što je Viki Garret poginula. Ja sam zaista želeo devojci da se iščupa i da bilo gde ponovo stekne šansu za novi život.

– To je bila moja krivica – reče Koni tiho. – Bila sam, međutim, toliko zaplašena u trenutku kada sam se probudila. Mislila sam da je to jedan od Mek Nilovih ušao u sobu. Možda Daglas, koga sam inače uspela da održim na odstojanju od sebe otkako smo pobjegli iz Karson Sitija.

– Zar niste... – započe začuđeno Holidej.

– Ne – odvrati Koni. – Čekala sam da stignemo u klisuru „Surovi kamen“, u naselju u kome je živeo on sa svojom porodicom. To je trebalo da su ljudi koje su bogataši i moćnici Komstok Loda oterali, ljudi koji rade težak i pošten posao u već iscrpljenim rudnicima, ljudi koji brane svoju slobodu. Tako mi je stvar predstavio Daglas.

– Zar nisi znala da je Tonopah grad bandita? – čudio se Holidej.

– Ne. Nisam znala. A, inače su rudarski kampovi i naselja sva divlja. Ima ih na stotine u brdima. Stalno se osnivaju nova naselja i napuštaju stara. Ko bi tu mogao da stekne neki pregled? Osim toga, nije Tonopah jedino banditsko gnezdo.

– Šta je bilo posle sa Daglasom? – raspitivao se Holidej.

– U Tonopahu sam konačno videla gde sam dospela. Daglasu sam rekla da ću se

ubiti, ako me dotakne. Tada je on sav bio obuzet time da organizuje preuzimanje pola miliona. Inače su Mek Nilovi taj novac sakrili u nekoj pećini u brdima. Niko osim njih ne zna gde je novac. Daglas se tek juče vratio natrag, u rano jutro, zajedno sa Karlosom Enrikezom i nekolicinom ostalih jahača. Pola dana je spavao, a za to vreme su Skot Ostin i Džeri sakrili novac. Tada je Daglas došao kod mene. Ja sam se branila i on me je tukao. Opet sam mu zapretila da ću se ubiti i on nije hteo da rizikuje. Rekao je, kada mi jednom bude muž, više ga neće ništa zaustaviti. Pa ako bi mi tada i uspelo da se ubijem, on bi bio moj naslednik.

Daglas Mek Nil je počeo da se miče na podu. Stenjao je. Tolmin Bauer je stajao na vratima sa svojom dvocevkom spremnom za paljbu i osmatrao hodnik.

– Ostali Mek Nilovi su verovali da je Daglas već poženjeo uspeh kod tebe? – upita je Holidej.

– Da – odgovori Koni s gorčinom i prezirom. – Veliki osvajač žena, Daglas, nije hteo da im prizna svoj poraz. Naši sukobi ovde u Tonopahu su se odigravali u tišini, između nas samih, iza zatvorenih vrata.

Da situacija nije bila toliko ozbiljna, Holidej bi se glasno nasmejavao. Daglas Mek Nil, bandit i revolveraš, veliki osvajač žena nije uspeo da nametne svoju volju nežnoj Koni.

Ona je bila lepotica, srednje visine, vitka, ali lepo građena. Oči su joj bile plave, a lice kao slika. Pored svih tih spoljašnih prednosti, Konstans Konvej je još bila vlasnik nekoliko miliona dolara; tačan iznos nije ni Holidej mogao da proceni.

On iseče svojim bodežom nekoliko kajiševa iz Daglasove jakne od jelenske kože i njima veza čoveka, koji je pokušao da se odbrani. Bio je, međutim, još uvek ošamućen i slab. Holidej ga prisloni uza zid.

Daglas je i dalje imao na sebi opasač. Tolmin Bauer je iz njega uzeo „kolt” i bacio ga u ugao. Tek je sada Daglas Mek Nil bio u stanju da shvati u šta je upao.

– Ti nameravaš da ugrabiš Koni – obrati se Holideju, jedva izgovarajući reči. – Ali u tome nećeš uspeti. Mi ćemo tebe i Bauera žive odrati. Mi ćemo, da znaš...

– Začepi, Daglas – preseče ga Džordžijanac. – Inače ću ti izbiti sve zube. Ti si jedan prokleti pasji sin. Viki Garet mi je sve ispričala. Sada je ona mrtva. Vi Mek Nilovi ste zaista poslednja bagra i činilo bi mi veliko zadovoljstvo da vas redom pobijem.

Daglas Mek Nil je ućutao. Pogled mu je izražavao mržnju. Bio je teško šokiran. Računao je da je na najboljem putu da Komstok Lod strpa u džep, a sada je, eto, vezan i može se dogoditi da svi njegovi veliki planovi propadnu. Trebalo je prvo da se snađe u toj novoj situaciji.

Tada se Skot Ostin od napoljejavio – Hej, Holidej, Bauer! Kopilad! Čujete li me?

– Dosta glasno se dereš, stara bitango! – odgovori Holidej.

– Konji su vam spremljeni – derao se Skot Ostin. – Sveštenik Nejton Felker se već nalazi na svojoj kobili, spreman da odjaše.

– Dobro – odgovori Džordžijanac stojeći kraj prozora. – Nadam se da se moj novac i sve ostalo što pripada meni i Tolminu nalazi u bisagama. U protivnom će Daglas morati da plati...

Nastade kratki tajac.

– Dobićete sve vaše stvari – javio se opet Skot Ostin Hajde, izađite iz kuće, ali pre toga hoću da čujem Daglase, ili je možda još uvek u nesvesti?

– Ne, on se osvestio. Čućeš ga odmah – odvrati Holidej i obrati se vezanom banditu – Hajde, Daglas, reci svom ujaku i

svojoj braći da učine što mi zahtevamo. Inače zlo po tebe.

– Šta zapravo smerate?

Holidej mu je ukratko izneo ono što je već saopštio Skotu Ostinu, Kenetu i Dugalu. Daglas je škrgutao zubima. Holidej je usmerio cev svoga revolvera u njegovu nogu.

– Hajde, zini! Javi se! Inače, mi možemo da te povedemo i sa metkom u nozi.

– Postupite kako vam oni kažu! – viknu Daglas Mek Nil. – Ovaj pasji sin me čvrsto drži u rukama, ujače Skot! Ako dođe do gustog, oni će me ubiti.

– Kako se osećaš, Daglas? Jesi li ranjen? – čulo se pitanje izvana.

– Ja sam okej, jedino me glava strahovito boli.

Daglas Mek Nil je ućutao. Tada je Holidej otkinuo komad krevetnine i strpao mu u usta i onda mu je trakom, isečenim iz njegove jakne, vezao glavu tako da ne bi krpu strpanu u usta mogao da ispljune. Zatim ga podiže na noge.

– Dosta si govorio, Daglas – naredi. – Kreni napred!

U stojećem stavu Daglas je mogao da baci pogled preko kreveta, koji je još uvek bio okrenut postrance. Tek je sada ugledao svoga mrtvog brata Džerija, kojega je dvostruko punjenje Tolmin a raznelo skoro na komade.

Daglas Mek Nil je zastenjao od mržnje. U svom besu je pokušao da raskine kaiševe kojima su mu ruke bile vezane, ali mu je pokušaj bio uzaludan. Holidej ga gurnu ka vratima. Onda se obrati Konstans Konvej – Ti ćeš biti poslušna – reče joj grubim tonom, da bi obmanuo Daglasa. – Kod nas će ti još uvek biti bolje, nego kod Mek Nilovih.

– Rađe bih pošla i sa samim đavolom, nego li da ostanem tu – reče Koni. – Ja ću jahati sa vama i vašim ortakom, mister.

Ono što će se kasnije dogoditi, sada ne može biti predmet rasprave.

Konstans Konvej je bila inteligentna. Ona je shvatila da mora nešto da izigrava pred Daglasom i ostalim Mek Nilovima.

Više se nije osećao dim od baruta. Hladan noćni vazduh je ispunjavao baraku, čiji je prednji ulaz bio širom otvoren.

Bilo je dvadeset minuta do četiri ujutro. Tačno kroz jedan čas očekivao se izlazak sunca.

– Sada se radi o tome – objašnjavao je Holidej Tolminu – da nas, kada izađemo iz barake, mogu sve pobiti.

– Imamo dva taoca – odvrati Bauer, ali se videlo po njemu da se ipak ne oseća najbolje u svojoj koži.

– Ko zna šta se ovim banditima mota po glavi – progunda Holidej. – Možda misle da će nas dobro nanišanjenim metkom u glavu izbaciti iz stroja. Sasvim sigurni ne možemo biti, bez obzira na taoce.

– Ako pripucaju, nastaće krvoprolice – reče Tolmin Bauer. – A Daglas Mek Nil, ovaj prokleti bandit, taj će prvi biti ubijen, to ti obećavam.

Tolmin Bauer je vodio Daglasa. Svoju kuku na ruci je zakačio u jaknu i košulju na Daglasovom potiljku, tako da bandit ne bi mogao da se otme. Konstans Konvej je išla sa Holidejove strane. Džordžijanac je, pratio Tolmina i Daglasa i, prolazeći kroz prošireni deo hodnika, bacio kratak pogled na Viki Garet. Kao što je i pretpostavljao, njoj se više nije moglo pomoći. Pogodilo ju je najmanje šest metaka. Mora da je umrla istog trenutka.

Posle kraćeg oklevanja, Tolmin Bauer i Daglas Mek Nil su napustili baraku. Tolmin je pogledao gore. Nije video nikoga na krovu, barake, pa dade Holideju znak da je sve u redu. Oba fenjera su još svetlela na stubovima. Na ivici osvetlje-

nog prostora čekali su banditi. Ljudi, pa i žene Tonopaha, stajali su u polukrugu ispred barake. Holidej i Konstans Konvej su čekali u vratima. Džordžijanac je hteo da ide na sigurno. Moglo se desiti da dva-tri bandita čuče na krovu barake i čekaju svoj trenutak.

Skot Ostin je stajao ispred svojih ljudi. Kenet i Dugal Mek Nil bili su mu uz bok. Kenetovo rame je bilo u povoju, a leva ruka okačena o maramu. Nije još proteklo ni dva sata otkako su Holidejovi meci probili njegovo rame. Kenet je bio, međutim, čvrst. Stajao je kraj ostalih i čekao da Holidej ili Tolmin naprave neku grešku.

Holidej je bacao pogled naokolo. Karlos Enrikez i druga dvojica su u pozadini držali konje. Na jednom je već sedeo pop, koji je svoje ruke, vezane napred, podigao u znak molitve. Spopao ga je bio užasan strah.

– Lepa skupština bitangi – dobaci Holidej Skotu Ostinu, Kenetu i Dugalu. – Dovedite sada prvo dva konja, da bi Tolmin Bauer i Daglas mogli da uzjašu. Samo nikakvih marifetluka, inače ode Daglas Mek Nil zajedno sa Konstans Konvej i vašim šansama da sprovedete „veliki plan”.

Skot Ostin ne odgovori ništa. Samo je dao znak Karlosu Enrikezu da dovede Bauerovog i Holidejovog konja. Holidej naredi da se njegov konj veže za prečku za privezivanje konja i da se dovede konj za Daglasa. Meksikanac je poslušao. Dok je Holidej svoj revolver držao uperen u Daglasa, Tolmin Bauer je pregledao oba konja. Kolani su bili čvrsti, a i potkovice dobro nameštene.

Tolmin je glavom dao znak partneru da je sve u redu. Tada je sa dvocevkom u levoj ruci uzjahao konja, držeći Daglasa svojom kukom za kragnu. Vezani bandit se popeo na konja. Tolmin Bauer ga je

puškom munuo malo u rebra – Samo nikakvih gluposti, Daglas! Inače si za tren oka u paklu.

Prolazili su trenuci teške napetosti. Holidej, zajedno sa Koni, priđe svom konju. Pogleda u bisage. Novac je bio u njima. Da li cela svota, to nije znao, ali je smatrao da Mek Nilovi igraju suviše veliku igru da bi mu ukrali nekoliko dolara.

Holidej je uvek bio dobro opremljen. Skinuo je laso sa sedla i Dugasu stavio omču oko vrata, zategnuvši je taman toliko da je bandit ipak mogao da diše. Drugi kraj lasa je vezao čvrsto za prednji rog sedla Tolmina Bauera.

Na njegov mig su tada doveli konja za Koni i konja sa sveštenikom u sedlu. Devojka i Džordžijanac uzjahaše. Holidej nije ispuštao „kolt” iz ruke.

Skot Ostin, Kenet i Dugal Mek Nil, banditi i nekoliko žena su se u ovoj ne suviše tamnoj noći jasno prepoznavali u pozadini. Na istoku je počelo da sviće. U klisuri je bilo veoma tiho.

– Ostajemo, dakle, pri tome – reče Holidej. – Dobijamo dvanaest časova prednosti. Čim se udaljimo dvadeset milja od klisure „Surovi kamen”, mi ćemo Daglasa pustiti na slobodu. Niko neće krenuti za nama dok ne prođe utvrđeno vreme.

Skot Ostin je klimnuo potvrdno glavom. Nije izgovorio ni reč, samo je škrgutao zubima. Delovao je ipak opasnije, nego da se derao i psovao.

– Ako primetim da nam je neko za petama, Daglas će platiti ceh – opomenu ga još jednom Holidej. – Sada napravite prolaz. Gubite se!

Skot Ostin je dao znak i ljudi su raširili kordon. Holidej krenu prvi, Koni njemu uz bok, zatim Daglas Mek Nil i Tolmin Bauer, a na kraju kolone sveštenik.

Pet jahača je prolazilo kroz Tonopah, a da se ništa nije dogodilo. Pratili su tok reke. Holidej primeti da mu je konj nemi-

ran, ali je odložio za kasnije da pogleda u čemu je stvar.

Ništa se nije dogodilo. Mala grupa begunaca i talaca napustila je bez smetnji klišuru „Surovi kamen”. Holidej je znao da se Mek Nilovi neće pridržavati pogodbe. Morao je da računa sa divljom hordom, čim Daglas bude pušten na slobodu.

Više od pedeset do zuba naoružanih bandita će učiniti sve da ih ubiju obojicu i ponovo se dočepaju Konstans Konvej.

* * *

Svanuo je dan. Sveštenik Nejton iz Silver Folsa je kukao i stenjao istovremeno. Nije se nadao da će umaći banditima i čvrsto je verovao da će biti ubijen zajedno sa Holidejom i Bauerom.

– Začepi! Babetino u čakširama! – obrecnu se Tolmin na njega. – Šta kukaš? Zar nemaš besplatnu kartu za nebo? Šta tu praviš cirkus?

Holidej je svoju grupicu vodio stalno prema zapadu, u brda. Nije baš dobro poznavao ovaj kraj, ali su mu glavni putevi bili poznati. Jahali su kroz dugačak i krivudav kanjon i preko jednog prevoja. Kada su stigli dotle, bilo je već skoro devet sati ujutro. Holidej sjaha i priveza konja – Ovde ćemo se malo odmoriti. Moramo nešto pojesti, a ja ću se pobrinuti oko konja. Kada krenemo, Dagleasa Mek Nila ćemo ostaviti tu.

Daglas je zapanjeno gledao u Holideja, kao da je računao da će na kraju dobiti metak u glavu. Svi su seli. Oskudne zalihe hrane bile su dovoljne možda za dva obroka. Za hranu su, Holidej i njegovi saputnici morali kasnije da se snađu. Tolmin Bauer je zapalio malu bezdimnu vatru, a Konstans Konvej spremila hranu. Bila je spretnija i praktičnija nego što je Holidej mislio. I dobro se držala, mada je bila umorna, iscrpljena i prestrašena.

Daglas Mek Nil je sedeo tmurna pogleda. Sveštenik, kome su već odvezali ruke, čučao je u njegovoj blizini. Holidej je o malom čoveku, koji je stalno kukao i jadikovao, stekao utisak da je postao sveštenik jedino radi udobnog života i da ne bi lako dospevao u opasnost.

Zatim je Holidej skinuo sedlo sa Miga. Za vreme jahanja je primetio da su konji nervozni i jogunasti, kao da im nešto smeta. Letimičan pogled bio je bezuspešan. Sada je međutim, posvetio više vremena tom poslu. Ispipao je leđa svoga konja. Poznavao je trikove, i zaista, posle nekoliko minuta, otkrio je o čemu se radi. Komadić igle, niti pola cola dugačke, bile su zabodene u leđa konja, iznad same kičme. Kada se jahač u sedlu micao, ili menjao svoje težište, to je konju pričinjavalo bol. Holidej je povadio vrhove igala.

Pregledao je i ostale konje. Situacija je bila i kod drugih ista, sve do konja koga je jahao Daglas Mek Nil. Tolmin Bauer je posmatrao Holideja i opsovao – Kopilad! Da li da zagolicam malo Dagleasa vrhom svoje ruke u znak revanša?

– Pusti ga! – odvrati Džordžijanac.

Sedlo i ostali pribor je spustio na zemlju, dok su konji pasli kržljivu travu. Konstans Konvej je bila gotova s kafom koju su ljudi pili grickajući dvopek i suvo meso.

– Kako ćemo dalje? – upita Koni zabrinuto, kada su završili svoj oskudni obrok.

– Daglas Mek Nil ostaje tu – odgovori Holidej. – Mi ćemo nastojati da s tobom, Koni, stignemo što je moguće brže u Kaliforniju. Šta ćemo sa vama, velečasni? Zar nema neko naselje ili logor u blizini, gde biste se mogli skloniti? Verujem da vam nije stalo da ostanete s nama, rizikujući svoj život.

– Do večeri bih mogao da stignem do kampa Bulfroga – reče užurbano debeli čovečuljak. – Šta smerate sa mis Konvej?

– Ona će sa nama. I vreme je da krenemo... – odvrati Holidej.

Osedlali su konje. Povelili su sa sobom i Daglasovog konja. Holidej je bandita vezao lasom, tako da nije mogao da se makne, izvadio mu krpu iz usta i, smeškajući se, baci pogled na njega – Eto tako, Daglas, mi ćemo sada iščeznuti. Budi srećan što ti nisam poslao metak u tvoju glupu glavu. Hteo si ceo Komstok Lod da inkasiraš? Takav tip, kao što si ti, neće u tome nikada uspeti. Ja i moj ortak sada toj stvari prilazimo pametnije. Vodimo Koni u Kaliforniju, a zatim ćemo uceniti Vinsenta Stensela, „kralja srebra”. Vredeće mu svakako milion i po do dva miliona da cela rudarska kompanija ne pripadne državi Nevada. Čim dobijemo taj novac, bićemo za sva vremena opskrbljeni i pustićemo Koni na slobodu, mada joj neće biti loše ni kod nas. Tako će stvar proći bez srdžbe i teškoća.

– Hajkači Vinsenta Stensela će vas naći – procedi kroz zube Daglas. – Ukoliko zaista stignete u Kaliforniju, što ne verujem. Pre toga ćemo vas mi uhvatiti...

–... i odraćete nas, znam – dodade po-drugljivo Holidej. — Ali, zato je potrebno da se zaista nas dokopate. Međutim, postoji bezbroj skrovišta i špilja u sunčanoj Kaliforniji. A ja ću i danju i noću misliti na tebe, banditu.

Holidej uzjaha i njih četvoro krenuše dalje. Daglas Mek Nil ih je pratio psov-kama, sve dok ih nije izgubio iz vida, a onda je ućutao. Mala grupa jahala je uz prevoj. Kada je duboko usećeni put bio iza njih, Holidej se obratio svešteniku – Biće za vas, velečasni, bolje da se naši putevi što pre razidu. Vi znate šta nama predstoji?

– Debeli čovek u jakni koju je probio znoj, bio je bleđ. On je užurbano klimao glavom u znak da se slaže.

– Razume se, mister, razume se. Ja ću odmah krenuti prema severozapadu. Mora da je tu negde staza koja vodi u logor Bulfrog. Bog vas blagoslovio i oprostio vam.

– Svakako hoće – reče Tolmin Bauer. – To mu je posao.

Sveštenik je svojim pogledom pomilovao Konstans Konvej – Ja ću obavestiti o svemu „kralja srebra” – mrmljao je.

Svi su pogledali za njim kada je odlazio.

– No, ovoga smo se oslobodili – odahnuo je zadovoljno Tolmin Bauer, kada je sveštenik nestao između stenja. – Ako postoji jedna stvar koju u pogledu smrti ne mogu da podnesem, onda su to takva braća lupetala, koji su u srcu kukavice i lenštine.

Konstans Konvej pogleda Holideja. Skupila je svoju plavu haljinu da bi lakše sedela u sedlu za muškarce. Ispod skupljene haljine provirivale su njene lepo oblikovane noge i privlačile Holidejev pogled.

– Još uvek ne znam šta zapravo treba da se dogodi – reče ona. – Ono sa Kalifornijom i sa krupnom učenom je bila samo varka, je l' te?

Njen glas je odavao nesigurnost i strepnju.

– Svakako – umiri je Holidej, pa ispriča kako je njega i Tolmina angažovao Vinsent Stensel da bi je oslobodili. – Jahaćemo još jedno parče u zapadnom pravcu. Na stenovitom tlu se ne mogu pratiti tragovi. Neka banditi misle da smo zaista pošli u Kaliforniju. Onda ćemo, posle nekoliko milja, skrenuti ka jugu, objahati jezero Tehoe i približiti se Karson Sitiju sa druge strane. To nam je jedina mogućnost da umaknemo Mek Nilovima.

– Nadajmo se najboljem – reče Tolmin Bauer i svojom kukom se počese po glavi. – Mek Nilovi će pokrenuti sve živo da bi Koni ponovo prigrabili, a nas pobili. Ko zna dokle će nasedati našem blefu?

– Prema tome, vreme je da krenemo. Hajdemo! – pozva ih Konstans Konvej.

* * *

Jahanje je bilo veoma naporno. Do podne se išlo jakim galopom prema zapadu, prema udaljenim planinskim lancima Sijera Nevade. Nisu jeli, jer su štedeli. Samo su konji imali priliku da se napiju na jednom potoku.

Kada je prošlo podne, skrenuli su prema jugu. Prolazili su kamenitim putem i kroz šume, morali su da prevale klance i brda. Do večeri su i konjanici i konji bili potpuno iznureni. Holidej je naredio da se ulogore u jednoj šumi blizu jezera Tehoe. Jezero Tehoe – veliko planinsko oko sa bezbroj zaliva, bilo je nepregledno. Da bi se obišlo, trebalo je nekoliko dana jahanja.

Čovek se stalno vrti u krug, pomisli Holidej i osmehne se. Da mu je pre desetak dana neko rekao kako će se začas ponovo obreti ovde, mislio bi da je taj lud.

A ipak je tu!

Nekoliko milja odavde odvaja se put za Skvo Veli. Tamo je proveo mesec dana ležeći se i uspeo da se oporavi. I tada je stigao Mat Koburn i igrom sudbine ga spojio sa rmpalijom Bauerom. Nasmijao se u sebi razmišljajući o neprevidivoj sudbini. Mračna površina vode spajala se sa tamom neba. Druga obala je bila suviše daleko da bi svetla sa nje doprla do nje. Bio je to neki drugi svet, bezbedan, jer bogatstvo nije ostavljao nadohvat ruke kao ovaj ovde.

Zašto su mu uopšte bili potrebni i ti šugavi dolari i ta ludačka avantura u banditskom osinjaku? Imao je dovoljno nov-

ca. Ne samo u Karson Sitiju u Majning Trest banci, već i preko, u Riversajdu, do koga već dopire topli vetar sa Pacifika. Nije u pitanju bila ni osveta, jer on se nije nikad nikom svetio.

Nije mogao da živi bez akcije. To je to. Imao je trideset i neku godinu. Bio je, dakle, čovek u naponu snage, kome bi crv proradio čim bi duže od sedmice dana ostao u jednom mestu, a kamoli mesec dana u lečilištu. A onda to sa ženama. Uvek bi mu se bar po jedna lepotica isprečila na putu, a posle se ispostavljalo da uz lepu ženu uvek idu i velike komplikacije, samo što je on to saznavao obično kada je već bio upleten do guše.

Tako je bilo i sada. Samo što više nije bila u pitanju jedna žena – Sara Čendler, već i druga – plavooka Konstans Konvej.

Pitao se da li se Mek Nilovi još uvek nalaze na pogrešnom tragu. Nadao se da je tako. Pošto čitav taj kraj dobro poznaju, svakako će pokušati da im preseku put za Kaliforniju, i tek kada budu videli da se niko u tom pravcu ne kreće, oni će započeti svoju veliku hajku po brdima.

Holidej je u jednom potočiću uspeo da uhvati rukom nekoliko pastrmki. Sam ih je ispekao. Konstans Konvej je sedela iscrpljena kraj vatre od granja.

– Sva sam izranjavljena po nogama od jahanja – žalila se. – Ova nesrećna haljina!

Pastrmke je jela rukama kao i njih dvojica. Tolmin Bauer se uskoro uvio u svoje ćebe, legao izvan kruga osvetljenog vatrom i za tili čas je zahrkao kao medved.

Konstans Konvej je još imala na sebi opasač za pištolj i revolver „Smit–Veson” u njemu.

U tamnoj sanciji ispod visokih jasenova nije se ništa moglo raspoznavati. Ponekad je zarzao neki od konja, kojima su

prednje noge bile spuštene. Noćni vazduh je bio svež i prohladan.

– Ti si, Holidej, mnogo stavio na kocku i još uvek rizikuješ – reče Konstans Konvej. – Daglas Mek Nil je bio za mojim stopama, jer sam naslednica rudarske kompanije, a navaljivali su i mnogi drugi. Čak i moj tutor bi voleo da se udam za njega mada me nije nikada na to prisiljavao. Očigledno mi je ostavio vremena za razmišljanje. No, možda se ta „uvidavnost“ Vinsenta Stensela treba pripisati tome što je u poslovima do guše. Meni se čini da me očekuju prilične neprilike kada se vratim u Karson Siti.

– Prvo treba da stignemo tamo... – primeti Holidej, džarajući grančicom po žaru.

– Zar te ne privlači imetak, koji ću jednom naslediti, Holideje? Vinsenta Stensela nazivaju „kraljem srebra“, ali, zapravo, sve pripada meni.

– Do novca mi uopšte nije stalo – odgovori markantni muškarac. – Jedino do prijatnih stvari koje se za novac dobijaju. Ceo Komstok Lod me manje privlači nego ti sama, Koni.

Plavuša ga pogleda. Nisu više izmenili ni jednu reč. Malo kasnije Dok je napravio noćni konak za Konstans Konvej. Dok je spremao svoj ležaj, ona se skinula tako da je samo intimno rublje ostalo na njoj, i tako se zavukla ispod ćebeta.

– Holidej! – zovnu ga poluglasno.

Vatra se ugasila. Video se još samo crvenkasti žar. Dok je prišao ležaju Konstans Konvej i čučnuo kraj nje. Koni se oslanjala na lakat. Njena plava kosa svetlucala je kao zatalasana reka.

– Jesi li ozbiljno govorio, kada si rekao da te više privlačim nego ceo Komstok Lod?

Umesto odgovora, Dok je zagrlj i poljubio. Ona se priljubila uz njega. Usta su joj bila topla i meka. On se uvuče kraj nje,

pod ćebe. Njegov ogrubeli dlan milovao je njenu svetloplavu kosu.

– Koni – šaputao je i ljubio je.

Osetio je kako devojčino telo podrhtava. Koni je stidljivo uzvraćala nežnost. Njegova ruka ju je milovala i ona mu je to jedno vreme dozvoljavala. Zatim mu blago odgurnu ruku.

– Ne, dragi. Ne ovde i ne sada. Daj mi vremena.

Dok se osmehne, poljubi je još jednom i ustade. On, koji je obično bio tako vatrean, umeo je i da čeka. Bar kada je to bilo potrebno.

– Sutra nam predstoji težak dan – reče. – Hoću da spavam. Straža nam ovde nije potrebna.

Nedaleko od Koni, on se umotao u svoju ćebad i nasloni glavu na sedlo. „kolt“ je zadržao u rukama, čak i za vreme spavanja, a „vinčesterka“ je ležala tako blizu njega da bi u svakom trenutku mogao da je zgrabi. Ako se ne računaju šiljci igala u leđima konja, Mek Nil i njihovi banditi još nisu ništa pokušali. Očigledno su bili suvše sigurni da će se dokopati Doka i Tolmina a, naravno, i Konstans Konvej.

Devojka je bila slatka i privlačna. Od te pomisli Doku srce zakuca brže. Znao je da ovo sa njom neće biti samo prolazna avantura.

Biće njegova, ta stidljiva lepotica. Ukoliko živi dočekaju sledeću nedelju.

– Do vraga, ako su to naši progonitelji, onda su pakleno brzo pronašli naš trag!

Begunci su se nalazili na jednom pošumljenom obronku i gledali niz put koji je vodio nazad i po kome su stigli. U to su četiri konjanika projahala preko jednog nižeg brega, preko kojega su i oni nedavno prošli.

Sada su progonitelji prolazili kroz šumovitu dolinu.

– Vi jašite dalje – naredi Dok. – Tolmine, ti ćeš moga konja privezati nekoliko stotina metara odavde. Ja ću dočekati konjanike i pogledati ih malo izbliza.

– Ja ostajem sa tobom – reče Tolmin Bauer odlučno.

– Ne dolazi u obzir. Pucnjava će neko vreme potrajati, a možda ima i drugih jahača u blizini, koje će ta pucnjava privući. U tom slučaju je važan svaki minut prednosti. Ja ću bandu zadržavati.

– Hoćeš da se žrtvuješ, da bih ja uspela da umaknem – reče Konstans Konvej. – To ne mogu da prihvatim.

– Tako plemenit ipak nisam – smeškao se Dok. – Snalazio sam se ja i u težim situacijama... Smatram jednostavno da je bolje da se zasad razdvojimo. Kada budem gotov sa ovom petoricom, brzo ću vas stići. Ako dobiju pojačanje, bolje da sam sam. Lakše ću da se borim, ako mislim samo na protivnike pred sobom, bez obaveza da pazim na nekoga iza sebe. Mogu lakše da se krećem, da zavaravam progonitelje, da im nameštam zasede i uopšte da ih zadržim što duže. Tolmine, ti ćeš učiniti sve što ti je u moći da bi Koni doveo u Karson Siti.

Tolmin Bauer se češkao po bradi – Možda se ovih pet jahača i ne interesuju za nas.

– To bi bila prevelika slučajnost. Nije ovo neko omiljeno izletišta – reče Dok. Izvuče „vinčesterku” iz bisaga, uze dve kutije rezervne municije iz torbe i sjaha s konja. – Hajde, kreni već jednom, stari medvede, i pazi da se ne okačiš tvojom kukom pa da ostaneš da visiš na nekom drvetu.

– Bolje da ti paziš, žutokljunče! – brundao je Tolmin Bauer koji je preko svojih pleća prevalio mnogo više godina nego Holidej.

Zatim je uzeo partnerovog konja za uzde. Koni se sagnula u sedlu i poljubi-

la Holideja. Tolmin je gledao u stranu i progundao – Šta ću s novcem, ako te ukebaju, drugar?

– Ako me ukebaju, moj deo pripada tebi – odvrati Dok i pozva ih da krenu, jer će progonitelji ubrzo stići.

Tolmin Bauer i Konstans Konvej su uskoro iščezli u šumi, zajedno sa dva slobodna konja. Holidej je razmišljao kako da započne svoj rat sa pet progonitelja. Nije pomislio ni jednog trenutka da bi konjanici slučajno prolazili ovim krajem. Mek Nilovi su bili promućurniji nego što je verovao.

Konačno odluči da se popne na drvo. Naravno, ni to nije bilo idealno rešenje. Moraće paklenom brzinom da gađa, ako dođe do pucnjave, jer gore na drvetu neće moći da menja položaj. No, s druge strane, progonitelji tragove traže po zemlji i nije verovatno da će baciti pogled uvis. Eventualnu zasedu će takođe očekivati iza drveća.

Holidej je odabrao jednu veliku crnu smreku u blizini traga. „Vinčesterku” je zadenuo za opasač i popeo se visoko na drvo. Bio je naviknut na penjanje, ali mu je znoj ipak lio s lica kada je dospeo na visinu od oko petnaest metara.

Postavio se na granu, deblju od svoje butine i naslonio na stablo. Granje ga je potpuno zaklanjalo. Izvadi „vinčesterku” iz opasača i napuni je. Pogledao je okolo i odlučio da zadrži mesto na kome se nalazio. Ako se malo ispruži, može da vidi stazu na zemlji, a može i da otvori vatru na konjanike, ako se približe, na nekoliko metara od drveta, ili projašu tačno ispod njega.

Sa crnim „stetsonom” i u isto tako tamnom odelu, i poluvisokim mrkim čizama, nevidljiv odozdo, Holidej je čekao. Nije nosio kaubojske čizme sa visokim petama, jer su bile neugodne pri trčanju. On, bar kada se zdravstveno dobro ose-

ća, nije pripadao ljudima koji stazu dužu od deset metara, bezuslovno prevaljuju na leđima konja.

Prošlo je dosta vremena. Nije čuo udarce kopita po mekom šumskom tlu. No, zato je odjednom čuo razgovor jahača.

– Uskoro ćemo ih stići, ja vam kažem! Trebalo bi da jednoga od nas ostavimo ovde da bi davao dimne signale.

– I skrenuo pažnju progonjenima, da smo im za petama!

– Ne, to ćemo učiniti kasnije, kada im se primaknemo bliže. Ovaj trag tu je svakako star oko pola dana.

To je govorio Karlos Enrikez, dokazujući time da se uopšte ne razume u čitanje tragova. Holidej se uspravio i video svih pet konjanika. Karlos Enrikez je jahao na čelu, a ostali, dvojica po dvojica, iza njega.

Stigli su ispod drveta na kojem je bio u zasedi. Mogao je da pljune na glavu polumeksikanca sa okruglim srebrnjacima na šeširu. Živci su mu bili zategnuti kao strune, a ipak je ostao hladan kao led. S osmehom je pomislio da će stvari odmah poći svojim tokom. On nije bio čovek koji bi nekome pucao u leđa, pa makar i glavu stavio na kocku...

„Vinčesterku” je držao u desnoj ruci, a „kolt” u levoj.

– Karlose Enrikez! – povika. – Borite se, bagro!

Konjanici su se okretali u sedlu, ili su trzali konje ustranu i hvatali za oružje. Dok nije više čekao. On je pucao.

„Vinčesterku” je zatreštala, a „kolt” bljuvao vatru.

Karlos Enrikez se dopola već okrenuo u sedlu i izvadio pištolj iz futrole, kada ga je metak iz „vinčesterke” pogodio u leđa. Jedan drugi bandit je, pogođen u glavu, pao sa konja. Treći se takođe srušio. Oba konja bez jahača su odjurila. Poslednja dva bandita su snažno povukla uzde i

konji su im se propeli. Pucali su nasumice u pravcu gde se iznad njihove glave vitlao dim iz Dokovog oružja. Njihovi su meci prozviždali kraj Džordžijanaca, koji, u međuvremenu, pogodi jednog od njihovih konja. Bandit je tako nezgodno pao ispod životinje, da mu se noga slomila kao suva grana. Poslednjeg bandita je Dok pogodio u nadlakticu. Momak ispusti oružje i u galopu napusti bojište, urlajući uz put od bola.

Ostali ranjeni banditi su se, međutim, umirili. Karlos Enrikez je ležao na vratu od konja, zarivši ruke u grivu. Na leđima mu se ocrtavala crvena mrlja veličine tanjira.

Teško ranjeni bandit je u laganom hodu napuštao mesto, jer brži tempo nije mogao da izdrži. Holidej napuni ponovo „kolt”, a „vinčesterku” zadene za pojas, pa polako kliznu niz stablo.

Kada se već nalazio na jednoj od donjih grana, video je kako je jedan od bandita, koji je ležao na zemlji, uperio pušku u njega.

Dok trže „kolt” i povuče okidač brzinom zvečarke, skoči na zemlju s visine od blizu šest metara i opali dva puta još u vazduhu. Kada je drugi metak ispalio, njegove čizme su se nalazile još na pola metra od tla.

Taj pucanj bio je pun pogodak. Ranjeni bandit je takođe pucao, ali nije pogodio Holideja. Metak se zario u stablo.

Dokov skok je bio težak i on je pao. No, odmah se digao na noge i prišao banditu koji ga je gađao. Njegov metak ga je pogodio u prsa. Bandit je umirao.

Karlos Enrikez i drugi konjanik su nestali između drveća. Među stablima je lebdeo dim od baruta, a ptice, uznemirene od pucnjave, kreštale su negodujući.

Bandit sa slomljenom nogom ispod ubijenog konja je zastenjaio.

– Okončaj... Holideje, moje muke! – preklinjao ga je. – Pošalji mi metak u glavu, kopile jedno!

– Ja, banditu, nisam ubica – odvrati Holidej i priđe čoveku i pretraži ga da nema oružja. Našao je samo perorez i bacio ga daleko. Bandit je svoj revolver izgubio još prilikom pada, a puška mu se nalazila u bisagama ispod mrtvog konja.

Holidej mu pretrese obe bisage i uzme iz njih hranu i municiju.

– Oh, kako boli! – stenjao je bandit. – Pseto jedno, uništio si mi nogu.

– Ja ću podići konja – odvrati Džordžijanac mirno – a ti gledaj da dotle slomljenu nogu izvučeš ispod njega. Samo brzo, jer nemam mnogo vremena!

Dok je stao kraj bandita, koji je ležao, i zgrabio konja za kolan. Uneo je svu svoju snagu, zakašljao se, žile na vratu su mu nabrekle od napora, a mišići se zategli kao konopci.

Uspelo mu je da malo izdigne teško truplo životinje. Bandit je izvukao slomljenu nogu, glasno jaučući i stenjući, zatim se, bled kao krpa i sa hladnim znojem na licu naslonio leđima na stablo.

S očajanjem je posmatrao svoju nogu, koja je bila izvrnuta i ležala nemoćna u lokvi krvi. To je bio otvoren prelom. Holidej je mogao da zamisli paklene bolove koje je bandit trpeo. Pomoći će mu, iako nije imao vremena.

– Tvoji će prijatelji uskoro doći – reče mu stežući i imobilišući mu nogu... pa ga upita – Kako ste nam tako brzo ušli u trag?

– Douglas Mek Nil i Skot Ostin su krenuli prečicom, da bi vam preprečili put na pravcu za koji su pretpostavili da ćete slediti. Mi smo pošli dužim putem, a Douglas je poslao glasnike mnogim svojim prijateljima i saveznicima, kojih on ima svuda u Sijera Nevadi, i u brdima Vašu. Ustanovili smo da niste otišli za Kalifor-

niju i sada svuda krstare grupe da vas pronađu. Mi smo vam pronašli trag, ali će uskoro stići i ostali.

Posle toga je ućutao. Dok je klimao glavom. Tako je on to i zamišljao.

– Ja sad idem, momče – reče. – Ako sretnoš Dagleasa Mek Nila, saopšti mu moju poruku da ga drugom prilikom neću poštediti. Mek Nilovi se nisu pridržavali dogovora. Nismo dobili dvanaest časova prednosti, već su oni odmah krenuli za nama.

– Idi do đavola! – procedi ranjenik i zastenja od bolova,

Dok uze hranu i municiju, zatim pođe u trku uzbrdo, putem kojim su otišli Konstans Konvej i Tolmin Bauer, sa njihova četiri konja. Oprezno je i budno posmatrao okolinu, jer je morao da računa sa čovekom koga je samo ranio u nadlakticu, a možda i sa Karlosom Enrikezom. Poneki od ovih divljih bandita su ličili na ranjene vukove. Ujedali su i umirući. Ipak se ništa nije dogodilo. Posle izvesnog vremena našao je svoga konja i uzjahao ga.

Nešto kasnije stigao je Bauera i Koni i ispričao im šta se desilo. Zaustavili su se u koritu jednog potoka, sa druge strane brda, čijom su padinom jahali.

– Zar ne možemo da izbrišemo svoje tragove? – upita Konstans Konvej.

– Isključeno – odgovori Dok. – To bi na ovom mekanom šumskom tlu trajalo više časova, a nas sada može da spase samo brzina. Imamo dva aduta: prvi je da banditi možda još uvek ne računaju na to da ćemo jahati prema Karson Sitiju. Drugi je adut, da su verovatno dobar deo noći jahali, da bi se raspodelili u ovoj prostranoj oblasti. Oni su, čim je svanulo, započeli da nam traže trag, a Karlos Enrikez

i njegovi ljudi su, eto, i uspeli. Banditi su umorni, a njihovi konji iscrpljeni.

– Mek Nilovi će ih ipak poterati – progovori Tolmin Bauer. – Ipak bi bolje bilo da sam ostao sa tobom, ne bismo dozvolili da Karlos Enrikez i ostali pasji sinovi izvukli živu glavu. Ovako mogu da jave svojoj bagri...

– Ništa to ne bi menjalo stvari. Banditi su svakako utvrdili mesto sastanka za svoje grupe ili povremeno daju jedan drugom znake dimom – objasni Dok i prekinde dalji razgovor. – Krećemo dalje!

On ošinu kobilu koju je jahala Koni i stavi se na čelo male povorke. Jahali su po ravnom koritu potoka, čija je voda prskala pod udarcima kopita. Kapljice vode su blistale kao dijamanti na suncu, koje je prodirale kroz drveće i na tlu šume ocrtavalo svetle šare i krugove. Holidej je jahao oštro. Nije mogao da ima obzira prema Konstans Konvej, mada joj je vrlo teško padalo da održi taj tempo. Ipak se nije požalila. Tolmin Bauer, stara protuva, sedeo je u sedlu kao saliven.

Holidej je jahao sve dok crveni zraci sunca nisu obojili vrhove drveća. Tek se tada zaustavio i vezao konja. To je bilo u useku između dva brda, udaljenom nekoliko milja od jezera Tehoe.

Pogledao je unazad i video: na više mesta su se dizali stupovi dima ka večernjem nebu. To svakako nisu bili Indijanci...

Tolmin Bauer je skrenuo pažnju Doku na nešto. Bočno od njih, možda na obali jezera, dizao se takođe stub dima. Bauer je psovao.

Konstans Konvej je bila isuviše iscrpljena da bi primećivala šta se oko nje dešava.

– Tamo ispred nas se izgleda nalazi logor rudara ili kopača – reče Tolmin. – Mek Nilovi među njima imaju saveznike.

– U tom slučaju moramo da prevalimo još nekoliko milja – reče Holidej. – Sada je već svakako nekoliko grupa konjanika na našem tragu. Ostali se takođe okupljaju i grupišu iza nas. Mek Nilovi ne dopuštaju nikakav rizik. Oni sve stavljaju na kocku, samo da bi nas uhvatili...

– Sve se čini da će i uspeti – progundala Tolmin Bauer.

* * *

Jahanje se nastavilo do ponoći. Tada se Holidej zaustavio kod jedne stare brvnare na obali jezera. Morao je da pridržava Konstans Konvej, kada je sjahala, da se ne bi skljojala.

Voda jezera Tahoe, blago zatalasana povetarcem, blistala je sada na mesečini. Šuma se prostirala sve do same obale.

Holidej je Konstans Konvej odneo do kolibe na velikoj čistini. U njoj su bile dve prostorije, čiji je nameštaj, istina, bio grubo sklepan, ali dobro očuvan. Odlučni muškarac položi devojkicu na postelju, preko koje je bila prostrta medveđa koža. Stari fenjer, sa ostatkom sveće, stajao je u uglu i Dok ga upali. Izašao je napolje i zajedno sa Tolminom Bauerom namirio konje, rasedlao ih i ostavio da pasu blizu obale.

Kobila, koju je jahala Koni, beše u veoma lošem stanju. Bila je to rasna životinja, ali suviše nežna i zbog toga nepodesna za usiljena jahanja na surovom brdskom predelu.

– Neće dugo izdržati – reče Tolmin.

Zelenko, kojeg su on i Dok kupili u rudarskom naselju, nije bio od neke dobre pasmine, ali je Tolmin Bauer imao mogućnosti da naizmenice jaše čas njega, čas Daglasovog dugonogog ridana, koji je bio skoro isto toliko žilav i izdržljiv kao i Mig, lepi Holidejev konj.

Njih dvojica su spremila hranu. Mada su bili iscrpljeni, gladni su bili kao vukovi. Holidej je doneo Koni da jede. Ona je hodala gore-dole po brvnari, da bi olabavila svoje mišiće stegnute od grčevitog jahanja. Plava haljina bila je u krpama, prljava i natopljena znojem. Konstans je ipak bila lepa, jedna od najljepših žena koje je Holidej ikad video. Njene plave oči su ga odjednom obasjale – Dođi kasnije kod mene – reče ona. – Treba nešto da se dogovorimo.

On je poljubi u usta i vrati se Tolminu da završe jelo na maloj vatri. Kasnije, kada je Tolmin već hrkao u prednjoj prostoriji brvnare, Dok je ušao kod Konstans Konvej i upalio sveću na stolu.

Blago svetlo je ispunilo prostoriju. Koni je bila budna i Holidej je seo na ivicu njeine postelje. Pre toga joj je u jednoj kožnoj posudi doneo vode iz jezera, da bi se oprala i osvežila, što je on sam već učinio na samom jezeru. Tolmin Bauer je, istina, negodovao zbog čestog, umivanja i kupanja, tvrdeći da je to besmislica, jer stanjuje kožu. Haljine Koni bile su prostrte na njenom sedlu na zemlji.

– Šta je, draga? – upita Dok.

– Ako padnem u ruke Mek Nilovima, svi će nagnuti na mene – reče devojkica. – Ja sam još devica, a ne bih volela da se to desi sa tim... sa tim...

Holidej je shvatio šta je mislila. Srce mu je lupalo ubrzano i on je osetio kako se u njemu naglo pojačava uzbuđenje.

– Je li to jedini razlog? – postavi joj pitanje.

Koni je odmahнула glavom. Ona gurnu pokrivač ustranu. Svetlost sveće je isticala linije njenog lepog, mladog tela.

Holidej leže kraj nje. Bila je to najnežnija i najljepša ljubavna noć koju je doživeo. U njoj su se istopili i umor i zebnja od sutrašnjeg dana...

* * *

Holidej, do đavola, diži se! Banditi su tu!

Vitki muškarac skoči i u istom trenutku su mu i „kolt“ i „vinčesterka“ bili u rukama. Spavao je u prednjoj prostoriji brvnare, umotan u ćebad. Njegovo sedlo je nestalo. Nedostajale su i Bauerove stvari. Bio je dan. Bauer je stajao pred brvnarom. Holidej takođe jurnu napolje. Bio je obučen, ali bez šešira, kaputa, čizama i opasača za revolver. Konji kraj brvnare bili su osedlani.

Dvanaest konjanika se približavalo iz šume prema kolibi koja je stajala na velikoj čistini. Uz gromku viku su visoko izdigli svoje oružje. Dok je svoj „kolt“ zadenuo za pojas od pantalona, a „vinčesterkom“ odmah nanišanio i otvorio vatru. Jasno su odjekivali pucnji u šumi i iznad jezera.

– Evo vam, to je vaše! – vikao je Tolmin Bauer, dok mu je dvocevka ležala u kuki desne ruke. Dva plotuna dvostrukog punjenja su ošinula red konjanika. Konji su rzali, a ljudi vikali. Zbog rastojanja od pedeset metara bili su pogodeni mnogi konjanici i mnogi konji. Konji su se propinjali i poskakivali kao ždrebad. Rušili su se takođe i ljudi i konji koje je pogodio Holidej. On je gađao strahovitom brzi-
nom. U tom je već i Tolmin Bauer ponovo napunio svoju dvocevku. Ono što je trebalo da bude juriš konjanika, pretvorilo se u bežanje u divljem neredu.

– Koni! – povika Dok. – Obuci se! Moramo odmah da se izgubimo!

Plava lepotica je pogledala kroz prozor-
če brvnare i odmah se povukla. Dvocevka Tolmina Bauera je grmela. Holidej je isterao svih šest metaka iz cevi i skočio do Bauerovog konja, da izvuče karabin-ku iz bisaga, jer je za revolver odstojanje bilo preveliko.

Kod konjanika je bio takav metež i po-
metnja, da nisu ništa pogadali. Svuda
su na zemlji ležali ljudi i konji, mrtvi i
ranjeni.

Dvoje od konja, pogodenih iz Bauero-
vog oružja, su projurili kraj njih. Jedan
je tako izneo svoga jahača iz borbe i nije
se obazirao niti na uzde, niti na mamu-
ze. Banditi su bili prosto paralisani, jer
su pred kolibom videli samo jednorukog
Tolmina Bauera i mislili da će lako sa nji-
me izaći na kraj.

Holidej je i dalje gađao iz karabinke
Bauera.

– Natrag! – vikao je neko kod bandita.
– U zaklon!

Nekoliko konjanika je stiglo pod za-
štitu drveća. Za njima su se kotrljali ili
puzali ranjenici. Četiri čoveka i pet ko-
nja je ostalo na zemlji. Među ostalima je
takođe većina bila pogođena. Konstans
Konvej izađe iz kolibe sa revolverom u
ruci. Ništa nije imala ispod haljine boje
nebeskog plavetnila. Negde u daljini čuli
su se signalni pucnji.

– Dolazi im pojačanje! – povika Tolmin
Bauer. – Ne preostaje nam drugo, već da
se gubimo što dalje odavde.

To je bila poslednja njihova šansa da
umaknu sa tog mesta. Dok potrča u brv-
naru, u najvećoj brzini obuče čizme, ogr-
nu kaput, stavi šešir na glavu i pojas za
revolver okači o rame.

Čebad ostavi na mestu.

Kad je izašao, Koni i Tolmin su bili u
sedlu. Banditi su otvorili vatru sa ivice
šume, na šta ih je Tolmin obasuo kru-
pnom sačmom iz svoje dvocevke. Meci
bandita su zvižduci proletali kraj njiho-
vih ušiju dok su stajali kod brvnare.

Holidej zadenu Bauerovu karabinku na
njeno mesto, a svoju pušku u svoje bisa-
ge, i skoči na konja. Raseče uzde Dagma-
sovog konja, koji je još bio privezan.

Koni i Tolmin su već bili u punom galo-
pu. Dok je svog Miga usmeravao jedino
svojim butinama, Dagmašovog ridana vo-
dio je za uzde, a svojim „koltom“ je na-
sumce obasipao vatrom ivicu šume, gde
su se upravo pojavili konjanici. On ih je
opazio još dok su bili među drvećem. Bila
je to čitava horda. Čulo se klicanje onih
bandita koji su pre toga pretrpeli teški
poraz.

– To su Mek Nilovi! Dagma, Dugal i
Skot Ostin! – viknu Holidej i opsova.

– Nemojte gađati devojkicu! – čuo je Da-
glasu Mek Nila kako viče. – Dok, šugavo
kopile! Sad ću te odrati!

Dva metka su pogodila Dagmašovog ri-
dana kojeg je Holidej vodio za uzde. Ra-
njeni konj je bolno zarzao i skljojao se
na prednje noge. Dok otpusti uzde i odlo-
ži „kolt“, zatim krenu priljubljen uz vrat
konja najvećom brzinom za Tolminom i
Koni. Jedan metak mu je prosvirao kao
ljutiti stršljen kraj levog uveta.

Konačno je stigao do ivice šume, koja
mu je pružila zaklon i zaštitu. Uskoro je
stigao Tolmin a i Koni.

Mek Nilova divlja horda ih je uporno
gonila. Razvili su se u strelce i sa svih
strana su se čuli pucnji i njihova divlja
rika.

Orile su se komande Dagmau Mek Nila
po šumi.

Begunci su se sve više udaljavali od
jezera, u želji da stignu do brda i tamo
nađu neko dobro skrovište.

– Možda ćemo uspeti da se odlepimo od
njih – vikao je Dok u trku. – Mora da su
pola noći jahali našim tragom sa baklja-
ma u ruci. Konji su im iscrpljeni, dok su
naši imali nekoliko sati odmora.

Ova nadanja su se, međutim, izjalovila.
Sa brda se pojavila jedna grupa jahača
koji su hteli da preseku put beguncinica.
Mora da su to bili ljudi iz rudarskog lo-

gora iz kojega se prošle večeri signalni dim dizao u visine.

Troje jahača u begu se kretalo prema severozapadu. Bili su prinuđeni da uđu u klanac u kojem ih je konačno sreća napustila. Klanac se završavao kotlinom, čije su strane bile strme stene. Tu nije više bilo izlaza. Holidej, Tolmin Bauer i Koni su se našli u klopci. Ulaz u klanac je, uz to, bio toliko širok da bi samo četa strelaca ili baterija topova mogla da spreči ulazak u kotlinu.

A Mek Nilovima je pedesetak ljudi stajalo na raspolaganju.

* * *

– Kako se desilo da su konji bili osedla- ni? – setio se Dok prethodnih događaja.

On, Tolmin Bauer i Koni su se sklonili ispod jedne stene koja ih je nadvisila i odozgo štitila. Nekoliko krupnih groma- da im je tamo na kraju kotline pružalo zaklon. Sa obe strane njihovog skloništa raslo je šipražje koje ih je zaklanjalo. Kotlina je bila obasjana suncem. Sve je bilo potpuno tiho i mirno. Slika je, međutim, bila varljiva.

Dok Holidej, Tolmin Bauer i Konstans Konvej nisu imali nikakve šanse u sukobu sa Mek Nilovima i njihovom hordom bandita. Konje su rasedlali, odveli ih malo dalje od svoga skloništa i tamo ih privezali, jer Holidej nije želeo da rizikuje da ih u pucnjavi, koja je mogla da počne, izgube. Svoje sedlo je stavio ispred sebe na komad stene pored kojeg je čučao.

Odozdo ih, dakle, nisu mogli da napadnu. To je, međutim, malo koristilo. Banditi će doći pešice, u kotlini tražiti zaklone i obruč sve više stezati, a na kraju poći u konačan i odlučni juriš. Sa svih strana.

Sada se nisu žurili. Bili su sigurni u svoju pobedu.

– Dakle, tako to izgleda – reče Tolmin.

– Šta tako izgleda? – upita Dok.

– Kraj, momče. Ono pre nego što crkneš kao pas.

– Meni se još ne umire, Tolmin. – Dok Holidej je pokušavao da razgovor okrene na šalu, iako mu je u ovom trenutku najmanje bilo do nje.

– Ni meni. Ali šta da radim? Da napišem molbu Mek Nilovima i tebe zalepim na nju kao taksenu marku?

– Neće nas se lako dočepati. Pre toga će bar polovina njih otići u večna lovišta.

Koni je ćutala i unezvereno gledala oko sebe. Holidej primeti njen pogled i namigne na Tolmina — Nikad da se odvikneš toga!

– Čega? – začudi se Tolmin.

– Toga da pokušavaš da me uplašiš uvek pred pucnjavu. Zar misliš da smo u Tonopahu, usred gomile dvonogih stršljena, bili u boljoj situaciji?

– Nismo, naravno. Dobro, de. Naravno da ćemo ih potamaniti kao poljske miševе.

Konstans se tužno osmehnu.

– Ne morate me tešiti. Znam na čemu sam.

– Trenutno si u hladovini, pod stenom, a kad moja sačmarica nafluje one fazane, uzjahaćemo i lepo, natenane jahati sve do Kristal Palasa.

Ućutali su. Vreme je proticalo beskrajno sporo.

– Šta misliš o jednom hladnom pivu, Tolmin? – upita Dok.

– Isto što i ti.

– Ja im neću živa u ruke – prošapta Koni.

– Naravno da nećeš, srce – uteši je Dok.

– Mi ćemo se pobrinuti za to. Nisu Mek Nilovi mačke da imaju sedam života u sebi.

– Ne morate me zabavljati – Koni uzdahne. – Bolje da ove trenutke provedemo kao ljudi. Ionako su poslednji.

Holidej se odjednom uozbilji.

– Koni ima pravo. Tolmine, okreni se malo prema kotlini i pogledaj da ne viri Daglasov nos iza stene.

Bauer uzdahne i samo namesti bolje sačmaricu u ruci.

– Tolmine!

Stari je ćutao.

Holidej ustade i dovuče se do njega, pa ga prodrma – Šta ti je? Zar me ne čuješ?

– Čujem – zabruna Tolmin. – Čuo sam i ono što se noćas odigralo tamo u brvnari. Umesto da si se odmarao i pustio i ovo dete da se odmori, ti si... – okrete se i ućuta, opazivši da je Koni pocrvenela do ušiju. – Nemoj, devojko – reče stara junačina. – Zbog toga ne treba da crveniš. Sve je to ljudski. Ja sam sada već izandala krpa i pričam što mi padne na pamet. Jutros ste, razume se, spavali kao zaklani i hteo sam da vam priuštım još malo odmora, pa sam osedlao konje.

– Ne bih ni pomislila da ste toliko uviđavni, mister Bauer – reče Koni i pokloni mu jedan zahvalan pogled.

Tolmin Bauer se snažno nakašlja – Mogu valjda, do đavola, godišnje jedanput tako nešto da dozvolim sebi, zar ne?

– Šta je sa tvojom ranom od metka koji si zaradio u Karson Sitiju – upita ga Holidej da bi promenio temu razgovora.

– Ne osećam je više uopšte.

Prošlo je dva časa. Sunce je prešlo preko zenita. Mek Nilovi su im očigledno namerno trenirali živce. Ili su možda pripremali nešto podmuklo?

Konačno se čuo nečiji glas iz pravca ulaza u kotlinu. To je bio Daglas Mek Nil. Glas je odjekivao među strmim stenama – Holidej! Bauer! Koni! Poslušajte me!

– Šta se dereš? Misliš, valjda, da smo gluvi – urlao je Tolmin Bauer, začikavajući ga.

Čula se psovka.

– Predajte se! – zahtevao je Daglas Mek Nil. – Izadite bez oružja i sa rukama

podignutim uvis. Tada ćete vas dvojica, Holidej i Bauer dobiti odmah po metak u čelo, a ti, Koni, proći ćeš sa izdašnim batinama. Ali to je bolje nego da vas silom izvlačimo! U tom slučaju ću ja lično vas dvojicu žive...

–... odrati! – prekide Dok bandita.

– Reci, molim te, Daglas, zašto ti ništa novo ne pada na pamet? Stalno ponavljaš isto. Zar si zaista toliko glup? A sad slušaj! Ako nas silom odavde izvučete, to će glavom platiti barem dvadesetorica vas. To vam jamčim!

Neko vreme je bila tišina. Mek Nilovi su imali iskustva sa Dokom i znali su kakav je borac. A ni Tolmin Bauer nije bio za potcenjivanje.

– Neka! – zagrmelo je Daglas posle nekog vremena. – Nas je više od pedeset. Nemate nikakve šanse.

– Slušajte moju ponudu, Mek Nilovi! – povika Dok. – Da za mene nema izlaza, to znam i ja. Pozivam vas, dakle, sve u borbu, celo pleme Mek Nilovih protiv mene samog. Ja ću sa vama, pasji sinovi, izaći na kraj, sa tobom Daglas, sa Kinetom i Dugalom i sa starom bitangom Skotom Ostinom. Kada već moram u pakao, voleo bih nekoliko vas da povedem sa sobom.

– Šta to treba da znači, Holidej? – upita tiho Tolmin Bauer.

– Ćuti! – propusti kroz zube Holidej.

– To je moja igra.

Posle nekoliko minuta – dotle su se Mek Nilovi svakako dogovarali – javio se Skot Ostin – Kakve koristi ćeš imati od toga, Holidej? Ja sam računao da ćeš nam zapretiti da ćeš ubiti Konstans Konvej. Sa time ne bi više mogao da nas blefiraš. Ta kurvica duva u isti rog sa vama, jer se zacopala u tebe. Zašto hoćeš sam protiv nas četvorice?

– Zar ste tolike kukavice? – začudi se Holidej.

– Slušaj me, Skot Ostin, sve je to bio moj plan. Ja znam da više ne mogu ništa da očekujem. Nudim sebe za otvorenu borbu sa vama, a za uzvrat dozvolite mom starom drugaru Tolmin u Baueru da slobodno ode i budite milostivi prema Koni. Ili me se možda plašite, pa ćete radije žrtvovati dvadesetoro vaših ljudi nego da se sami upustite u borbu? Zar ste takvo bedno pleme, vi, Mek Nilovi?

Holidej je mudro načio stvar. Ugled Mek Nilovih, slava koja ih je okruživala, njihov divlji klan, sve je sada stavljeno na kocku. A i njihovim ljudima nije baš bilo stalo da se izlože ubitačnoj vatri dva iskusna borca, samo zato što su njihove vođe suviše velike kukavice da bi se sami borili.

– O kej! – povika Daglas Mek Nil.

– Izaći ćemo na megdan sa tobom. U sredini kotline. Istovremeno ćemo napustiti naše zaklone. Niko od naših ljudi se neće umešati. Ne sme takođe ni Bauer da ispali ni jedan metak.

– Slažem se! I još nešto: ako vas sve pobijem, da nam se da slobodan prolaz. Daglas Mek Nil se gromko nasmeja.

– Ako ti sam svršiš sa nama četvoricom, možeš s moje strane slobodno da jašiš i na Mesec.

– Dobio sam tvoju reč. Je li tako, Daglas?

– Da, moju reč. A ja tvoju da Tolmin Bauer neće ništa preduzeti. Dolazimo u roku od pet minuta.

– Ja sam spreman, Daglase Mek Nile!

– Holidej, to je bezumlje! Oni će te smaknuti – uzbuđivao se Tolmin Bauer.

– Čim izađeš iz zaklona, oni će te ucemkati. Ostani tu, pa da mi još jedanput dobro potprašimo, pre nego što otputujemo u pakao.

– Holideje, ne budi lud! Ostani! – molila ga je i Koni kršeći ruke.

Holidej je odmahivao glavom.

– Ako bi me Mek Nil ubili iz zasede, bilo bi gotovo sa njihovim ugledom revolveraša. Mek Nilovi nisu strelci iz zasede. Oni vode snažnu bandu i samo su zato na čelu, jer se bolje bore i znaju bolje da gađaju nego ostali.

– Primetićeš šta vredi Mek Nilovima njihov ugled kad budeš imao metak u glavi – gundao je zabrinuti Tolmin Bauer.

Holidej ništa ne odgovori. Proverio je svoje oružje. Daglas je prvi izašao iz zaklona. Pažljivo je pogledao oko sebe vodeći računa da niko pušku ne nanišani na njega. Za revolvere bio je još suviše udaljen.

Holidej se uspravio iza niske stene.

– Ti, Tolmine, nećeš ništa preduzeti dok se ja budem borio sa Mek Nilovima! – reče odlučno. – Bez obzira na ishod! Jesi li me čuo?

– To je, Holideju, tvoj pogreb – promrmlja tužno stari vuk. Holidej učini nekoliko koraka napred. Skot Ostin, Dugal Mek Nil i Kenet, koji je levu ruku držao u marami vezanoj oko vrata, izadoše iza zaklona. Prilazili su jedan za drugim. Holidej je znao da igra za preveliki ulog.

Jedna jedina nada je bila u tome da će svu četvoricu Mek Nilovih savladati i da banditi posle toga, kada im vođe budu isključene iz borbe, neće biti raspoloženi da pojure u smrtonosnu vatru. Holidejove šanse bile su ravno izgledima za opstanak grudve snega u paklu.

U međuvremenu se odigravalo još nešto, za šta on nije znao. Levo od zaklona gde su se krili Tolmin Bauer i Konstans Konvej, nalazio se žljeb u steni, kroz koji su se pomoću užadi spuštala dvojica bandita. Skoro su stigli na tlo, gde su mogli Tolmina i Koni napasti s boka.

To je bio veliki adut Mek Nilovih u ovoj igri.

Holidej je stajao na petnaest koraka ispred trojice braće Mek Nil i njihovog ujaka, Skota Ostina. U levoj ruci je Holidej držao „vinčesterku” čija je cev bila nagnuta ka zemlji, a desna mu je lebdela iznad drške „kolta”. Mali, rezervni pištolj bio mu je zadenut u pojas od pantalona.

Mek Nilovi su se smeškali na Holideja – Jednoga od nas ćeš možda i povesti sa sobom u pakao – reče Daglas sa samopouzdanjem u glasu. – Trebaće ti, međutim, i za to gomila sreće. No, posle toga ćemo te mecima iskidati u komade.

Na nekih sto pedeset koraka iza Holidejevih leđa upravo su u tom trenutku stigla ona dvojica Mek Nilovih bandita, posle jednog vratolomnog spuštanja niz stenu, do zemlje. Krišom su se došunjali kroz šipražje do Tolmina i Koni, koji su napeto posmatrali Holideja i Mek Nilove.

– Bitange – reče Holidej i učini korak napred – nemojte se radovati...

I, umesto da završi rečenicu, on počeo da puca. Levom podiže pušku uvis i otvorio vatru na Skota Ostina koji je stajao na levom krilu. Desnom izvadi „kolt” i uputi prvi metak u pravcu Dagleasa Mek Nila, koji je stajao pored svoga ujaka.

Čim su primetili Holidejev pokret Mek Nilovi su i sami odmah zgrabili oružje. Metak iz „vinčesterke” pogodi Skota Ostina u desnu stranu grudi i prevrnu ga. Daglas Mek Nil je pogođen iznad alke opasača, ali je još imao snage da okine.

Holidej je odmah posle prvog ispaljenog metka ispustio „vinčesterku”, skočio napred i bacio se na zemlju. Video je vatru iz cevi drugog Mek Nila, ali su mu meci prošli kraj uвета. Još u skoku je uputio drugi revolverski metak u pravcu Keneta Mek Nila i pogodio ga u nogu.

Mek Nilovi su otvorili vatru uz pakleni galamu. Pucao je čak i teško ranjeni Skot Ostin. Holidej je samo dodirnuo ze-

mlju i odmah se otkotrljao dalje, obrćući se oko sopstvene ose i tako izbacivao metak za metkom. Oko njega su pljuštali meci Mek Nilovih i Skota Ostina, cepajući njegovo odelo. Posle toga Holidej baci prazan „kolt”, otvori vatru iz malog pištolja. Pogodi Dugala Mek Nila negde blizu srca, pogodi takođe i Dagleasa koji je stenjući slao metak za metkom, ovaj put usred grudi.

Posla Skotu Ostinu metak u vrat, a Keneta Mek Nila, koji je gađao sedeći na zemlji, pogodi u čelo. Pucnji su snažno odjekivali u stenovitoj kotlini. Jedan metak okrznu Holideja po levom boku. Rana ga je pekla kao vatra.

Ali, tada je već sve bilo gotovo. Mek Nilovi i Skot Ostin su ležali na zemlji, ko mrtav, a ko na umoru. Holidej se pripio uz zemlju, pozadi jednog manjeg komada stene, dohvativši pri tom ponovo svoj „kolt” i „vinčesterku”. Posle divlje pucnjave, nastade mrtva tišina.

Banditi još nisu mogli da poveruju da je istina ono što su videli. Nisu verovali svojim očima ni Tolmin Bauer i Konstans Konvej.

Doku Holideju je bilo jasno da je i on isto tako mogao sada da leži mrtav na zemlji. Da će dvojicu Mek Nilovih iznenaditi, u to je bio siguran, ali da će savladati svu četvoricu, u to nije verovao ni sam.

Skot Ostin je umro u ropcu. Daglas Mek Nil je izdisao. Međutim, na otprilike sto metara iza Holideja, ona dva bandita su izašla iz šipražja i uperila revolvere u Bauera i Konstans Konvej. Puške nisu imali, jer bi im silazak niz stenu bio tako suviše težak.

Tolmin Bauer i Koni su ih tek tada primetili. Toliko su bili obuzeti posmatranjem borbe. Niti je Tolmin Bauer imao u ruci oružje, niti devojka.

– Ni reči! – siktao je viši od dvojice, vitki momak sa indijanskom krvlju u žilama –

Karton, uzmi im pušku i odavde otpozadi ucmekaj Holideja.

– Okej, Rorova!

Karton uze karabinku Tolmina Bauera, koja je ležala na steni i nanišani njome. Rorova je stajao tačno ispred Tolmina i svoj revolver uperio u njegov stomak. Koni se od straha ukočila kao kip, iako banditi na nju nisu ni obraćali pažnju.

– Sada smo mi na redu da raspalimo – reče Rorova. – bez obzira što Mek Nilovih više nema.

U tom Tolmin Bauer udari levicom Rorovu po ruci, u kojoj je držao revolver, a gvozdenom rukom ga udari u glavu, tako da mu zakači mozak. Rorova je, umirući, opalio u zemlju. Karton se okrenuo, ali pre nego što je uspeo da povuče oroz i ubije Tolmina, Konstans Konvej potegnu svoj revolver. Niklovano oružje od 32 milimetra opali sedam puta i Kartonu na sedam mesta iz grudi poteče krv. Kolena mu popustiše i on kleknu.

– Prokleta da si! – prošišta iznenađeno buljeći u Konstans Konvej, koja je ispuстила revolver kao da je usijan.

Bandit pade ničice.

– Kod nas je, Holidej, sve u redu! – povika Tolmin Bauer i uze svoju dvocevku.

Iz šipražja nije više izašao niko. Holidej je upravo hteo da dovikne nešto ostalim banditima, kada se čuo jedan drugi glas. U useku iza bandita vikao je čovek – Ovde Zak Hanter! Predajte se! Nemate nikakve šanse. Sa mnom je tri tuceta ljudi i tu smo iza vaših leđa, u dobrim zaklonima. Konje smo vam već odveli. Šta je sa Mek Nilovima? Hoću da razgovaram sa njima.

– Svi Mek Nilovi su mrtvi! – povika Holidej. – A ko bude krenuo ovamo u klanac, dobiće metak od mene.

Iznenađeni povici i psovke bivale su sve glasnije. Onda sa odjeknuli pucnji.

– Obustavite vatru! – čulo se odmah posle toga. – Predajemo se!

Banditi su brzo uvideli da nemaju izgleda da se izvuku. Holidej nije znao šta se odigrava u klisuri, koja je pre ulaza u kotlinu formirala oštru okuku. Posle izvesnog vremena on se, trčeći u cik-cak liniji, vratio kod Bauera i Konstans Konvej.

Devojka mu se obisnu oko vrata. Tiho je jecala, jer se nije i mogla tako brzo pomiriti sa činjenicom da je ubila čoveka. Trajalo je četvrt časa dok Zak Hanter, zvani Hanter Smrt, sa pola tuceta ljudi nije jašući ušao u kotlinu.

Pošto je bacio letimičan pogled na Mek Nilove, koji su ležali na zemlji, on je metkom u glavu dokrajčio Dagleasa Mek Nila, koji je još pokazivao znake života. Tada je prišao niskoj steni, iza koje su se zaklanjali Koni, Tolmin Bauer i Holidej.

– Mis Koni, mi ćemo vas odvesti u Karson Siti. Banditi su razoružani i zarobljeni. Njih ćemo takođe sprovesti sa sobom.

– Kako ste se tako iznenada pojavili? – upitao je Tolmin Bauer.

– Mi smo krenuli, videvši da Konstans Konvej nije vraćena ni tri dana posle predaje otkupnine banditima – pričao mu je revolveraš sa crnim kovrdžama i ostrim profilom. – Vinsent Stensel je sve stavio u pokret i prikupio gomilu ljudi. Tada smo saznali za veliku hajku koju su Mek Nilovi preduzeli protiv vas, pa smo se i mi dali u poteru za njima i vama. Mek Nilovi i njihovi banditi su bili toliko uposljeni oko vas, da nam nije bilo teško da im se neprimetno privučemo iza leđa.

– Mi smo spašeni? – klicala ja Koni.

Zak Hanter tada poslao Koni i Bauera u pratnji svojih šest momaka iz kotline. Rekao im je da još ima nešto da se dogovori sa Holidejom, pa će i on za njima. Holidej je u međuvremenu razmišljao o tome da

se otkupnina od pola miliona slobodno može otpisati. Niko više nije bio živ od Mek Nilovih i na taj način niko više nije mogao da zna gde je novac sakriven. A klisura „Surovi kamen” je bila ogromna i nudila je bezbroj skrovišta...

– No, šta je, Hantere? – obrati mu se, kada su Konstans Konvej i Tolmin Bauer napustili kotlinu.

Teksašanin je skočio iz sedla i gurnuo konja u stranu, pa je na šest koraka ispred Holideja stao. Oči su mu blistale čudnim sjajem – Sitnica. Kristofer Čendler mi je ponudio gomilu novca ako te ubijem. Zbog one stvari sa Sarom.

– Šta ćeš reći drugima, zašto si me ubio? – interesovao se Holidej. – Ili, možda oni već znaju? I još nešto: Koni je veoma stalo do mene.

Hanter Smrt je, smeškajući se, odmahivao glavom – To je isključivo moja stvar, o kojoj niko drugi ne zna ništa. A sada ću ti reći kako će sve da se odigra: Ja sam te pozvao na pošten obračun, na to si se ti prvi mašio revolvera... Niko neće moći da mi prigovori. Srediću i Bauera, ako bude nešto zakerao. Koni je samo devojka, šta ona ima da kaže? Vinsentu Stenselu će biti mило što će uštedeti novac, koji je trebalo da isplati tebi i Baueru. A ja ću dobiti i masnu nagradu od Kristofera Čendlera.

– Što pričaš toliko? – preseče ga Holidej. – Hajde, pucaj!

Hanter Smrt je potegao oba revolvera. Video je, naime, da je Holidej sam savladao trojicu braće Mek Nilovih i Skota Ostina. Hteo je da bude siguran u svoj poduhvat. Otvorio je vatru još pre nego što je Holidej uspeo da izvuče oružje.

Desilo mu se, međutim, ono što se u žurbi i panici obično događa: promašio je. A Holidej je, iako sporiji za trzaj ruke, bio tačniji, što je u ovakvim situacijama daleko važnije.

Hanter Smrt, pogođen u srce još je dva puta povukao obarač pre nego što je pao mrtav, ali su se ti meci zabili u zemlju.

Tek što su pucnji odjeknuli, Konstans Konvej je jurnula nazad u kotlinu, a za njom Tolmin Bauer i nekolicina drugih konjanika.

Koni je, stigavši do Holideja, skočila iz sedla. Ostali, predvođeni Tolminom, zaustavili su se na nekoliko metara odstojanja. Holidej im ukratko sve objasni. Zatim mirno napuni svoj „kolt”.

– Vinsent Stensel, „kralj srebra”, zbog ovoga pokvarenjaštva, poslaće Kristofera Čendlera do đavola – vikala je revoltirana Koni. – Sreća, što ti se ništa nije dogodilo.

– Hanter Smrt je bezuslovno želeo da sazna, ko je od nas dvojice brži – reče sa osmehom Holidej. – Sada, pošto je to saznao, on će pod zemlju, a mi u Karson Siti...

Rana na levom boku pekla ga je još uvek. On, međutim, nije na to obraćao pažnju. Gledao je samo u oči Konstans Konvej.

* * *

Jahali su na istok. Vegetacija je bila sve reda. Kroz tanak sloj zemlje sve češće je provirivalo sivo kamenje. Sada su napredovali sporije, ali im smrt više nije bila za petama. Poslali su pred sobom dvojicu jahača da jave srećan ishod. Ostali su u dvoredu pratili Konstans i Holideja koji su jahali napred. Tolmin je ostao na začelju za svaki slučaj. Suviše je iznenađenja doživeo u životu da bi bez brige okrenuo svima leđa. Zviždukao je neku staru trapersku pesmu, gledao u Doka i Koni i mislio kako su lep par: on stasit i snažan i ona nežna i vitka.

Šteta što od toga svega neće biti ništa, pomisli sa onoliko žalosti, koliko preostane u srcu čoveka koga su šibali i ljudi

i nebo i zemlja. Dok ne može da se skra-
si, a Koni je stvorena da gaji decu, a ne
da ceo život provede u sedlu.

Zanoćili su u jednoj udoljici, zaštićeni
od oštrog visinskog vetra. Stenselovi lju-
di su hteli da krenu još u cik zore, ali ih
je Holidej odvratio od toga, želeći da se
Koni odmori od velikih napora prethod-
nog dana.

Sunce se pomaljalo iza vrhova, dok su
on i Bauer čučali kraj vatre i srkali toplu
kafu.

– Znaš – reče Tolmin. – Mislio sam no-
ćas o tome. Možda onih pola miliona nije
izgubljeno za sva vremena.

– Otpiši to, stari moj – posavetova ga
Holidej. – Znaš li koliko pećina ima u kli-
suri „Surovi kamen“?

– Ali banditsko gnezdo je rastureno i
sad bismo mirno mogli da pretražujemo
jednu po jednu. Ionako imamo vremena.

Holidej se vrpeljio.

– A možda se tebi nekud žuri? – zaškilji
Tolmin na jedno oko.

– Ne žuri mi se. Ali mi se i ne traži.

– Misliš da si našao nešto bolje? – za-
dirkivao ga je partner.

– Ne da mislim, nego jesam. Ili mi je bar
do toga više stalo.

Bauer zavrte glavom.

– Nije ona za tebe Holidej. Niti si ti za
porodicu. Prekasno je da se promeniš.

– A ko kaže da ja nameravam... – Holi-
dej se ujede za usnu i naglo učuta.

– Ni za to nije – Tolmin se namrštio.
– Ne bi bilo pošteno, Holidej. To možeš
naći kod svake druge.

Holidej je i dalje ćutao.

– Ja nisam mnogo pametan – nastavi
Tolmin. – Ali sam dosta toga u životu vi-
deo. Neke stvari ne valja raditi. Ne valja,
na primer, poseći mlado drvo, ubiti ženku
koja ima mladunce, uzeti čast onome ko
samo do časti drži...

– Hajde, ne drži mi propoved, molim te
– obrecnu se Holidej i ustade. – Dosta mi
je bilo onog sveštenika usput.

– Ja sam svoje rekao – Bauer obrisa
usta i prosu iz šolje talog od kafe. – A ti
radi kako hoćeš.

Pojavi se Konstans. Bila je to druga de-
vojka. Ni traga jučerašnjih senki i bora.
Lice joj je blistalo pod jutarnjim suncem.

Ona priđe Holideju, izdiže se na prste i
poljubi ga.

– Dobro jutro, dragi – reče.

– Dobro jutro, Koni. Vidim da si se od-
morila.

– Sanjala sam te – prošapta devojka,
osmehne se koketno i priđe Baueru.

– Hele, Tolmine!

Bauer joj pruži lonče sa sveže usutom
kafom.

– Baš ste zlatni – obradova se devojka
i poljubi ga u čekinjavu obraz. Tolmin se
zbuni i ode u stranu mumlajući.

Koni ga isprati nežnim pogledom.

– Šteta što je kao vuk – reče Holideju.

– Njemu je tako dobro – odvrati Holidej.

– Neki ljudi bolje umeju s puškom nego
sa ženom.

– Tebi oboje izvrsno leži – začikavala ga
je devojka.

– Da nije tako, davno bih već mirisao
cveće iz korena – odvrati Džordžijanac.

– Zbog žena čovek uvek uleti u gužvu. A
onda ga spašava samo dobro oko i mirna
ruka.

– U Karson Sitiju... – započe devojka,
pa zastade.

– Šta u Karson Sitiju? – upita Holidej.

– Ništa. Rekla sam to tek onako.

Pojahali su ćuteći. Stigli su u kraj koji
je Holidej poznao kao svoj džep. Izbili
su na onaj isti put kojim se ide iz Skvo
Velija u Karson Siti.

– U Karson Sitiju ti ćeš se prvo naspava-
vati u svojoj otmenoj kući, a ja ću prvo da
rešim neke sitne stvari.

– Nadam se da to rešavanje neće biti suviše bučno.

– To ne zavisi od mene, Koni – osmehne se Holidej. – Ja nikad nisam izazivao gužvu. Ali drugi...

– Znam – Koni namršti obrve. – U Karson Sitiju ima, na žalost, dosta tih drugih.

– Izbegavaću sve koje mogu – obeća Holidej.

– To je dosta neodređeno – Koni nije bila oduševljena.

– Sve je u životu manje-više neodređeno – odvрати Holidej. – Čak i tvoj odnos prema Vinsentu Stenselu.

– On je moj staratelj i to je sve.

– Tako misliš ti. A on?

Koni uzdahne, ali ne reče ništa.

Bilo je kasno popodne kada su pod sobom, prešavši poslednji prevoj, ugledali grad. Stenselovi ljudi zamahaše šeširima, povikaše i pojuriše razdragano nizbrdo.

Holidej, Tolmin i Koni nastavili su istim tempom. Posle izvesnog vremena i ostali, koji su dobro isprednjačili, zaustaviše konje. Izgleda da su shvatili da gazda neće biti oduševljen ako ih vidi prve i bez njegove štićenice.

Grad je bio isto onoliko bučan, kao i kad su ga ostavili. Ali glas, koji se raširio po gradu, o izbavljenju devojke, imao je dejstva.

Opazili su ih još na prilazu prvim kućama. Dočekali su ih usklicima, mahanjem i pucanjem iz revolvera. Šerif ovi pomoćnici su imali grdne muke da uspostave kakav-takav red. Vinsent Stensel, odeven besprekorno kao i uvek, dočeka ih je pred Koninom kućom, nedaleko od Mejn Trest banke, u glavnoj ulici. Pohitao je raširenih ruku devojci u susret i pružio ruke prema njoj da bi joj pomogao da siđe s konja.

Devojka zahvalno prihvati pomoć i skoči na tle.

– Koni... Koni... – govorio je belokosi džentlmen, sa izrazom sreće na licu. Onda se okrete ka Holideju i Baueru, koji su u međuvremenu takođe sjahali.

– Beskrajno sam vam zahvalan za sve što ste učinili.

– Nadam se – odgovori dvosmisleno Holidej.

– Novac od ucene, na žalost... – započe Bauer.

– Znam. To je bio uračunat rizik. Važno je da se Koni vratila živa i zdrava. Uostalom, izgubili smo sva trojica, zar ne?

– Nadam se – osmehnuo se prema Holideju – da ćete mi večeras učiniti čast i prisustvovati proslavi u čast Koninog povratka, koju priređujem u „Kristal palasu“.

– Sa zadovoljstvom. – Holidej dotakne obod šešira. – A sada bismo Bauer i ja, ako dozvolite, otišli u hotel da se pretvorimo u ljude.

– Naravno. Za vama su užasni naponi. Dakle, čekam vas. I vas, mister Bauer.

– Nadam se da će prisustvovati i mister Kristofer Čendler – dodade Holidej, gledajući netremice Stensela u oči.

– Na žalost, neće. On se od juče nešto ne oseća dobro.

Iskra razumevanja pojavila se u Holidejovom osmejku.

– Šteta – reče. – Gospodin Čendler je izuzetno prijatan za društvo.

On se okrete ka Konstans – Mis Konvej...

– Do viđenja, Holidej. – Glas joj je treperio od zahvalnosti i ljubavi.

– Do viđenja, Konstans – zabrunda Tolmin i povuče Holideja za rukav – Hajde, nećemo valjda ovde na ulici stajati čitavu večnost. Razgovor se može nastaviti i noćas. Je li tako, mister Stensel?

– Tako je, Bauer, stariji ljudi i jesu uvek u pravu.

* * *

Konstans, praćena Stenselom, uđe u kuću. Na licima ukućana čitala se radost. Ona uđe u salon i ponudi svog tutora da sedne.

– Čaj, Vinsente? – upita.

– Ne bih hteo da te zadržavam, Koni. Ti čezneš za odmorom, znam.

– Ne mari, Vinsente. Sedi.

Naruči čaj i sede nasuprot njemu.

– Bilo je jako strašno.

– Znam, dušo. Ali sada je, na sreću, sve prošlo.

– Sa mnom je sve u redu – Koni obori oči i pocrvene.

– Drago mi je da to čujem. Inače bi Mek Nilove i mrtve iseckao na komade. A ono vašljivo gnezdo, Tonopah, spaliću do temelja.

– Holidej je divan čovek.

– Da. – Stenselov glas više nije zvučao tako odlučno.

Koni to zapazi.

– Ti misliš drukčije?

– Ja ne mislim drukčije. Jeste. Holidej je izvanredno sposoban i hrabar čovek, to stoji. Njegove mane su drukčije prirode.

Koni se zainteresirala.

– Koje su to mane?

– Pa... voli žene ili tačnije, žene vole njega...

– Na primer?

– Sara Čendler.

– Zato je Kristofer...

– Šta je Kristofer? – Stensel oštro pogleda u devojkicu.

– Platilo Hanteru da ga ubije. Na sreću, Holidej je bio brži.

Nastala je nelagodna tišina.

– Ti si to znao? – upita Koni.

– Nisam. Saznao sam tek juče.

– Šta si preduzeo?

– A šta da preduzmem? Ne mogu mu ja zabraniti da bude ljubomoran.

– Da je on uvek tako ljubomoran, dosad je mogao da pobije pola Karson Sitija.

– Koni! – Stensel je prekorno pogleda.

– I šta onda? – nastavi devojkica. – Zato što je Sara mrdnula repom, trebalo je da umre jedan divan i hrabar čovek u trenutku kada se sam obračunao sa celom bandom iz klisure.

– Nisam rekao, Koni, da odobravam Kristoferov postupak. Ali ja ne mogu... razumeš?

Kućedomaćica donese čaj. Zatim zapali svetiljke.

– Vinsent... – Koni ga pogleda pravo u oči.

– Da, Konstans...

– Ti si moj tutor i mislim da treba prvi da znaš. Čini mi se da sam... kako da kažem...

– Da si se zaljubila u Holideja? To si htela da kažeš?

Devojkica zbunjeno skrsti ruke na krilu.

– Da. – jedva se čuo njen odgovor.

– Ti si naslednica jednog velikog bogatstva, Koni i o tome treba da vodiš računa.

– Holidej je sam rekao da mu to nije važno.

– Dakle, vi ste o tome već razgovarali? – žacnu se Stensel. Koni shvati da se zatrčala.

– Da. Jedne večeri na putu. Pitala sam ga šta misli o novcu.

– Da on stvarno tako misli o novcu, ne bi izlagao svoju kožu Mek Nilovim mecima.

Koni se trže. To što je sad rekao Stensel zvučalo je suviše logično da bi se moglo tek tako odbaciti.

Stensel je primetio da je pogodio metu, pa je odmah nastavio – Sem toga, ko je Holidej? Kockar, lutalica, čovek koga traže mnoge protuve i revolveraši iz više država.

– Čuj, Koni – Stensel je sada povlačio svoj najjači potez. – Holidej je čovek koji nigde ne može da se skrasi i ima neuredan avanturistički život. A tebi, u upravljanju kompanijom treba ugledan solidan porodičan čovek. Ili možda želiš da sav trud tvoga oca ode u vetar?

Devojka je ćutala.

Stensel je popio čaj. Onda izvadi sat iz džepa.

– Kasno je. Odmori se. A ja idem da se spremim za večeras. I hvala na čaju.

* * *

Dok Holidej je uzalud nagovarao Bauera da pođe na svečanost.

– Nisam ja za to – odbijao je stari lovac.

– Sem toga, ti znaš da ja kad počnem... Neću. Ono pre polaska za klisuru bilo mi je dosta za godinu dana unapred.

– Kako hoćeš – Holidej je izgledao kao iz Bostonske krojačke radnje.

I inače je voleo da bude doteran i svež, ali večeras se spremao sa posebnom pažnjom.

Na ulici gužva nije prestajala ni u noćne sate. Holidej je prolazio pored niza lokala iz kojih se orila muzika i dopirala cika razdraganih ženskih glasova. Tu i tamo kroz vrata bi proleteo poneki pijani rudar ili kauboj, oteturaio se do pojila za konje, zamočio par puta glavu, otresao i vratio se nazad u lokal.

Pred „Kristal palasom” stajalo je nekoliko karuca. Videlo se da je publika na nivou. Na ulazu Holidej zastade, zamisli se, a onda zavrte glavom i uđe.

Pogledao je po svečano ukrašenoj sali. Sklonjeni su stolovi za poker, a jedan dugačak, raskošno namešten sto za koji je moglo da sedne brat bratu četrdesetak osoba, postavljen je u obliku potkovice.

Bio je već skoro popunjen. Koni i Vinsent Stensel još nisu stigli, ali je u dnu stola, u izazovnoj crnoj čipkanoj haljini

sedela – Sara Čendler. S pravom je nosila nadimak – Crna kraljica! Ugledala ga je i osmehnula mu se. Holidej se nakloni i priđe šanku, za kojim, naravno, ovaj put nije bilo gostiju.

– Piće večeras služimo samo za stolom, mister – izvini se šankista.

– Ne želim da pijem – uteši ga Holidej.

– Želim da posmatram.

Sara je postigla šta je htela. Oči svih muškaraca, užagrene i pohotne, bile su upravljene k njoj. Kao i svake večeri, ona je bila kraljica „Kristal palasa”. Ovaj put samo privremeno. Jer, u tom trenutku otvorila su se vrata i u pratnji besprekornog Vinsenta Stensela pojavila se prava vladarka Karson Sitija. Začuo se žamor divljenja.

I Holidej je bio zasenjen. Koni je obukla srebrno-belu haljinu sa finim ručnim vezom. Uvojci njene zlatne kose klizili su joj niz ramena i svojim talasanjem pratili gipke i elegantne pokrete njenog tela. Praćena i dalje Stenselom, ona sede u pročelje, a onda pozva Džordžijanaca.

– Zar nećete da sednete kraj mene, mister Holidej?

Holidej priđe sa osmehom. Primetio je na sebi poglede uvažavanja i radoznalosti. Sa Stenselom i Holidejom kraj sebe, Koni je blistala. Veče je počelo sjajno.

Vinsent Stensel ustade sa čašom u ruci i žamor gostiju se utiša.

Belokosi čovek pređe pogledom po zvanicama, a onda se osmehne devojci kraj sebe.

– Želim da nazdravim srećnom povratku moje drage štićenice. To je znak da i u ovim surovim krajevima pravda može da trijumfuje nad zločinom. Nadam se – on pogleda značajno u šerifa – da će predstavnici zakona učiniti sve da iskorene pljačke, otmice i ucene. A mi, ugledni građani Karson Sitija ćemo im u tome pomoći.

– Živeo! – viknu jedan debeli trgovac u dnu stola, koji se negde usput već nacvrcao, ali ga žena munu laktom i on se smiri.

Stensel malo sačeka, pa nastavi – U našim nastojanjima da u ovim krajevima stvorimo uslove za civilizovan život i poštovanje zakona uvek su nam pomogli odlučni i hrabri ljudi, prekaljeni zapadnjaci. U oslobađanju naše drage Koni tu pomoć smo dobili od mistar Džona Holideja, koji je među nama i moći će da zadovolji našu radoznalost, pa da nam ispriča sve uzbudljive detalje njegove bitke sa okorelim razbojnicima u planinskoj jazbini. Mi mu dugujemo zahvalnost, stoga dižem ovu čašu u njegovu čast, sa željom da u njegovim daljim krstarenjima ovom nemirnom zemljom i dalje ima uspeha i sreće. Živeli!

Holidej ustade, kucne se sa Stenselom, zahvali se sa par škrtih reči i sede. Koni je zbunjeno gledala čas jednog, čas drugog muškarca pored sebe, a onda ne izdrža i upita Holideja – O kakvom to daljem krstarenju govori Vinsent? Zar ti ne ostaješ sa mnom?

– Nemoj sada o tome, zlato – šapne joj Holidej i okrete se da odgovori nešto gradonačelnikovoј ženi.

Uskoro je zasvirala muzika i počeo je ples. Otvorili su ga Vinsent i Koni. Sara je čeznutljivo gledala u Holidejevom pravcu, ali se on pravio lud i zamolio za igru ženu gradonačelnika, punačku plavušu, koja se sva rastopila od sreće. Drugu igru zaplesao je sa Koni.

– Mogu li noćas da te vidim? – šapnu joj. Ona mu potvrdno stisnu ruku.

– Vrata će biti otključana, a svetlo u ulazu upaljeno – odgovori mu tiho. – Volim te. Znaš?

Holidej klimnu glavom, a onda, da bi otklonio svaku sumnju sa njih, poče da priča nešto o navodnim rudnicima srebra

otkrivenim dole u Meksiku i to dovoljno glasno da svi oko njih čuju.

Osetio je da je, dok je sa svojim partnerom u igri kliznula pored njih, Sara Čendler neprimetno supstila pisamce u njegov džep, ali se pravio da ništa ne primećuje. Znao je šta hoće crnokosa vlasnica „Kristal palasa“. Ali čovek kad može da bira onda bira, pomisli Holidej.

Bila je skoro ponoć kada su prve zvaničnice počele da napuštaju „Kristal palas“. Ustali su i Koni i Vinsent Stensel. Opraštajući se sa Holidejom, direktor rudarskog koncerna mu reče – Sutra u devet čekam vas u kancelariji. Treba da obavimo ono što smo ugovorili. Naravno, i mister Bauer treba da dođe.

– Bez brige, mister Stensel – osmehnu se Holidej. – Biće nam obojici zadovoljstvo da još jednom probamo vaš izvrstan skoč.

Kada su Konstans i Stensel otišli, Holidej ponovo priđe baru, sede za pult i, zapalivši cigaru, izvuče Sarinu ceduljicu iz džepa. Na njoj je pisalo: „Čekam te gore. Ja sam žena kakva ti je potrebna, a ne ona bledunjava naslednica. P. S. Čuvaj se Kristofera!“

U nekoj drugoj prilici, Holidej ne bi propustio da se odazove ovakvom pozivu. Sada, međutim, nije imao volje. Uskoro, u jednoj tihoj kući dočekaće ga usne, koje su ga prvi put posle toliko godina podsetile na njegovu prvu ljubav, daleko u rodnom Bostonu. Nijedna žena poput Sare ne može da mu pruži toliko.

Zamislio se nad onim upozorenjem. Zar bankaru još nije dosta? I ko je taj u ovom gradu, ko je bolji strelac od Zaka Hantera?

Ipak, je, izlazeći iz lokala, sa krajnjom oprežnošću krenuo ka svom hotelu. Naročito je pazio na slabo osvetljenim mestima i uglovima. Bilo je još rano da ode kod Koni, a dalje zadržavanje u „Kristal

palasu" moglo bi da ga dovede u neprijatnu situaciju. Ako Kristofer nešto smjera, on neće propustiti ovu noć da to i ostvari. Gledao je ispod oka nastrešnice i krovove kuća, polumračne tremove i razmišljao gde se nalazi taj skriveni strelac. Nigde mu se, međutim, nije učinilo ništa sumnjivo.

Stigao je do hotela i uzeo ključ sa recepcije. Pošao je uz stepeništa, a onda se naglo okrenuo i upitao portira – Da li me je ko tražio?

– Niko, mister Holidej.

Nešto u portirovom glasu nije mu se dopalo, ali nije mogao da odredi šta. Nastavio je da se penje.

U hodniku na spratu prigušeno je gorela petrolejka, tek toliko da ga gosti mogu razabrati brojeve svojih soba. Dođe do vrata svoje sobe i već htjede da stavi ključ u bravu, kada ga neko čudno osećanje hladnoće u kičmi zaustavi u pola pokreta. To osećanje ga nikad nije varalo. Znao je to. Opet pomisli na portira. Onda izvuče „kolt“ iz pojasa, tiho otkači obarač, skide sa zida petrolejku, zakuca na sopstvena vrata i izmenjenim glasom upita – Jeste li tu, mister Holidej? Imam poruku za vas.

– Trenutak! – začu se glas iznutra.

Onda se pokrenu kvaka, odškrinuše vrata i promoli muška ruka. Holidej stavi čizmu između vrata i dovratka, naglo gurne vrata i čovek unutra se zatetura. Zatim su se istovremeno čula dva pucnja. Jedan je ugasio lampu. Začu se ječanje. Holidej kresne palidrvce, koje osvetli sobu i čoveka na podu, koji se držao za levo rame i stenjao.

Bio je to Kristofer Čendler.

Rasprava sa hotelskim osobljem i vlasnikom, dolazak šerifa, pa lekara, sve se to Holideju popelo na vrh glave. Proticalo je dragoceno vreme, koje nije želeo da proćerda uludo. Sišao je u prizemlje i za-

stao u holu tek toliko da vidi da li ga neko prati. Zatim izađe na već opustelu ulicu.

Pred Koninom kućom bilo je tiho. On se nečujno pope na trem, priđe ulaznim vratima i oprezno pritisne kvaku. Vrata se otvoriše. Nalazio se u prostranom pred-soblju sa mnogo vrata. Oklevao je. Onda primeti po senci na zidu kako se jedna vrata miču i širi se tamni prorez. Polako priđe, otvori ih jače i – nađe se u Koninom zagrljaju.

– Gde si se toliko zadržao? – šapnu mu ona.

– Čendler je učinio poslednji pokušaj da me smakne. Zbog toga će odležati najmanje mesec dana.

Ona se pripi uz njega, kao da je htela da oseti da je tu živ, nepovređen, njen.

Ležali su tiho jedno kraj drugog. Mesečina je prodirala kroz prozore žaluzina.

– Vinsent želi da odeš, zar ne? – upita Koni.

– Jasno.

– A ti?

– Ne, dok ne osetim opasnost. I ja negde moram da živim, zlato.

– Onda ostani sa mnom. Ti ćeš umeti da držiš sve u svojim rukama.

– Već sam rekao da me ne interesuje novac.

– Vinsent misli drukčije. Kaže da si zato prihvatio njegovu ponudu?

– Drugo je zarađivati i trošiti novac, a drugo skupljati ga celog života na gomilu.

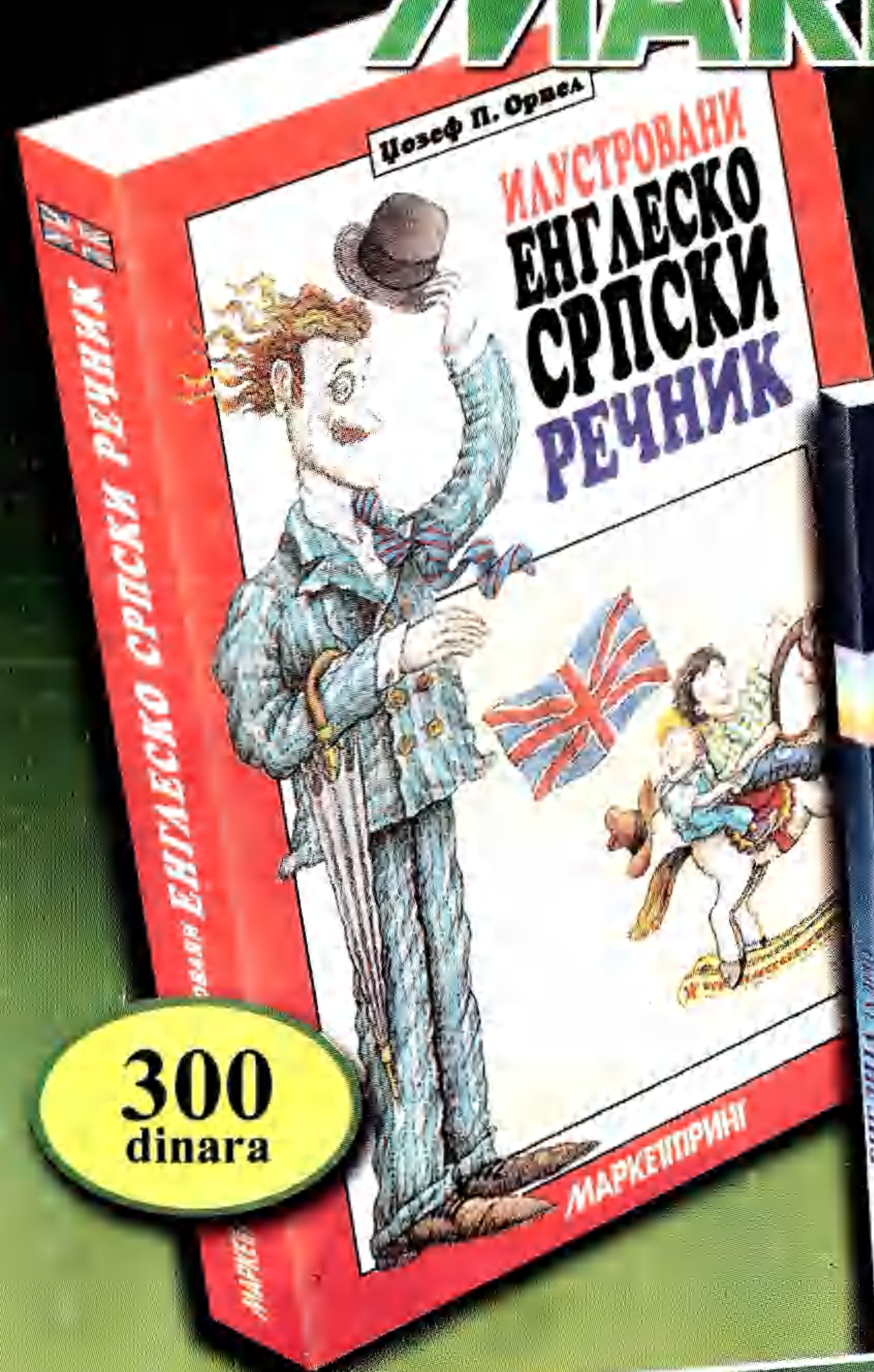
– Zar nisi osetio potrebu da se povučeš u miran život? Ni sreća ne može večito da te prati.

– Znam, Koni. Ali moj put su obeležili drugi. Pre svega mnogi dripci i revolveraši.

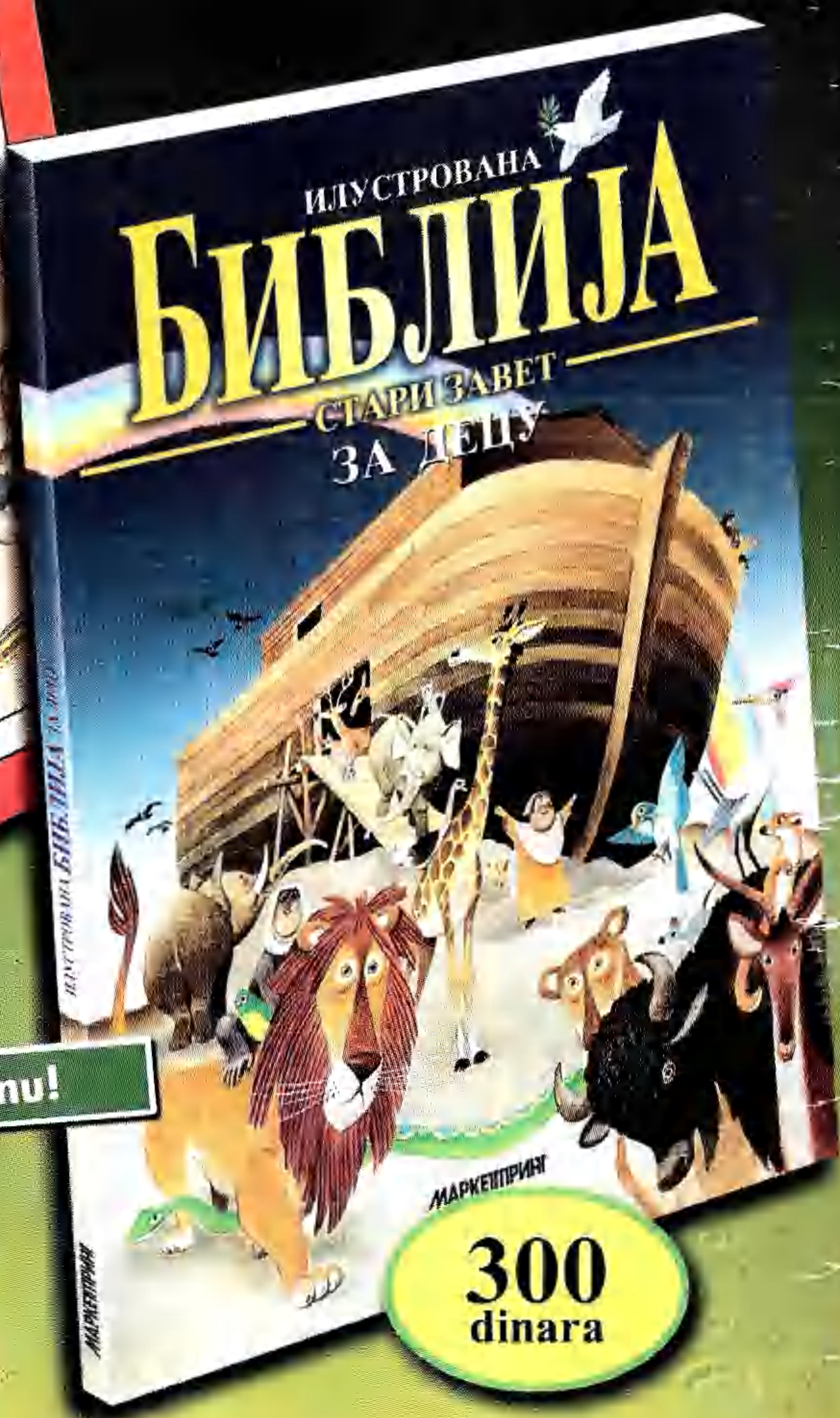
Ćutali su. Onda Koni prekinu tišinu – Neću se udati za Vinsenta. Ni za koga se neću udati. Kada sledeće godine postanem punoletna, sama ću voditi poslove.

– Zašto mi to govoriš?

MARKETPRINT



Poštarina uključena u cenu!



Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad
Đorđa Zličića 34

ISSN 0353-0000



9 770353 000002

00439

